

ПЛАНСКА ПРОГРАМА

ЗА ИЗРАБОТКА НА

ДЕТАЛЕН УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН

за УРБАНА ЗАЕДНИЦА 8,

УРБАН БЛОК 8.1 опфат 4

ОПШТИНА ОХРИД

Место: Охрид
Нарачател: Плаќаноски Новко
Доносител: Општина Охрид
Предмет: Планска програма за изработка на Детален урбанистички план за УЗ 8, дел од УБ 8.1 – опфат 4, Општина Охрид

Извршител: **ИН-ПУМА**
Адреса: Пощтенски фах 34 Институт за урбанизам, сообраќај и екологија
ул. „Митрополит Теодосиј Гологанов“ бр. 130, Скопје
e-mail: inpuma@t-home.mk

Работен тим:
Викторија Алач Кипро дипл.инж.арх.
Елена Андреева, дипл. инж. арх.
Елена Дракуловска Гигов, дипл. инж. арх.
Емилија Лелифандовска, дипл. инж. арх.
Снежана Неловска, дипл. инж. арх.

Фаза: Планска програма
Технички број: 80/2023
Датум на изработка: Ноември 2023

РАБОТЕН ТИМ:

**Викторија Алач Кипро дипл.инж.арх.
Елена Андреева, дипл. инж. арх.
Елена Дракуловска Гигов, дипл. инж. арх.
Емилија Лелифандовска, дипл. инж. арх.
Снежана Неловска, дипл. инж. арх.**

УПРАВИТЕЛ

Божо Илоски

Врз основа на член 10 и член 68 од Законот за урбанистичко планирање (Сл. весник на РСМ, број 32/20, 111/23), а во врска со изработка на **Детален урбанистички план за УЗ 8, дел од УБ 8.1 – опфат 4, Општина Охрид**, ИН-ПУМА Институтот за урбанизам, сообраќај и екологија од Скопје го издава следното

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ НА ПЛАНЕРИ

За изработка на **Детален урбанистички план за УЗ 8, дел од УБ 8.1 – опфат 4, Општина Охрид**, технички број 80/2023, како извршители се назначуваат:

Планер потписник : Викторија Алач Кипро, дипл. инж. арх.

Планери/ Соработници:
Елена Андреева, дипл. инж. арх.
Елена Дракулевска Гигов, дипл. инж. арх.
Емилија Лелифановска, дипл. инж. арх.
Снежана Неловска, дипл. инж. арх.

Планерите се должни планот да го изработат согласно Законот за урбанистичко планирање (Сл. весник на РСМ, број 32/20, 111/23), како и другите важечки прописи и нормативи од областа на урбанизмот.

УПРАВИТЕЛ

Божо Илоски

СОДРЖИНА

ТЕКСТУАЛЕН ДЕЛ

УРБАНА ЗАЕДНИЦА 8,	1
ДЕЛ ОД УРБАН БЛОК 8.1 - опфат 4	1
ТЕКСТУАЛЕН ДЕЛ	4
ГРАФИЧКИ ДЕЛ.....	4
ПЛАНСКА ПРОГРАМА.....	5
ВОВЕД.....	5
1. ПОДРАЧЈЕ НА ПЛАНСКИ ОПФАТ	6
2. СПЕЦИФИЧНИ ПОТРЕБИ И МОЖНОСТИ ЗА ПРОСТОРЕН РАЗВОЈ НА ПОДРАЧЈЕТО ВО РАМКИ НА ОПФАТОТ	7
3. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦЕЛИ НА ПЛАНИРАЊЕТО И ПРОГРАМСКИТЕ СОДРЖИНИ ШТО ТРЕБА ДА БИДАТ ПРЕДМЕТ НА ПЛАНИРАЊЕТО	9

ГРАФИЧКИ ДЕЛ

1. ИЗВОД ОД ГУП	
2. ИЗВОД ОД ДЕТАЛЕН УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН	
3. ИЗВОД ОД СОСЕДНИ ДЕТАЛНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛНОВИ	
4. АЖУРИРАНА ГЕОДЕТСКА ПОДЛОГА ПРЕЗЕМЕНА ОД ГЕОДЕТСКИОТ ЕЛАБОРАТ СО НАНЕСЕНА ГРАНИЦА НА ПЛАНСКИОТ ОПФАТ	1:1000

ПЛАНСКА ПРОГРАМА

ВОВЕД

Во согласност со член 44 став (1) и став (3) од Законот за урбанистичко планирање (Сл. весник на РСМ, број 32/20, 111/23) Детален урбанистички план се изработува врз основа на Планска програма, што се состои од текстуален и од графички дел, со која се уредуваат специфичните потреби и можности за просторен развој на подрачјето во рамки на опфатот, како и општите и посебните цели на планирањето и програмските содржини што треба да бидат предмет на планирањето.

Планскиот период на Детален урбанистички план е 2023-2028.

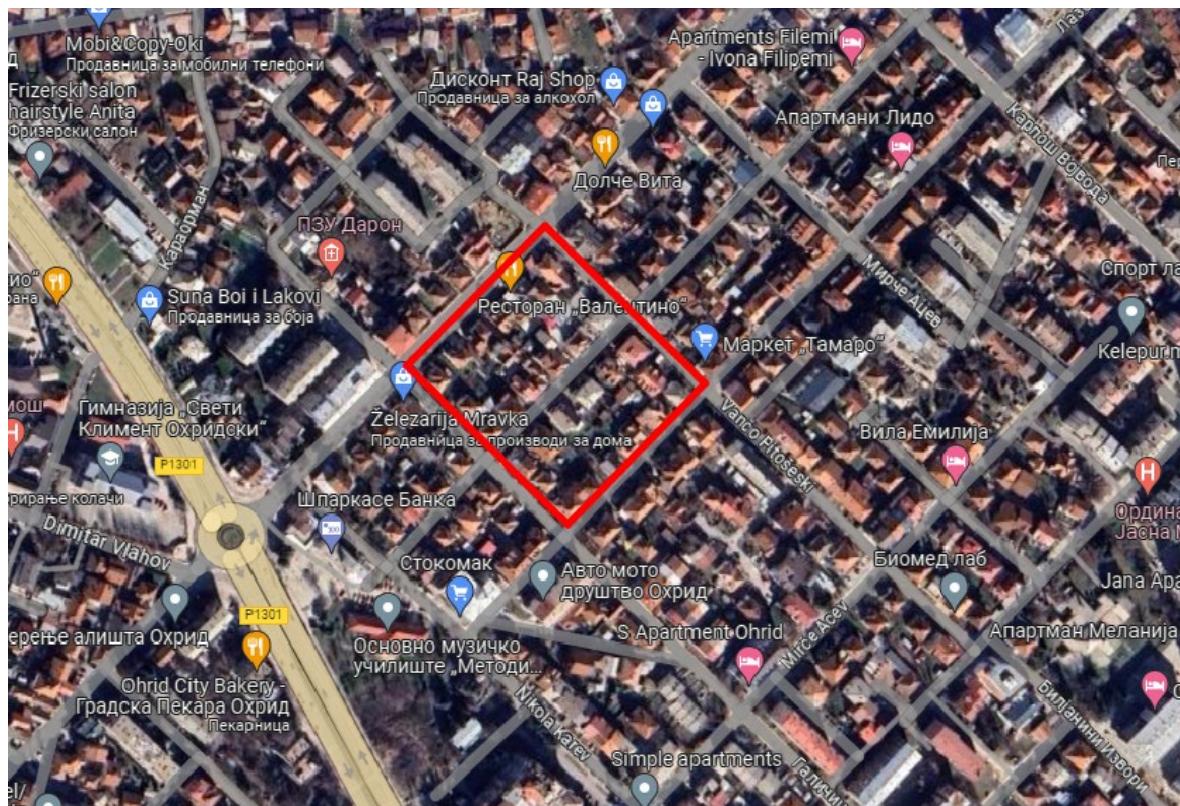
Во согласност со член 44 став (5) од Законот за урбанистичко планирање (Сл. весник на РСМ, број 32/20, 111/23) Планската програма за Детален урбанистички план за УЗ 8, дел од УБ 8.1 – опфат 4, Општина Охрид е изработена од правно лице со лиценца за изработување на урбанистички планови **ИН-ПУМА Скопје** (лиценца бр.0105)

Деталниот урбанистички план има за цел да изврши планско, програмско и нормативно усогласување на планскиот опфат со Генералниот Урбанистички план. Усогласувањето се однесува за клучните плански одредби во Генералниот урбанистички план, со кои се уредуваат планскиот опфат, намената на земјиштето и објектите, регулационите линии, односно примарната мрежа на сообраќајници и комунални инфраструктури, како и за сите други нумерички плански параметри што се однесуваат на Урбана заедница 8, урбан блок 8.1.

Со изработка на Детален урбанистички план за УЗ 8, дел од УБ 8.1 – опфат 4, Општина Охрид се овозможува планирање на градежни парцели, нивна функционалност, диспозиција и капацитет, како и максимално користење на просторот и можности за реализација согласно Деталниот урбанистички план. При тоа, неминовно е усогласување со постојната состојба и претходната урбанистичко-планска документација која го третира планскиот опфат.

1. ПОДРАЧЈЕ НА ПЛАНСКИ ОПФАТ

Опфатот на Детален урбанистички план за УЗ 8, дел од УБ 8.1 – опфат 4, Општина Охрид е сместен во источно од централниот дел на град Охрид. Локалитетот претставува изградено земјиште. Неговата местоположба е на околу 1 км од центарот на градот.



местоположба на плански опфат

Планскиот опфат за предметниот Детален урбанистички план за УЗ 8, дел од УБ 8.1 – опфат 4, Општина Охрид е дефиниран со следните граници:

- На **северо-исток** границата се протега по осовината на улица „Ванчо Питошески“.
- На **југо-исток** границата се протега по осовината на улица „Лазо Трпоски“.
- На **југо-запад** границата се протега по осовината на улица „Галичица“.
- На **северо-запад** границата се протега по осовина на Собирна улица „Јане Сандански“.

Според описаните граници за Детален урбанистички план за УЗ 8, дел од УБ 8.1 – опфат 4, Општина Охрид вкупната површина на планскиот опфат изнесува:

- вкупната површина по осовините на сообраќајници изнесува 1.8596 ха. Истата површина ќе се применува при изработка на Деталниот урбанистички планови.

Границата на планскиот опфат може да се описе и преку координатите на секоја прекршна точка, како што следи:

1	X=	4552196.10	Y=	7484664.83
2	X=	4552243.97	Y=	7484615.86
3	X=	4552298.08	Y=	7484561.04
4	X=	4552207.64	Y=	7484471.56
5	X=	4552104.79	Y=	7484575.53

2. СПЕЦИФИЧНИ ПОТРЕБИ И МОЖНОСТИ ЗА ПРОСТОРЕН РАЗВОЈ НА ПОДРАЧЈЕТО ВО РАМКИ НА ОПФАТОТ

Основа на изработување на Деталниот урбанистички план се Генерален урбанистички план на град Охрид за 2012-2022 (одлука бр. 07-1438/2 од 30.06.2006г.), Детален урбанистички план за 8-ма урбана единица (одлука бр.:08-11803 од 19.12.1990г.), како и План за управување со светско природно и културно наследство на Охридскиот регион со Акцијски план (2020-2029) (Сл. Весник на РСМ бр.45/20) и постојна состојба за предметниот плански опфат.

Специфичните потреби во рамки на опфатот кои треба да се задоволат со овој детален урбанистички план се:

- Преиспитување на намените планирани со важечките Детални урбанистички планови согласно можностите и потребите за реализација на просторот и усогласување со планските одредби на ГУП на град Охрид 2002-2012, со планирање на градежни парцели и површини за градење.
- Обезбедување на сообраќаен пристап до секоја градежна парцела и дефинирање на сообраќајници согласно Правилникот за урбанистичко планирање (Сл. весник на РСМ, број 225/20, 219/21, 104/22 и 93/23)
- Дооформување на евидентираниот простор со неизградено земјиште
- Зголемување на стандардот на домувањето
- Унапредување на урбаното зеленило

Можностите за просторен развој во рамки на опфатот се движат во рамки на создавање на подобри услови во обезбедувањето на комуналните стандарди од областа на сообраќајот, водоснабдувањето, одведувањето на отпадните води, отстранувањето на цврстиот отпад, снабдувањето со енергија, електронските комуникации и сл.

Урбанистички план претставува основен развоен документ и има крајна цел преку

- рационално користење на земјиштето,
- максимално вклопување на објектите и инфраструктурата со теренот,
- оформување препознатлива амбиентална целина,
- почитување и заштита на правото на човекот на работа,
- почитување и надградување на пејсажните вредности,
- оформување културен пејзаж,
- вградување пропратни содржини на основната наменска употреба на земјиштето,
- подигнување хуманоста во просторот и непречено движење на хендикепираните лица,
- почитување и валоризација на културното и градителското наследство,
- вградување на мерки за заштита на природата и животната средина,

- вградување мерки за заштита и спасување,
- почитување на законските прописи, стандарди и нормативи во планирањето,
- почитување на законските прописи за дадената намена,
- да ги утврди параметрите и насоките за изработка на соодветна Урбанистичка Планска и Проектна документација од пониску ниво, согласно важечката законска регулатива, кои ќе се изработуваат согласно од Законот за урбанистичко планирање (Сл. весник на РСМ, број 32/20, 111/23) како и Правилникот за урбанистичко планирање (Сл. весник на РСМ, број 225/20, 219/21, 104/22 и 93/23) како и
- да ги пропише општите и посебни услови за градење, преку параметри, кои се потребни за изработување соодветна понатамошна проектна документација за изградба.

При планирање на сообраќајната инфраструктура, потребно е да се почитува планираната примарна улична мрежа зададена со ГУП на Град Охрид 2002-2012, со која ќе се обезбеди непречено одвијање на сообраќајот во рамки на опфатот, како и сообраќаен пристап до секоја градежна парцела со надополнување на уличната мрежа со улици од понизок ранг. Просторниот развој треба да обезбеди хармонизација на просторот кој треба да биде уреден со посебните плански одредби.

Планирањето на новите површини за градба, висините на градбата, процентот на изграденост, коефициентот на искористеност, одредување на минимален процент (на ниво на градежна парцела) на зелениот фонд со уредување на просторот околу градбите, одредувањето на потребен број места за паркирање, како и другите урбанистички параметри за градежните парцели, да бидат во согласност со важечките стандарди и нормативи за урбанистичко планирање согласно Правилникот за урбанистичко планирање (Сл. весник на РСМ, број 225/20, 219/21, 104/22 и 93/23), но одредени според специфичноста на основната класа на намена.

Изработувањето и донесувањето на Деталниот урбанистички план да биде во согласност со

- Законот за урбанистичко планирање (Сл. весник на РСМ, број 32/20, 111/23);
- Правилникот за урбанистичко планирање (Сл. весник на РСМ, број 225/20, 219/21, 104/22 и 93/23);
- Закон за урбано зеленило (Сл. весник на РМ број 11/18 и 42/20);
- Закон за управување со светско и културно наследство во Охридскиот регион (Сл. Весник на РМ 75/10);
- План за управување со Светско природно и културно наследство на Охридскиот Регион со Акцијски план (2020-2029) (Сл.весник на РСМ бр.45/20)
- Закон за безбедност на сообраќајот на патиштата (Сл. весник на РМ број 169/15, 226/15, 55/16, 11/18 и 83/18 и Сл. весник на РСМ бр. 98/19, 302/20 и 122/21)
- Закон за заштита и спасување (Сл. весник на РМ бр. 36/04, 49/04, 86/08, 124/10, 18/11, 41/14, 129/15, 71/16, 106/16 и 83/18 и Сл. весник на РСМ бр. 215/21)
- Закон за заштита на животната средина (Сл. весник на РМ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18 и Сл. весник на РСМ" број 89/22);

- Закон за квалитетот на амбиентниот воздух (Сл. весник на РМ бр. 67/04, 92/07, 35/10, 47/11, 59/12, 163/13, 10/15 и 146/15 и Сл. весник на РСМ бр. 151/21);
- Законот за управување со отпад (Сл. весник на РСМ бр. 216/21);
- Закон за водите (Сл. весник на РМ бр. 87/2008, 6/2009, 161/2009, 83/10, 51/11, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14, 146/15 и 52/16 и Сл. весник на РСМ бр. 151/21);
- Закон за заштита на природата (Сл. весник на РМ бр. 67/2004, 14/2006, 84/2007, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15, 39/16, 63/16 и 113/18 и „Сл. весник на РСМ“ бр. 151/21);
- Закон за заштита од бучава во животната средина (Сл. весник на РМ бр. 79/2007, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15 и Сл. весник на РСМ бр. 151/21);
- Закон за заштита на културното наследство (Сл. весник на РМ бр. 20/04, 71/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16, 11/18 и 20/19); како и со другата релевантна законска и подзаконска регулатива.
- Закон за снабдување на води со вода за пиење и одведување на урбани отпадни води (Сл. Весник на РМ бр. 68/2004, 28/2006, 103/2008, 17/11, 54/11, 163/13, 10/15, 147/15 и 31/16 и СЛ весник на РСМ бр. 21/21);
- Уредбата за спроведувањето на мерката заштитата и спасувањето од пожари, експлозии и опасни материји (Сл. Весник на РМ бр. 100/2010);
- Уредбата за спроведување на мерката заштита и спасување од поплави („Сл.весник на РМ бр. 91/2010);

како и со друга релевантна законска и подзаконска регулатива.

При изработувањето на Детален урбанистички план за УЗ 8, дел од УБ 8.1 – опфат 4, Општина Охрид да се почитуваат сите податоци, информации и мислења добиени од органите на државната управа и другите субјекти.

3. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦЕЛИ НА ПЛАНИРАЊЕТО И ПРОГРАМСКИТЕ СОДРЖИНИ ШТО ТРЕБА ДА БИДАТ ПРЕДМЕТ НА ПЛАНИРАЊЕТО

Основна цел на Деталниот урбанистички план е да се изврши планско, програмско и нормативно усогласување на планскиот опфат со границите на блокот како што е одредено со Генералниот урбанистички план за Град Охрид за 2002-2012 (Одлука бр.07-1438/2 од 30.06.2006 г.). Усогласувањето се однесува и за клучните плански одредби во Генералниот урбанистички план за Град Охрид за 2002-2012 (Одлука бр.07-1438/2 од 30.06.2006 г.), со кои се уредуваат планскиот опфат, намената на земјиштето и објектите, регулационите линии, односно примарната мрежа на сообраќајници и комунални инфраструктури, како и за сите други нумерички плански параметри што се однесуваат на Детален урбанистички план за УЗ 8, дел од УБ 8.1 – опфат 4, Општина Охрид

Планскиот опфат на Детален урбанистички план за УЗ 8, дел од УБ 8.1 – опфат 4, Општина Охрид е дефиниран со важечката планска документација:

- Генерален урбанистички план на Град Охрид 2002- 2012 (Одлука бр.07-1438/2 од 30.06.2006 г.)
- Детален урбанистички план за 8-ма урбана единица (Одлука бр. 08-11803 од 12.12.1990 г.)

Соседните плански опфати на Детален урбанистички план за УЗ 8, дел од УБ 8.1 – опфат 4, Општина Охрид се дефинирани со важечките плански документации:

- Детален урбанистички план за УЗ 8, дел од УБ 8.1 – опфат 1, Охрид планиран развој 2008-2013 (Одлука бр. 07-472/4 од 26.02.2009 г.)
- Детален урбанистички план за 6-та УЗ, УБ 6.2 – опфат 1, Охрид планиран развој 2009-2014 (Одлука бр. 07-2508/9 од 30.09.2009 г.)
- Детален урбанистички план за УЗ 8, УБ 8.2, Охрид планиран развој 2008-2013 (Одлука бр. 07-472/5 од 26.02.2009 г.)
- Детален урбанистички план за 8-ма урбана единица (Одлука бр. 08-11803 од 12.12.1990 г.)

Анализата на степенот на реализација на важечките планови и посебните одредби - нумерички показатели што произлегуваат од нив и Планската програма ќе бидат платформа за изработување на планот во рамките на концептот за организација на просторот.

Планскиот опфат претставува изградено земјиште за кое има изработено ажурирана геодетска подлога чии податоци ќе бидат сметани како постојна состојба.

Планскиот период на Деталниот урбанистички план се предвидува да го опфати периодот од 2023 до 2028 година.

На ниво на Урбан Блок, како намени одредени со Генерален урбанистички план на Град Охрид 2002- 2012 (Одлука бр.07-1438/2 од 30.06.2006 г.) се следните класи на намени:

1. Домување
 - Домување
 - Домување до терцијални дејности
2. Сообраќај и сообраќајна инфраструктура
 - Улици и тротоари

Урбанистичкиот план, во општите одредби, треба да ги потврди и надгради изградените вредности во смисла на постојни урбана матрица, морфологија на терен, типологија на објекти и внатрешниот систем на сообраќајници (пешачки, велосипедски и автомобилски).

На ниво на плански опфат намени кои се планираат се:

- **A – ДОМУВАЊЕ И ПРЕСТОЈ**
 - A1 – Домување во куќи
 - A2 – Домување во згради
- **E – ИНФРАСТРУКТУРИ**
 - E1 – Сообраќајни, линиски и други инфраструктури

Планирањето на новите површини за градба, висините на градбата, процентот на изграденост, коефициентот на искористеност, одредување на минимален процент (на ниво на градежна парцела) на зелениот фонд со уредување на просторот околу градбите, одредувањето на потребен број места за паркирање, како и другите урбанистички параметри за градежните парцели, да бидат во согласност со важечките стандарди и нормативи за урбанистичко планирање согласно Правилникот за урбанистичко планирање (Сл. весник на РСМ, број 225/20, 219/21, 104/22 и 93/23) и План за управување со светско природно и културно наследство на Охридскиот регион со Акциски план (2020-2029) (Сл. Весник на РСМ бр.45/20)

Планскиот опфат според и План за управување со светско природно и културно наследство на Охридскиот регион со Акциски план (2020-2029) (Сл. Весник на РСМ бр.45/20) спаѓа во заштитена зона III-b.

Мерки на заштита во заштитената зона III:

- зачувување на висината и фасадниот изглед, како на поединечно заштитените добра и така и на амбиенталните објекти;
- зачување на габаритот на поединечно заштитените добра;
- зачување на изворната состојба на поединечно заштитените добра со спроведување мерки како конзервација, реставрација, санација и сл.;
- не смее да се изведуваат интервенции кои можат да го загрозат интегритетот на поединечните заштитени и амбиентални добра.

Забранети активности во заштитената зона III-b се:

- Интензивно земјоделско производство со прекумерена употреба на пестициди / губриво кои загадуваат;
- Изградба на објекти повисоки од П+5 ката и поголем процент на изграденост од 50%;
- Други активности што може да го нарушаат пределот и да ја загрозат исклучителната вредност;

Новите градби потребно е да ги исполнат специфичните аспекти со кои ќе бидат испочитувани културните вредности и традиции на историската област, како и условите на постојните структури. Во таа смисла, се забранува окрупнување, односно создавање вештачка комбинација на неколку парцели за да се изгради голема градба.

Целта на планирањето за заштитата , особено кога се работи за регион кој е светско наследство, е да се даде приоритет на зачувањето на постојните историски градби со нивниот контекст. Новите градби се потребни за воспоставување функционален и архитектонски континуитет и треба да го изразат духот на денешницата со дизајн темелен на јасна и системска анализа на историска морфологија на постојните урбани градби и нивна функција.

При изработувањето на Детален урбанистички план за УЗ 8, дел од УБ 8.1 – опфат 4, Општина Охрид да се почитуваат сите податоци, информации и мислења добиени од органите на државната управа и другите субјекти.



РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА



ОПШТИНА ОХРИД

*Сектор за урбанизам и управување со градежно земјиште
Одделение за просторно и урбанистичко планирање,
управување со градежно земјиште и недвижен имот
на општината*

Број: 19-4103/2 од 12.04.2023 год

Генерален урбанистички план на Охрид
2002 – 2012

Одлука бр: 07-1438/2 од 30.06.2006 год.

Мерка: 1: 5000

ИЗВОД од Генерален урбанистички план на Охрид за изработка на ДУП за УЗ 8 УБ 8.1 опфат 4

СОДРЖИ:

1. Графички дел:

- Заверена копија од Синтезен план – намена на земјиштето со граница на плански опфат и легенда.
- Заверена копија од Сообраќајно решение со нивелмански план со граница на плански опфат и легенда.
- Заверена копија од Синтезен план – водоснабдување со граници на плански опфат и легенда
- Заверена копија од Синтезен план - фекална канализација со граници на плански опфат и легенда
- Заверена копија од Синтезен план - атмосферска канализација со граници на плански опфат и легенда
- Заверена копија од Синтезен план - електроенергетски и телекомуникациски системи со граници на плански опфат и легенда

2. Текстуален дел:

- Заверена копија од:
 - Програмски поставки на идниот развој на градот
 - Природни погодности и ограничувања како фактор на планирањето на просторот на градот
 - Демографски развој – домување
 - Заштитно зеленило
 - Плански мерки за заштита на животна средина
 - Плански мерки за заштита на природно богатство
 - Насоки и плански мерки за заштита на културно наследство

- План за организирана просторот
 - Систем на Урбани заедници
 - Билнси на површините во урбаните заедници
- Сообраќајна инфраструктура
 - Собирни улици
 - Сервисни улици
- Комунална инфраструктура
 - Водоснабдување
 - Фекална канализација
 - Атмосферска канализација
 - Површински водотеци
 - Електроенергетски системи
 - Телекомуникациски системи
- Параметри за уредување на просторот

Изготвил:

Виш соработник,
Елена Јанковска Цветаноска, дги

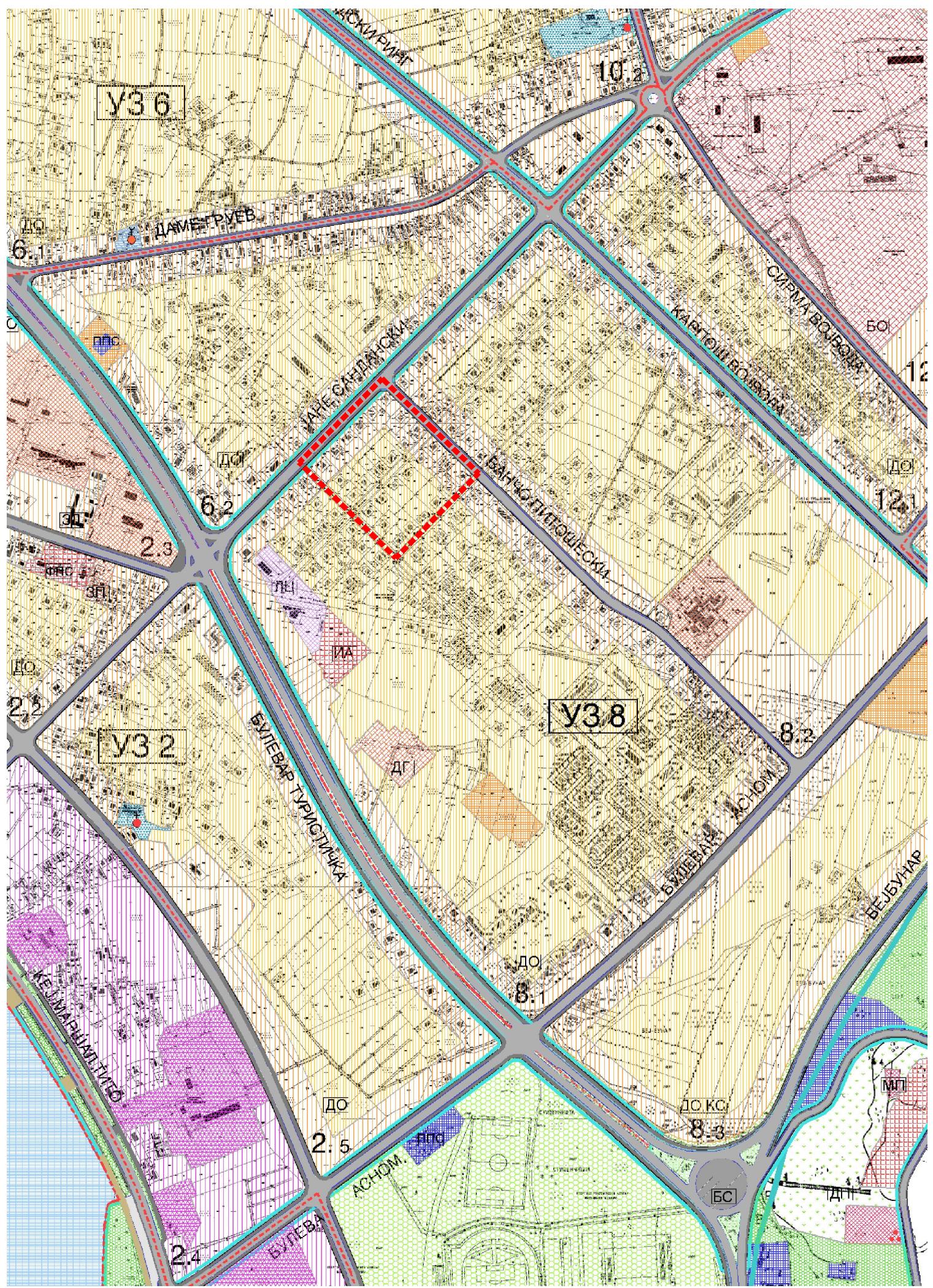
Контролиран

Раководител на одделение
Татјана Стојческа,диг

Градоначалник,
Кирил Пеџаков

Одобрил :

По овластување од Градоначалник
Кирил Илоски,диг



1. ДОМУВАЊЕ



- ДОМУВАЊЕ



- ДОМУВАЊЕ СО ТЕРЦИЈАЛНИ СОДРЖИНИ

6. СООБРАЌАЈ И СООБРАЌАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА



- УЛИЦИ И ТРОТОАРИ

7. ГРАНИЦА



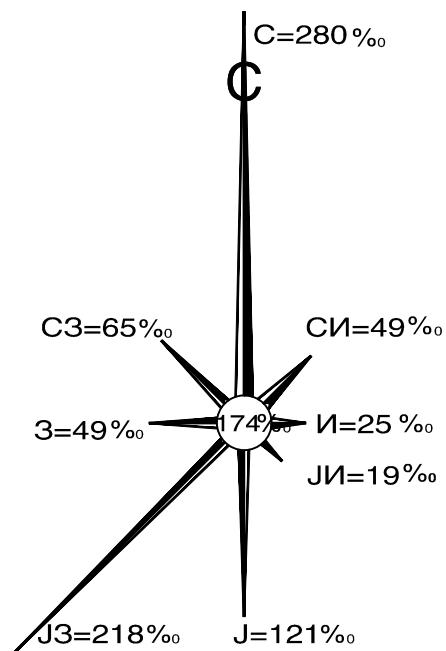
- ГРАНИЦА НА УРБАНИ ЗАЕДНИЦИ

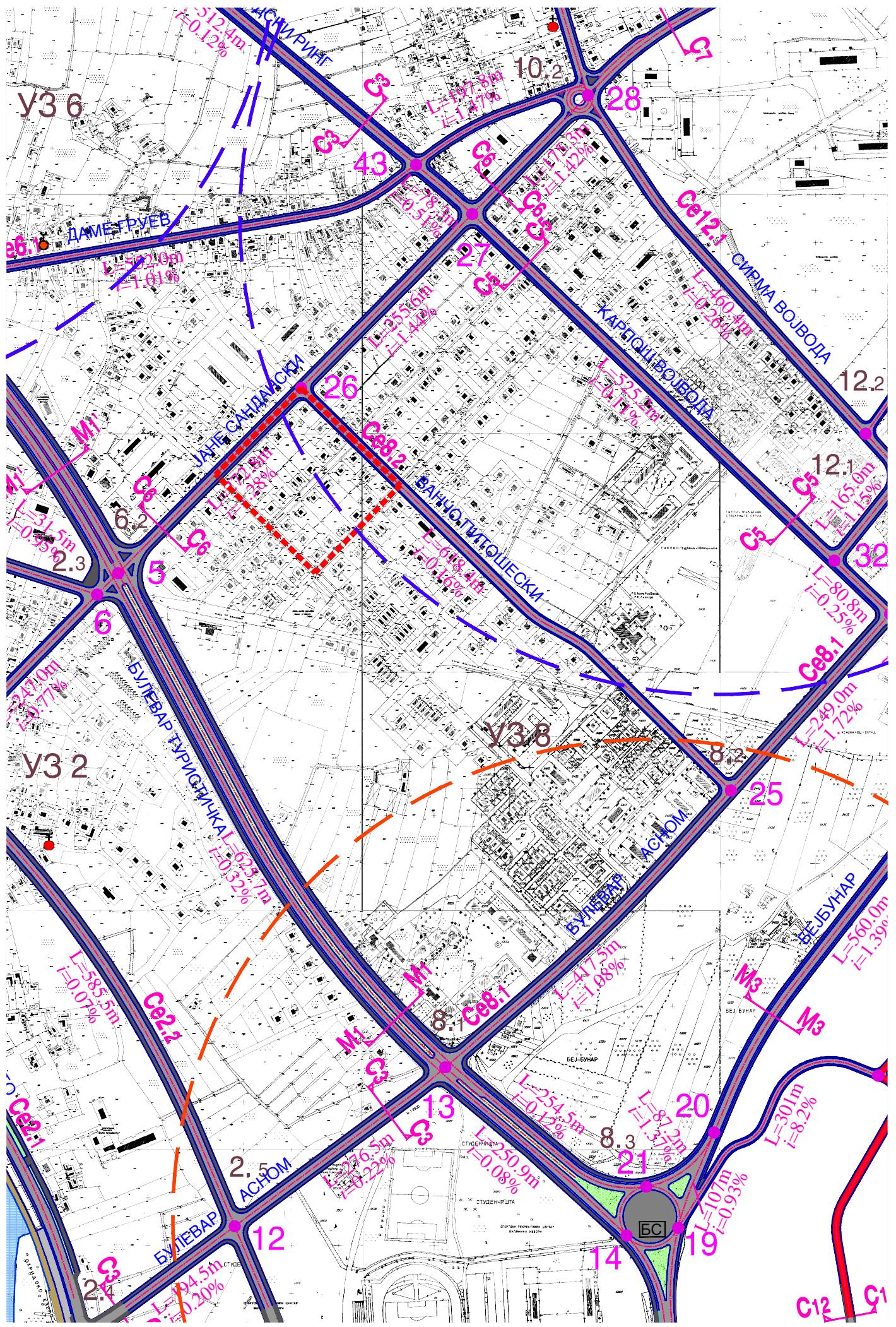


- ГРАНИЦА НА УРБАНИ БЛОКОВИ

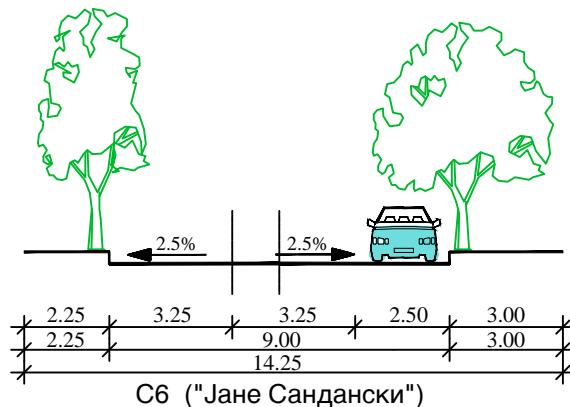


ГРАНИЦА НА ПЛАНСКИ ОПФАТ ЗА ИЗРАБОТКА НА
ДУП за УЗ 8 УБ 8.1 опфат 4





СОБИРНИ УЛИЦИ



СЕРВИСНИ УЛИЦИ - КАРАКТЕРИСТИКИ

ознака	Назив	Коловоз	Тројоар	Вкујно
СЕ 8.2	Ванчо Питошески	8.50	2x1.50	11.50

КООРДИНАТИ И ВИСИНСКИ КОТИ

Т	Х	У	Кт	Кн
5	7484369.19	4552104.16	697.78	698.00
8	7484058.42	4551787.52	694.80	694.90
25	7485011.35	4551876.62	700.20	700.50
26	7484561.04	4552298.08	701.31	701.50



ПРИМАРНА СООБРАЌАЈНА МРЕЖА



БЕНЗИНСКИ ПУМПИ



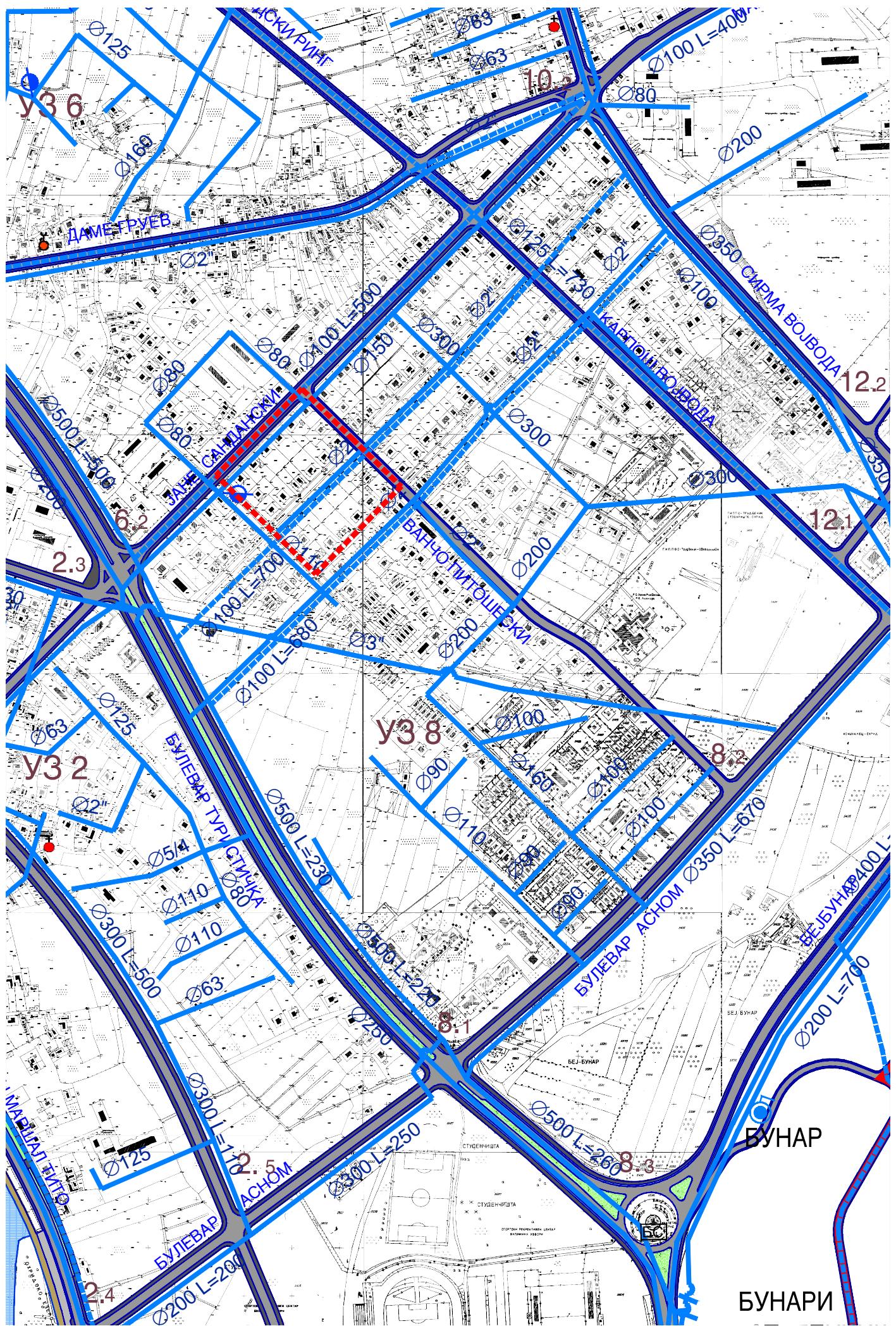
РАДИУС НА ОПСЛУЖУВАЊЕ НА ПОСТОЈНИ БЕНЗИНСКИ СТАНИЦИ



РАДИУС НА МОЖНО ЛОЦИРАЊЕ НА БЕНЗИНСКИ СТАНИЦИ

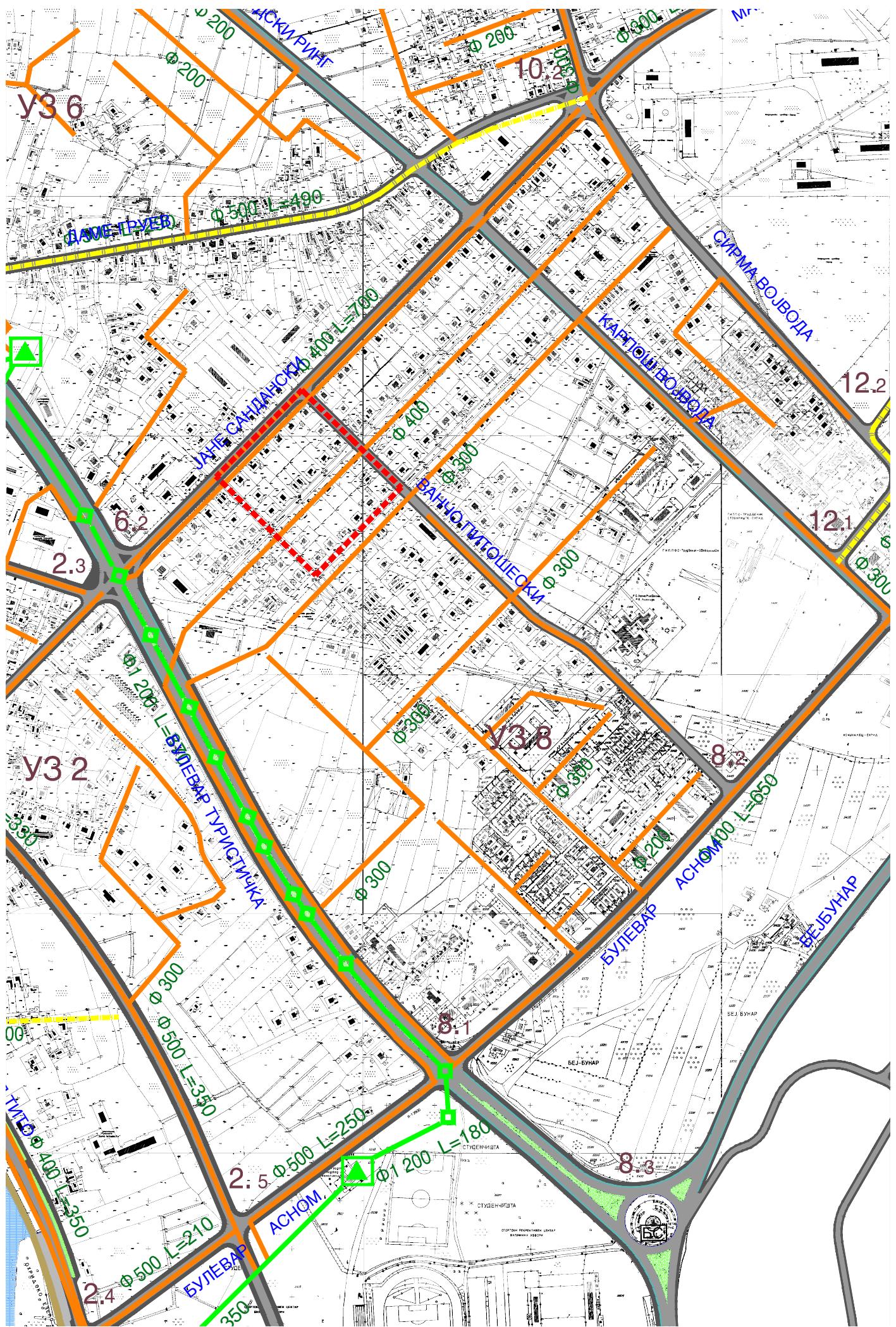


ГРАНИЦА НА ОПФАТ НА НАСЕЛЕНОТО МЕСТО - ПЛАНИРАНА СОСТОЈБА



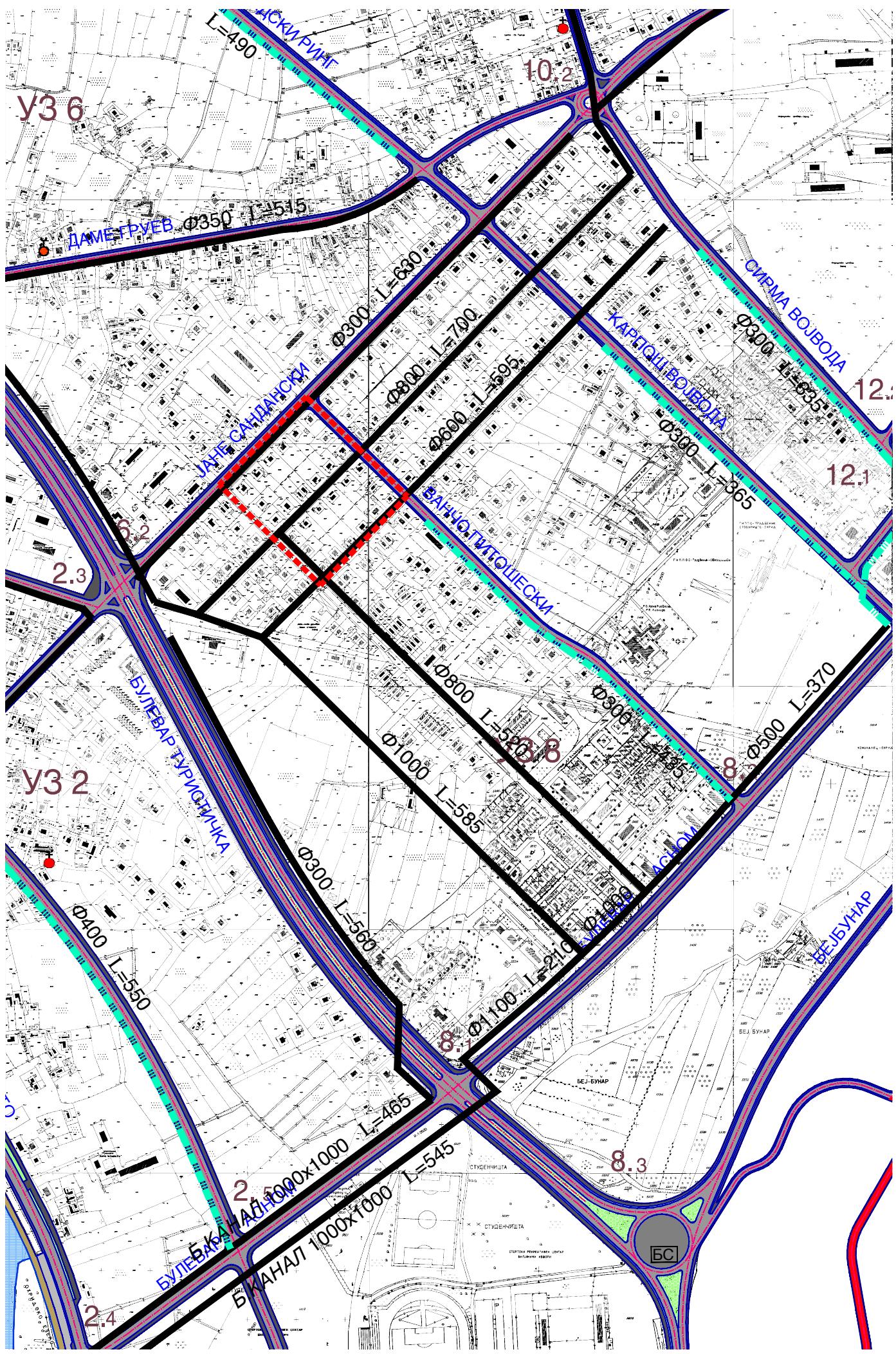
ПЛАН ЗА ВОДОСНАБДУВАЊЕ

-  - ПОСТОЈНА ВОДОВОДНА МРЕЖА
-  - НОВОПРОЕКТИРАНА ВОДОВОДНА МРЕЖА
-  - ПОЖАРЕН ХИДРАНТ
-  - ИЗВОР
-  - БУНАР
-  - РЕЗЕРВОАР
-  - ПУМПНА СТАНИЦА
-  - ПРЕКИДНА КОМОРА



ПЛАН ЗА ФЕКАЛНА КАНАЛИЗАЦИЈА

-  - ПОСТОЛНА ФЕКАЛНА КАНАЛИЗАЦИЈА
-  - НОВОПРОЕКТИРАНА ФЕКАЛНА КАНАЛИЗАЦИЈА
-  - ПОСТОЕН КОЛЕКТОР
-  - НОВОПРОЕКТИРАН КОЛЕКТОР
-  - ПРЕПУМПНА СТАНИЦА



ПЛАН ЗА АТМОСФЕРСКА КАНАЛИЗАЦИЈА



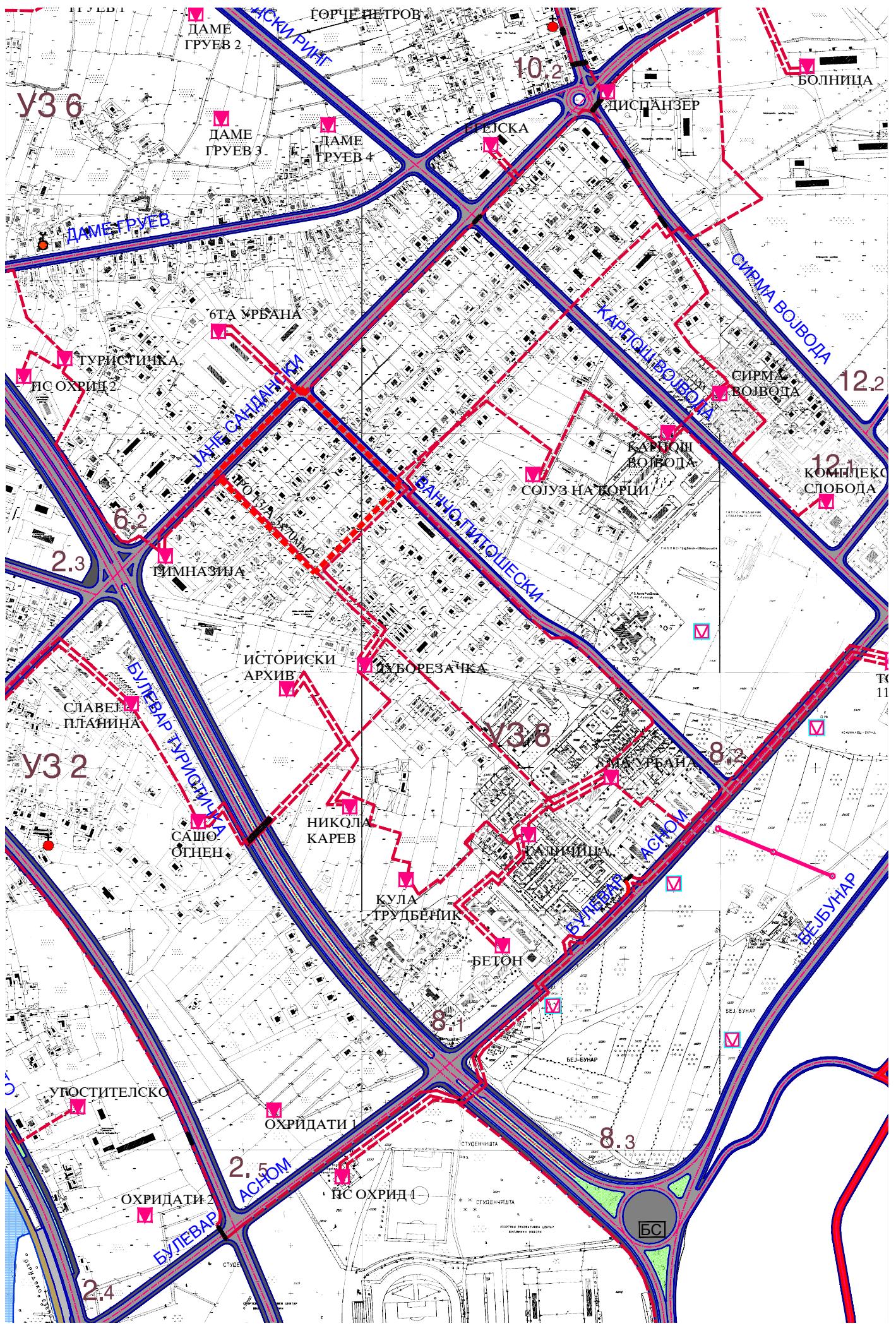
ПОСТОЛНИ БЕТОНСКИ КАНАЛИ



ПОСТОЛНА АТМОСФЕРСКА КАНАЛИЗАЦИЈА



НОВОПРОЕКТИРАНА АТМОСФЕРСКА КАНАЛИЗАЦИЈА



ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИ СИСТЕМ

- ПОСТОЈНА ТРАФОСТАНИЦА 110 KV
 - ПОСТОЈНА ТРАФОСТАНИЦА 35 KV
 - ПОСТОЈНА ТРАФОСТАНИЦА 10 KV
 - ПЛАНИРАНА ТРАФОСТАНИЦА 10 KV
-
-  35 KV ДАЛНОВОД
 -  10 KV ВОЗДУШЕН ВОД
 -  10 KV КАБЛОВСКИ ВОД

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИСКИ СИСТЕМ

-  ГЛАВНА ТЕЛЕФОНСКА ЦЕНТРАЛА
-  ТЕЛЕФОНСКА ЦЕНТРАЛА
ОДДАЛЕЧЕН СТЕПЕН

II. ПРОГРАМСКИ ПОСТАВКИ НА ИДНИОТ РАЗВОЈ НА ГРАДОТ

1. ПРИРОДНИ ПОГОДНОСТИ И ОГРАНИЧУВАЊА КАКО ФАКТОР НА ПЛАНИРАЊЕТО НА ПРОСТОРОТ НА ГРАДОТ

Валоризацијата на природните карактеристики, нивните погодности и ограничuvачки фактори представуваат појдовна основа на планирањето на просторот. Во Документационата основа на планот анализирани се и валоризирани цела низа природни карактеристики, а заедничко за сите е што ниту една од нив не представува фактор на ограничување на просторниот развој на градот, но секако имаат влијание врз некои негови аспекти. Искушок претставуваат изворите на брдото Бејбунар, регулацијата на површинските води, заштитените природни реткости – блато Студенчишта и националниот парк Галичица.

- **Рељефот, пејсажот и вегетацијата**

Градот лежи на рамен терен и на две карактеристични возвишенија - ридови на кои е Стариот град, а во последните децении се освојуваат и подножјата на планината Петрино - населбите Рача и Бејбунар. Посебно доживување е глетката на поширокото опкружување на градот: питорескните силуети на Галичица и Мокра Планина и нивните отсликувања во сините води на бисерното езеро - слика на која не може и не треба ништо да се даде, а никако да се одземе, зашто таа слика е вечна...

- **Геолошките и педолошките карактеристики**

Геолошкиот состав на почвата не секогаш овозможува класични начини на фундирање: високото ниво на подземните води во пониските делови од градот и нестабилни милести почви во крајбрежјето и по тековите на некогашните мали водотеци, денес затрупани, бараат дополнителен стручен ангажман како на планерите на просторот, така и на проектантите на конструкцијата на планираните објекти.

Во Охридското Поле главно се сретнуваат три вида почви: дилувијални, алувијални и калливи, а педолошкиот состав на почвата на територијата на градското подрачје е главно на база на влажните алувијални и калливи почви. Калливите почви настануваат како последица на високата подземна вода и при дождливиот период кога водите се задржуваат подолго, а се делат на минералогени и мочуришни. Најголема земјоделска вредност имаат влажните алувијални и минералогените калливи почви, а мочуришните почви во локалитетот Студенчишта создаваат особен еко систем чија заштита представува императив на само за градот Охрид.

- **Сеизмолошките карактеристики**

Долината на реката Црн Дрим заедно со Охридското Езеро се смета за еден од сеизмички најактивните региони на Балканот, а во него поединисеизмички зони се познати и по катастрофални земјотреси. Тоа е и зоната на Охридското Езеро и крајбрежните терени. Во оваа зона со меридијален правец се наоѓаат и појави на сулфурни води и гасови кои доаѓаат од длабината на земјината кора. За период од последните стотина години сеизмички најактивни се јужното и источното крајбрежје на Охридската котлина, а интензитетот на

максимално очекуваните потреси е до 8,8 по МКС скалата, па дури и до 9 ??? по МКС скалата. Целокупната градба на територијата на регионот треба да биде прилагодена на овие сеизмолошки условија.

• **Климатските карактеристики**

Климатот во Охридско - Струшкиот регион е изменето умерено - континентална, модифицирана во посебна клима на локалното подрачје со карактеристики условени од присуството на езерото: поконстантни температури со мали колебања и осцилации поради што летата се пријатни и топли со свежи ноќи, а зимите се студени, но слабо изразени, со исклучително ретки магливи денови, што е значајна компаративна предност во однос на голем дел од територијата на државата. Есента е потопла од пролетта и овозможува продолжување на летната туристичка сезона за најмалку еден месец. Особено освежување во жешките летни денови и вечери носи југозападниот ветар стрмец, додека северните ветрови уште повеќе ја снижуваат температурата во студениот дел од годината. Со еден збор - климатските фактори не представуваат ограничувачки фактор во развојот на градот, но треба да се почитуваат при микро лоцирањето на објектите во зоните определени со ГУП.

• **Хидрографските карактеристики**

Охридското езеро е во групата на Десаретските езера, а преку реката Црн Дрим му припаѓа на Јадранскиот слив. Со своите физиографски и биолошки карактеристики спаѓа во најатрактивните езера на светот. За билансот на водата во езерото од значење се бројните реки и рекички кои се вливаат во него, но и сублакустриските извори кои ја носат водата од порозниот варовнички масив на планината Галичица. Езерото има големи стопански потенцијали, но неговото значение во создавањето на идентитетот на целиот регион, а особено на градот Охрид, е немерливо. Реките Даљан и Рача представуваат природни граници на урбанизираното подрачје на градот од север и од југ, а реката Грашница во своето течение низ градската територија представува само отворен колектор на канализационите води поради што со досегашните урбанистички планови е предвидено нејзиното воведување во течението на Даљан со што ќе се елиминира загрозувањето на животната средина, а отпадните води ќе се воведат во колекторот.

• **Состојбата на животната средина**

може да се оцени како добра. Планираните инфраструктурни системи - регионалниот колектор за евакуација на отпадните води, регионалниот водоснабдителен систем, а особено проектот Заштита на Охридското езеро под патронат на Министерството за животна средина и просторно планирање се конкретни чекори кои општеството ги презема со цел да го заштити просторот на Охридско-Струшкиот регион. Освен тоа, постојат и напори за подигање на граѓанската свест преку широките акции за изготвување на локални еколошки акциони планови кои представуваат нов вид на поттикнување на акција со цел глобална заштита на животната средина.

2. ДЕМОГРАФСКИ РАЗВОЈ

Проекција на населението до 2020 година

Сознанијата за основните белези, структурните карактеристики и промени, како и динамиката на населението се неопходни при планирањето, односно урбанизирање на населбите - како една од основните задачи на Генералниот урбанистички план.

Со помош на законитостите на демографскиот развој и утврдените тенденции и интензитетот на досегашните движења можат да се утврдат елементите за креирањето на политиката на развојот. Тоа се однесува на регулирањето на демографските текови врз процесот на урбанизација, подигање на општообразовно и културно ниво на населението, подобрување на демографско-економските белези (активитетот) и др.

Овие цели треба да се вградат во политиката на демографскиот развој кои заедно со комплементарните цели на стопанскиот и просторниот развој ќе се реализираат како определена стратегија. Во тој контекст се третираат и основните агрегати и структури на населението во овој елаборат. Согласно наведените цели и услови, дефинирани се клучните постулати при определувањето на предметните демографски структури и нивните промени. Имено, се претпоставува натамошен пораст на бројот на жители, подобрување на општостопанско ниво и други услови на општествениот и личниот стандард, подигнување на културно-образовното ниво на населението и др.

Проекција на населението и соответствните структури е извршена со помош на компјутерската програма изработена од страна на агенцијата PODECH - The Future Group International, Washington D.C. 1991. Резултатите на прогнозата се следни:

Вкупно население во градот Охрид

1994 година	41.146
2020 година	46.000

Како резултат на очекуваните промени во движењето на природните компоненти кај населението настануваат и промени на старосната структура. Тие се манифестираат во намалувањето на учеството на помладите генерации и со постојаното зголемување на учеството на постарите групи, особено зголемување на бројот на жители на работоспособна возраст.

Старосна структура на населението - 2020 година

старосни групи	%	број
0 - 6 години	9,1	4.186
7 - 14 години	11,8	5.428
15 - 19 години	7,6	3.496
20 - 60 години	57,0	26.220
над 60 години	14,5	6.670
Вкупно	100,0	46.000

Согласно порастот на бројот на вкупното население и промените на неговите структури се очекуваат промени и во структурата на домаќинствата. Тие промени, пред се, ќе произлезат од планирањето на домаќинствата и други економски и социјални фактори. Ваквите претпоставки имплицираат релативно побрз пораст на бројот на домаќинствата, од една страна, а од друга страна тренд кон постојаното намалување на просечниот број членови по едно домаќинство.

Број на домаќинства и нивната просечна големина

Година	Број на домаќинства	Просечен број членови по едно домаќинство
---------------	----------------------------	--

1994	11.440	3,5
2020	13.142	3,5

Промени во старосната структура предизвикуваат промени во работоспособниот контингент на населението. Како демографска рамка на вкупната расположива понуда на работната сила тој е значајна категорија која треба да се има пред вид при апроксимацијата на потенцијални работни ресурси. Од обемот и интензитетот на приливот на новите генерации зависи и потребата од поголем степен на активирање на работоспособни лица. Обемот на работоспособниот контингент и неговото ужество во вкупното население имаат тенденција на пораст.

Работоспособно и активно население

Година	Работоспособен контингент % од вкупното население	Активен контингент % од раб. способно население
1994	65,6	67,6
2020	66,4	65,0

Почитувајќи ги досегашните движења кај основните културолошки белези на населението, можат да се очекуваат поинтензивни промени во однос на поголем опфат на децата во основните училишта, односно степен на опфатеност во граници на можноот опфаќање. Исто така, се наметнува и потребата од пошироко опфаќање на идните генерации во средните училишта со соответно планско насочување од аспект на потребите на стопанството.

Прогноза на вкупното население до 2012 година

Проекцијата на демографскиот развој до 2020-тата година изготвена за потребите на просторното планирање чиј хоризонт на опсервирање е дваесет години треба да се сведе на потребите на генералното планирање чиј хоризонт е двојно пократок и во случајот е 2012-та година. Поаѓајќи од резултатите на Пописот на населението и становите во 1994 година, проценетата состојба во 2001-ата година и расположивите параметри од Проекцијата до 2020-тата година се формираат следните прогнози за очекуваниот демографски развој на крајот на планскиот период на овој ГУП.

Вкупното население во градот во 1994 година било 41.146 жители, а проценетото во 2001-ата 42.700 жители. Ако се претпостави рамномерен раст

до 2020-тата година, годишно градот ќе се зголемува за просечно 0,50% или по 225 жители, со кое темпо во 2012 година ќе стигне до 44.500 жители.

Структура на населението по пол и возраст

Очекуваната структура на населението по старост е важна категорија во демографските прогнози според која се димензионираат популационите контингенти - деца, ученици, студенти, работоспособното население и др. Во недостиг на најновите податоци од Пописот на населението 2002, наредните прогнози извршени се по пат на интерполација на величините помеѓу состојбата регистрирана во 1994 година (41.146), претпоставената големина во 2001 (42.700) и прогнозираната големина во 2020 (46.000). Вкупното население на градот ќе изнесува 44.500 жители, а ќе се формира следната слика:

Структура на населението по возраст - период 1994 - 2020

Старосни групи	1994 - %	2002 - %	2012 - %	2020 - %
0 - 6 години	10,13	9,79	9,35	9,10
7 - 14 години	19,40	17,08	14,15	11,80
15 - 19 години	8,16	8,00	7,80	7,60
20 - 60 години	50,23	52,30	54,85	57,00
над 60 години	13,85	13,14	13,90	14,50
вкупно	100,00	100,00	100,00	100,00

Структура на населението по возраст - 2012 година

Старосни групи	%	број
0 - 6 години	9,35	4.160
7 - 14 години	14,15	6.310
15 - 19 години	7,80	3.470
20 - 60 години	54,85	24.400
над 60 години	13,85	6.160
вкупно	100,00	44.500

Во однос на базната 2002 година намалувањето на бројот на млади до 19-годишна возраст ќе изнесува 3,56 процентни поени, а за исто толку се наголемуваат повозрасните групи. Групата на работоспособното население на возраст од 20 - 60 години бележи раст од 2,15 процентни поени што претставува контингент од 24.400 лица од кои до крајот на овој планерски период треба да се формира група на работно-активни лица. Под претпоставка да се остварат прогнозите дека 65% од работоспособното население ќе биде активно, тоа ќе значи дека во градот Охрид во 2012 година ќе има 15.860 лица. Во Документационата основа на планот прикажана е состојбата со вработеноста во градот на крајот од 2001 ата година според која има вкупно 16.210 лица кои примаат плати, но од нив дури 1.904 лица се привремено невработени кои примаат паричен надоместок, што значи дека реално вработени се 14.306 лица. Тоа значи дека до крајот на планскиот период треба да се вработаат 1.554 лица или по околу 155 нови вработувања годишно.

До 2012 година населението ќе зголеми од 41.146 на 44.500, што значи дека ќе има нови 3.354 жители. Просечната големина на семејството од 3,5 члена нема да се менува во наредниот период, што значи дека градот ќе има нови семејства: **3.354 жители : 3, 5 жители/семејство = 960 семејства. Заедно со постојните 11.440 семејства вкупниот број ќе изнесува 12.400.**

Во однос, пак, на 2002 година кога проценотото население изнесувало 42.700 жители со 11.884 семејства, зголемувањето на бројот на семејствата до 2012 година ќе изнесува 516 семејства. За овој број нови семејства во наредниот период ќе треба да се планира нов животен простор во вид на станови и соодветна ангажирана површина во рамките на опфатот на градската територија.

2.4. Дистрибуција на населението; густини на домувањето

Прогнозата на дистрибуцијата на населението по Урбантите заедници за 2012 година формирана е врз база на очекуваната динамика на развојот на секоја од 16-те Урбани заедници, а имајќи ја пред вид атрактивноста на просторот и расположивите површини. Секако, најатрактивни Урбани заедници се оние покрај езерото или во неговата близина: Стар Град, Центар, Долна Влашка Маала со ограничени расположиви површини, како и Воска, Бильянини Извори и Dame Груев во кои постојат поволни површини за нова градба. Со високи природни квалитети и слободни површини е и УЗ Гоце Делчев на благите падини на Петрино, како и УЗ Рача, но во неа присутната бесправна градба во добра мера ги девалвира природните погодности. Прогнозирањето на просторната дистрибуција на населението на градот отежнато е и со фактот дека растот на населението не оди паралелно со динамиката на станбената градба, бидејќи е констатирано дека поголемиот дел од новоизградените станови се викенд - станови.

Имајќи ги пред вид наведените околности прогнозата на дистрибуцијата на населението по Урбантите заедници е следната:

ред. број	Просторно-функционална единица -Урбана заедница	Попис 1991	Попис 1994	Проценка за 2002	Прогноза за 2012
УЗ 1.	Стар Град	2624	2634	2700	2600
УЗ 2.	Центар	3269	3220	3300	3400
УЗ 3.	Кошишта	2973	2826	2890	2950
УЗ 4.	Воска	3880	3388	3550	3600
УЗ 5.	Лескајца	1661	1430	1470	1500
УЗ 6.	Даме Груев	3568	3427	3500	3500
УЗ 7.	7. Ноември	2100	2000	2000	2000
УЗ 8.	Бильянини Извори	5099	4960	5070	5100
УЗ 9.	8-ми Септември	2279	2087	2180	2200
УЗ 10.	Горна Влашка Маала	4422	4240	4340	4400
УЗ 11.	Видобишта и Илинден	3743	3438	3510	3600
УЗ 12.	Гоце Делчев	1140	1090	1670	1400
УЗ 13.	Железничка Населба	1986	1804	1850	1950
УЗ 14.	Радоица Новичич	2053	1906	1950	2000

УЗ 15.	15-ти Корпус	1867	1790	1830	2000
УЗ 16.	Рача	959	860	890	1000
УЗ 17.	Студенчишта	-	-	-	500
УЗ 18.	Чекоштина	-	-	-	800
	Вкупно	42.060	41.146	42.700	44.500

Густината на становање, еден од најважните параметри за оценување на рационалноста во планирањето и уредувањето на просторот, представува однос помеѓу бројот на жители и просторот во границите на опфатот. Бруто густината на становање е односот на бројот на жители и вкупната површина на опфатениот простор, а нето густина на становање е односот помеѓу бројот на жители и површината наменета за домување во границите на опфатот.

Густината на становање на ниво на целата градска територија чија површина на опфатот до крајот на планерскиот период ќе изнесува 1.276,87 Ха ќе биде:

Бруто густина на становање

44.500 жители : 1.283.39 Ха = 34.67 жител/хектар

Нето густина на становање

44.500 жители : 744.64 Ха = 59.76 жител/хектар

3. ДОМУВАЊЕ

Развојот на функцијата домување во наредниот период ќе представува еден од најзначајните сегменти во просторниот развој на градот, а задоволување на станбените потреби ќе има приоритетно значење во задоволување на комплексот на човековите потреби.

Основните цели на развојот на домувањето кои непосредно произлегуваат од улогата и значението на оваа содржина во вкупниот развој на општеството во наредниот плански период подразбираат:

- квалитативно задоволување на потребите на населението согласно принципот стан за секое семејство, наголемување на просечната станбена површина по стан, подобрување на квалитетот и осовременување на станбениот фонд, елиминирање на субстандардниот станбен фонд, примена на асезимички мерки. Норматив при планирањето на станбена површина по жител околу 20 м² и станбена единица од 80-90 м² по семејство
- површините за планирани урбани содржини првенствено треба да се бараат во рамките на постојното градежно земјиште, односно во постојните граници на опфатот на градот;
- рационализација на просторната организација на домувањето подразбира контролирано и лимитирано проширување на зоната за домување пред се на површините со претходните планови предвидени за оваа намена, но сеуште невоведени во планираната намена, со моментна состојба - земјоделско земјиште, при што висините на

станбените објекти да бидат примерени на големината на градот, традицијата, воспоставените добрососедски односи, инсолацијата и визурите;

- воедначување на условите за живеење во сите делови од градот преку: опремување на зоните за домување со потребните пратечки содржини, ефикасно сообраќајно поврзување со работните зони;
- запазување на особеностите на културното наследство со постепена реконструкција и ревитализација на старите делови од градот со оптимално сочувување на старите урбанистички матрици и елиминирање на субстандардот;
- еколошка ревитализација на животниот простор се постигнува по пат на: елиминација на постојни и потенцијални загадувачи во зоната за домување; примена на мерки за рационализација на моторниот сообраќај; изградба на објекти со оптимални висини; уредување на слободните површини;

3.1. Нови станови

Потребите од нов станбен фонд групирани се во три групи:

- нови станови по основ пораст на населението - од природниот прираст и од имиграција;
- станови потребни на замена на субстандардниот станбен фонд;
- станови потребни за елиминирање на станбениот недостиг, односно усогласување на бројот на станови со бројот на семејства;

Бројот на нови станови по основ пораст на населението ќе се определи ако се земе како појдовен податок бројот на новите семејства во 2012 година кој е прикажан во демографската прогноза - 960, а за секое семејство треба да се обезбеди нов стан.

Бројот на нови станови потребни за надоместување на стари, субстандардни станови ќе се утврди откако ќе се утврди вкупниот број на субстандардни станови во кои се вбројуваат:

- a. сите станови градени пред 1945 година, а според Пописот на населението и становите од 1994 година тие се вкупно 788;
- б. 20% од становите градени во периодот 1945 - 1960, односно $1.110 \times 0,20 = 222$ стана;
- ц. 10% од становите градени во периодот 1960 - 1970, односно $2962 \times 0,10 = 296$ стана;

или вкупно 1.306 од кои 30 % во овој планерски период треба да бидат заменети со нови, односно: $1.306 \times 0,30 = 400$ стана

Бројот на нови станови потребни за елиминирање на станбениот недостиг нема да биде земен како критериум со оглед на фактот што според Пописот на населението и становите од 1994 година регистрирани се 11.440 семејства, а бројот на становите е 16.731. Од нив само за живеење се 12.355, за живеење и вршење дејност 325 или вкупно 12.680, а останалите се главно викенд-станови. Тоа значи дека 11.440 семејства располагат со 12.680 стана

што представува суфицит од најмалку 1.240 стана, односно на 1 семејство спаѓаат 1,11 стана. Оваа тенденција на зголемување на бројот на станови со далеку побрзо темпо од растот на населението продолжува и во периодот до 2002 година кога вкупниот број на станови изнесува 17.761 со вкупна површина од 1.344.748 м²

Според тоа, проекцијата на потребите на градот за нови станови до крајот на 2012 година ќе биде следна:

Број на жители до 2012 година	44.500
Број на домаќинства до 2012 година	12.400
Нови станови по основ на пораст на населението	960
Нови станови како замена за субстандардни станови	400
Постојни станови во 2002 година	17.761
Постојни станови кои се задржуваат: 17.761 - 400 =	17.360
Вкупно нови станови за градба: 960 + 400 =	1.360
Планиран вкупен број станови до 2012 година: 17.360 +1.360 =	18.720

3.2. Станбен стандард

Законот за просторно и урбанистичко планирање и Правилникот за стандарди и нормативи за уредување на просторот ги определуваат планските параметри за домувањето во наредниот период, а истите се:

- 20 м² станбена површина по жител
- станбена единица од 80-90 м² по семејство
- целосна опременост на станот со инсталации

Состојбата на станбениот стандард во градот покажува дека веке во 2002 година се надминати препорачаните големини:

Новите станови кои ќе се градат треба комплетно да се опремат со инсталации, а посебно да се води политика на супституција на субстандардниот станбен фонд.

Ако просечната површина по еден стан се определи на 80 м²/стан, површината на новите станови ќе изнесува:

$$1.360 \text{ стана} \times 80 \text{ м}^2/\text{стан} = 108.800 \text{ м}^2$$

3.3. Просторна разместеност на станбениот фонд

Во планираната организација на градот Урбаните заедници и понатака остануваат просторно - административни единици. Планирите 44.500 жители дисперзирани се во 18-те Урбани заедници почитувајќи ги целите зацртани во Насоките и препораките за планирање на идниот развој:

- при изработка на урбанистичките планови површините за планирани урбани содржини треба да се бараат во рамките на постојното градежно земјиште, а исклучиво за општествено оправдани цели надвор од овие рамки на површини со бонитет од IV категорија;

- да се применат принципите на насочена урбанизација со што ќе се достигнат приближно еднакви услови на живеење и работа на целата територија;
- да се усогласат густината на населеност, изграденоста и катноста заради зачувување на принципите на хумано живеење, рационална експлоатација на просторот и урбаните содржини, а во согласност со сите видови на заштита на животната средина, како и целите набележани во Целите на просторниот развој на градот до 2012 - Програма за изработка на ГУП: покрај прифатената препорака од ПП на РМ дека за секое ново семејство треба да се планира нов стан со просечна површина од 20 м² по член на семејство, односно 80 - 90 м² по станбена единица, потребно е да се предвидат и мерки за елиминирање на станбениот субстандард особено во деловите на градот со поголема фраквенција на туристите (Стар Град, Кошишта, Воска, Долна Влашка Мала); зоните со бесправна станбена градба да се вклучат во планираната организација на градот така да се овозможи легализирање на постојната градба, но и дополнување со нови содржини со кои ќе се постигне повисок стандард на живеење и можност за создавање нови работни места;

Имајќи ги пред вид овие цели, но и состојбата во 2002 година, извршена е дистрибуцијата на населението, односно домаќинствата и становите во 18-те Урбани заедници:

ред. бр.	Просторно-функционална единица -Урбана заедница	станови - процена 2002	домаќинства процена 2002	станови прогноза 2012	домаќинства-прогноза 2012
УЗ 1.	Стар Град	1000	755	1020	740
УЗ 2.	Центар	1420	990	1550	1080
УЗ 3.	Кошишта	1250	790	1300	810
УЗ 4.	Воска	2000	980	2100	1020
УЗ 5.	Лескајца	650	430	680	450
УЗ 6.	Даме Груев	1650	1010	1750	1000
УЗ 7.	7-ми Ноември	790	565	800	570
УЗ 8.	Билјанини Извори	3000	1430	3200	1450
УЗ 9.	8-ми Септември	860	615	900	640
УЗ 10.	Горна Влашка Маала	1350	1180	1400	1200
УЗ 11.	Видобишта и Илинден	1050	960	1100	980
УЗ 12.	Гоце Делчев	600	400	630	400
УЗ 13.	Железничка Населба	600	520	630	540
УЗ 14.	Радоица Новичич	620	500	650	520
УЗ 15.	15-ти Корпус	620	500	670	530
УЗ 16.	Рача	300	260	340	270
УЗ 17.	Студенчишта	-	-	120	120
УЗ 18.	Чекоштина	-	-	200	200
	Вкупно	17.760	11.885	18.720	12.400

Бројот на станови во сите Урбани заедници е поголем од бројот на домаќинствата, а најголема диспропорција е забележлива во атрактивните простори покрај езерото каде станбениот суфицит се в сушност викенд-становите.

3.4. Структура на становите во 2012 година

Вкупниот број на станови во 2012 година прогнозиран е на 18.720. Најголем дел од нив се постојните задржани станови (17.360), а новите станови се превидени по основ на порастот на населението (960) и по основ на замена на постоеен субстандарден фонд (400). Сликата на структурата на предвидените станови во 2012 година представена е во следната табела:

ред. бр.	Просторно-функционална единица-Урбана заедница	станови 2002 задржани	станови по основ пораст на насел.	Станови за замена на субстандард	вкупно нови станови	вкупно станови во 2012
УЗ 1.	Стар Град	960	20	40	60	1020
УЗ 2.	Центар	1370	130	50	180	1550
УЗ 3.	Кошишта	1220	50	30	80	1300
УЗ 4.	Воска	1950	90	60	150	2100
УЗ 5.	Лескајца	640	30	10	40	680
УЗ 6.	Даме Груев	1630	100	20	120	1750
УЗ 7.	7-ми Ноември	780	10	10	20	800
УЗ 8.	Билјанини Извори	2970	200	30	230	3200
УЗ 9.	8-ми Септември	820	40	40	80	900
УЗ 10	Горна Влашка Маала	1320	50	30	80	1400
УЗ 11	Видобишта и Илинден	1030	50	20	70	1000
УЗ 12	Гоце Делчев	590	30	10	40	630
УЗ 13	Железничка Населба	590	30	10	40	630
УЗ 14	Радоица Новичич	600	30	20	50	650
УЗ 15	15-ти Корпус	600	60	10	70	670
УЗ 16	Рача	290	40	10	50	340
УЗ 17	Студенчишта	-	-	-	120	120
УЗ 18	Чекоштина	-	-	-	200	200
	Вкупно	17.360	960	400	1.360	18.720

4. ОПШТЕСТВЕН СТАНДАРД - ОЧЕКУВАН РАЗВОЈ

Севкупниот развој на општината во голема мера е во зависност од функциите кои директно го означуваат нивото на општествениот стандард и тоа особено системите за образование, здравство и социјална заштита, култура и физичката култура. Развиеноста на овие системи, програмирани и просторно дистрибуирани, директно ќе влијае, а во исто време и ќе зависи од идната организација на просторот на општината и населбите во него. Во контекстот на ова, мрежата на објектите од општествениот стандард треба да се третира како една од битните претпоставки на идниот севкупен развој на општината и на градот. Со оптималната разместеност на објектите од општествениот стандард во градот треба да се формира мрежа која рамномерно ќе го покрива просторот на градот задоволувајќи секое гравитациско подрачје, а во склад со критериумите и нормативите за секоја дејност поодделно.

4.1. Образование

Посебни цели на развојот во рамките на образованието се следни:

- основно образование е обврзувачко за сите деца во државата на возраст од 7-14 години, наставата да се одвива во една смена, површината на објектот да изнесува 6-8 м² по ученик, а 25-30 м² по ученик за комплексот на училиштето;
- средно насочено образование до 60% опфатеност на деца од старосната група 15-19 години, површината на објектот да изнесува 8 м² по ученик, а површина на комплекс мин. 25 м² по ученик.
- високо образование опфаќа 20% од старосната група младинци на возраст од 20-24 години.
- зголемување на опфатеноста на популацијата од соодветна возраст;
- работа на училишта во една смена со целодневно боравење на учениците;

4.1.1. Основно образование

При анализирањето на состојбата во 2002 година утврдено е дека вкупната површина на парцелите на шестте основни училишта изнесува 72.200 м², изградените површини се 19.098 м², а вкупниот број на ученици 5.377. Ако се изземе Основното музичко училиште кое не е дел од обврзниот образовен систем, параметрите се следни: површина на парцелите 6,81 Ха, изградени површини 18.400 м², бројот на ученици 5.136. Во однос на состојбата во 1994 година кога со пописот на населението е утврдено дека бројот на деца на возраст од 7 до 14 години изнесувал 5.614, забележливо е значително намалување за 478 деца или за околу 8,5%.

При анализата на состојбата на функцијата на основното образование (односот помеѓу вкупната корисна површина и бројот на ученици) утврдено е дека е постигнат стандард од 3.55 м² по ученик од површината на објектот при одвивање на настава во една смена. Постигнатиот стандард е под минимумот предвиден со „Правилникот за стандарди и нормативи за уредување на просторот“ од 7м² корисна површина по ученик. Вкупната површина на локациите изнесува 7,22 Ха и овозможува стандард 13,42 м² по ученик. Постигнатиот стандард е исто така под границата на минимумот кој изнесува 25 м² по ученик за комплексот по истиот Правилник. Неповолната состојба во поглед на достигнувањето на стандардите забележана е кај сите основни училишта.

Според демографската прогноза популацијата од 7 - 14 години ќе изнесува 14,15% од вкупното население, а бројот на ученици во основното образование ќе изнесува 6.310. Тоа значи дека во однос на состојбата во 2002 година бројот на ученици ќе се зголеми за 1.174.

Димензионирање на површините потребни за основното образование се изврши по два основи:

1. површини потребни за надминување на постојниот дефицит
2. површини потребни за задоволување на потребите на новите ученици

1.	површини потребни за надминување на постојниот дефицит површина на вкупни локации - постојна површина на вкупни локации - потребна според утврдените нормативи: 5.136 ученици x 25 м2/ученик = 128.400 м2 или потребни нови површини за надминување на постојниот дефицит: 12.84 Ха - 7,22 Ха =	7,22 Ха 12,84 Ха 5,62 Ха
2.	површини потребни за задоволување на потребите на новите ученици: 1.174 ученици x 25 м2/ученик = 29.350 м,	2,35 Ха
	вкупно нови површини: 5,62 Ха + 2,35 Ха =	7,97 Ха
	вкупни површини: постојни + нови: 7,22 Ха + 7,97 Ха =	15,19 Ха

Изградените површини исто така не ги задоволуваат потребите на постојните ученици определени со планерски и педагошки нормативи. Имено, изградениот простор од 19.098 м² е недоволен за 5.136 ученици бидејќи согласно нормативите би требало да има: 5.136 ученици x 7 м²/ученик = 35.952 м², што значи дека недостигаат : 35.952 м² - 19.098 м² = 16.854 м².

Според тоа:

1. за надминување на постојниот дефицит потребни се нови	16.854 м ² .
2. за новите ученици потребни се:	
1.174 ученици x 7 м ² /ученик =	8.218 м ² .
или вкупно	25.072 м ²

4.1.2. Средно образование

Функцијата средно образование во градот Охрид се одвива во четири објекти, а три училишта:

Во Училиштето за средно образование Свети Климент Охридски, Електромашински училишен центар Св. Наум Охридски и Државното угостителско туристичко училиште со ц.о. Ванчо Питошески.

Вкупната површина на нивните локации изнесува 3,20 Ха, Односот помеѓу вкупната корисна површина и бројот на ученици е 3.57 м² по ученик. Постигнатиот стандард е под минимумот предвиден со „Правилникот за стандарди и нормативи за уредување на просторот“ (Сл. весник на РМ 2/2002) од 7м² корисна површина по ученик. Вкупната површина на локацијата која изнесува 32 000 м² овозможува стандард од 9.80 м² по ученик, што е под границата која изнесува 25 м² по ученик за комплексот.

Учество на учениците во средното образование во популацијата од 15 - 19 години може да се утврди врз база на проценетото вкупно население во градот во 2002 година (42.700) и проценетото учество на оваа популациона група (8%), што представува бројка од 3.416. Тоа значи дека учениците , 3.236, представуваат 95,52% од популацијата 15 - 19 години. Овие релации ќе се задржат и при прогнозата на бројот на ученици во 2012 година.

Демографската прогноза за 2012 година ги дава следните големини:

- бројот на жители во градот - 44.500
- популацијска група 15 - 19 години - учество 7,8%
- популацијска група 15 - 19 години - број 3.470
- ученици во средно образование: 95% од попул. група
- ученици во средно образование: $3.470 \times 0,95 = 3.300$

Прогнозираниот број на ученици од 3.300 е незначително поголем од бројот на ученици во 2001 година (3.263), што значи дека не постои потреба од предвидување нови површини по основ на порастот на бројот на ученици .

Новите површини кои треба да се предвидат за потребите на средното образование ќе се определат само по основ надминување на постојниот дефицит кој може да се квантifiцира и за вкупните и за изградените површини.

4.1.3. Високо образование

Факултетот за туризам и угостителство своите потреби од нови содржини може да ги реализира во рамките на сопствената парцела. Можна е целосна дислокација во заедниочки универзитетски центар со новите приватни факултети под услов да се обезбеди просторот во северниот дел на градот.

Студенскиот дом Никола Карев за сместување на студентите од Факултетите останува на истата локација. Зголемување на изградените површини Домот ќе треба да го реализира во рамките на сопствената парцела.

4.2. Наука

Јавната научна установа Хидробиолошки завод - Охрид. Со оглед на значението на неговото име и дејноста која ја обавува - истражувања на живиот свет на езерото и неговата заштита, се предвидува проширување на површината на комплексот со што ќе се овозможи збогатување на содржините, отворање на комплексот во едукативни и туристички сврхи и, што е најзначајно, просторно и функционално интегрирање со Блатото Студенчишта во еден ареал во кој ќе важат посебни мерки за уредување и заштита на просторот. Со таа цел се предвидува проширување на комплексот на Хидробиолошкиот завод.

Сеизмолошка станица - како единица на Универзитетот Кирил и Методи - Скопје, лоцирана на јужната падина на западниот рид на Охридскиот рид ќе ја задржи содржината и постојната површина.

Метеоролошка станица - како единица на Државниот завод за хидрометеорологија - Скопје, лоцирана во крајниот североисточен дел на Тврдината, над Основното училиште "Климент Охридски" исто така ја задржува содржината и површината .

4.3. Здравство

Согласно Правилникот за уредување на просторот нормативните големини за димензионирање на површините и објектите наменети за здравство се следни:

- број на лежаи : 8 лежаи на 1.000 жители
- определување на урбанистичка парцела: 80 м² по 1 лежај
- определувањето на површината на објектот: 8 м² по 1 лежај
- макс. степен на изграденоста на комплексот - 60%

Бројот на легла во Општата болница – Јавната здравствена установа - Охрид е 248, а во трите специјални болници вкупно 623 или вкупно 871 легло. Со нив се опслужуваат 871 лежај x 8 лежаи / 1.000 жители = 69.680 жители, што значи дека овие медицински установи опслужуваат многу пошироко подрачје отколку што се градот и општината Охрид.

Јавната здравствена установа во анкетирањето изрази потреба од зголемување на слободни и изградени површини за Општата болница. Со овој ГУП се предвидува зголемување на парцелата во кои површини ќе се сместат нови содржини. На тој начин се создава простор за развој во долг временски период и можност за капацитет од над 1.000 болнички легла.

Една од важните обврски на овој ГУП е да се определи локација за здравствен дом во склад со организацијата на здравствената заштита и планерските нормативи, а имајќи ги пред вид потребите и навиките на населението. Постојниот здравствен дом кој повеќе децении ја има улогата, но не и содржините на современа поликлиника се дислоцира во комплексот на Јавната здравствена установа – Општа болница – Охрид, а некои од постојните содржини остануваат на истата локација.

Целокупната градска територија рамномерно е покриена со мрежата на здравствени домови како дел од превентивната здравна заштита на населението. Во таа смисла нови амбуланти се предвидени во северниот дел на градот (УЗ 9 - 8. Септември, УЗ 15. Корпус, УЗ 11 - Видобишта Илинден, УЗ Радица Новичич), во јужниот дел на градот (УЗ Рача), и во средишниот дел на градот (УЗ 4 Воска, УЗ 5 - Лескајца). Дел од здравните станици е во склоп на локалните центри во Урбаните заедници.

Мрежата на приватни здравствени установи ќе се развива во склад со медицинските прописи и економскиот законот за побарувачката, во веќе постојни или специјално градени објекти во рамките на сопствените парцели.

4.4. Социјална заштита

Организацијата на социјална работа треба и понатака да биде во склад со повеќегодишни програми за развојот на социјалната заштита. Динамиката на развојот на социјалната заштита е во непосредна зависност од општествено-економскиот развој на општината и пошироката општествено-политичка заедница и интензитетот на социјалните појави и проблеми настанати како

последици на општествените движења. Од анализите извршени во Документационата основа произлегоа следните препораки за третманот на оваа содржина во вкупните содржини на градската територија:

- предучилишно образование и воспитување се темели врз определбата за 60% опфатеност на деца од вкупниот број на старосната група до 6 годишна возраст. Норматив за површина на објектот е 6-8 м²/дете, и мин. 20 м² по дете за површина на комплексот; за наредниот плански период, според анкетирањето во Мин. за социјала, нема потреба од зголемувањето на бројот на детските градинки, ниту за проширување на постојниот изграден и слободен простор;
- да се предвиди локација за дом за возрасни лица во склад со нормативите и социо-психолошката димензија на проблематиката, а дисперзирани низ просторот на градот повеќе клубови за стари лица;
- да се предвиди локација за групен дом за хендикепирани лица со дневни центри и стационар

4.4.1. Општествена заштита на деца

Површините потребни за згрижување на децата од предучилишна возраст до 2012 година ќе се дефинираат исто како и во образоването, по два основи:

1. Површини потребни за надминување на постојниот дефицит;

Вкупниот број на деца згрижени во сите работни единици на детската градинка "Јасна Ристеска" е варијабилен и се движи од 450-500 деца, односно 12, 0% од сите 4.180 деца на возраст 0 - 6 години проценет во 2002 година. Односот меѓу вкупната корисна површина и бројот на корисниците изнесува 11.18 м²/корисник. Постигнатиот стандард далеку ги надминува стандардите и нормативите од 6 - 8 м² корисна површина по дете. Вкупната површина на локациите која изнесува 2.21 Ха, овозможува постигнат стандард од 44.2 м²/ дете, кој исто така е далеку над границите на нормативот од 20 м² по дете за комплексот. Тоа значи дека не постои потреба од нови површини за надополнување на дефицитот, односно дека во постојните објекти со изградена површина од 5.591 м² можат да бидат згрижени 800 деца со по 7 м² користен простор, а површината на вкупните локации од 22.100 м² ги задоволува нормативите за згрижување на 22.100 м²:20 м²/детe = 1.100 деца.

2. Површини потребни за задоволување на потребите на новата популација

Површини за задоволување на потребите на новата популација од 0 - 6 години ќе се определат согласно демографската прогноза со која се очекува истата да представува 9,35% од вкупното население, што значи дека од планираните 44.500 жители во оваа возрасна група ќе има вкупно 4.160 деца. Согласно препораката да во наредниот период во објектите за

згрижување на деца се опфатат 60% од популацијата бројот на децата што ќе се згрижат во детските установи треба да изнесува:

$$4.160 \text{ деца} \times 0,60 = 2.496 \text{ или } 2.500 \text{ деца}$$

За овој број на деца потребен е вкупен простор:

а. за локациите

$$2.500 \text{ деца} \times 20 \text{ м}^2/\text{дете} = 50.000 \text{ м}^2 \text{ или } 5,00 \text{ Ha}$$

б. за објектите:

$$2.500 \text{ деца} \times 6 \text{ м}^2/\text{дете} = 15.000 \text{ м}^2.$$

Од планираните 18 Урбани заедници само во четири постојат детски установи и тоа: во УЗ 2 - Центар, во УЗ 3 - Кошишта, УЗ 10 - Горна Влашка Маала и УЗ 8 - Билјанини Извори - 2 установи, вкупно 5. Нови детски установи предвидени се во Урбаните заедници кои немаат вакви објекти и тоа: во УЗ 4 - Воска, во УЗ 5 - Лескајца, во УЗ 6 - Даме Груев, во УЗ 11 - Видобишта - Илинден, во УЗ 12 - Гоце Делчев и во УЗ Р. Новичич - 2 установи - вкупно 7, а во останалите Урбани заедници децата можат да се згрижуваат во детски установи формирани во "домашни условија" - во приватна сопственост и во мали капацитети.

4.4.2. Општествена заштита на стари и хендикепирани лица

Домот за пензионери е изграден во центарот на градот и располага со 10 апартмани. Во приземјето опстојува клубот на пензионери.

Од анализите и анкетирањето извршени во фазата Документациона основа произлегоа следниве заклучоци:

- да се предвиди локација за дом за возрасни лица во склад со нормативите и социо-психолошката димензија на проблематиката, а дисперзирани низ просторот на градот повеќе клубови за стари лица;
- да се предвиди локација за групен дом за хендикепирани лица со дневен центар - стационар;
- да се предвиди дом - одморалиште за слепи лица

Согласно нормативите, за објекти од социјален карактер - за деца без родители и за стари лица - бројот на местата да биде 3 на 1.000 жители, површината на комплексот по 30 м², а на објектот 15 м² по корисник. Од овој број лица за кои е потребна социјална грижа две третини да бидат старите лица, а една третина деца без родители или без родителска грижа. Гравитационото подрачје, целата општина Охрид која во 1994 година броела 52.732 жители, се проценува на 60.000 жители во 2012 година. Според нормативите, за ова население потребни се 120 места за згрижување на стари лица од кои 20 се постојни, а 100 треба да се изградат во објекти со изградена површина од: 100 лица x 15 м²/корисник = 1.500 м² и површина на локација од: 100 лица x 30 м²/корисник = 3.000 м². Локацијата се предвидува во УЗ 4 Воска, во УБ 4.3. во мирен дел на градот со многу зелени површини, близку до езерото, сообраќајно добро поврзана со градската улична мрежа.

Непосредно до оваа се предвидува локацијата за одморалиште за слепи лица.

Локацијата за групен дом за хендикепирани лица со клубови за дневен престој предвиден е во УЗ 11, во У.Б. 1.

4.4.3. Меѓуопштински центар за социјални грижи

Меѓуопштинскиот центар за социјални грижи е сместен во самостоен, сопствен објект со висина од П+1 кат во Урбаната заедница "Горна Влашка Мала". Тој располага со вкупна површина на локацијата од 300 м², а вкупната изградена површина изнесува 175 м². Во наредниот период овој објект ќе ги задоволи потребите на дејноста и не се предвидува зголемување на неговите изградени и слободни површини.

4.4.4. Хуманитарни организации

Во оваа група на организации за помош на социјално загрозена популација со овој ГУП третиран е само Црвениот крст на Македонија. Истиот располага со сопствен деловен, продажен и магацински простор на три локации во опфатот на градот кои ги задржува.

4.5. Култура

Во градот постои мошне богата мрежа на институции и објекти од областа на културата кои, помалку или повеќе, се во функција, особено во текот на летната сезона кога се организираат масовни културни манифестации. Анализите на состојбите укажуваат на тоа дека во овој планерски период е нужно да се завршат отпочнатите активности за реставрација и ревитализација на спомениците на културата и историјата - Самуиловата тврдина и Античкиот театар, но и на другите споменици на културата чија состојба бара средства и ангажман. Со нивното вклучување во културните текови градот ќе се здобие со нови квалитети кои уште повеќе ќе ја потенцираат неговата улога во културата на Републиката.

4.5. Духовна култура

Духовната култура како дел од општата човекова култура има и свои потреби од простор во рамките на градското ткиво покрај веќе ангажираните површини. Храмовите посветени на духовната култура, без оглед на вероисповеста што во нив се проповеда, располагаат со исклучително квалитетни простори во кои создале сопствена, специфична атмосфера. Во градот егзистираат повеќе православни храмови - активни цркви кои се едновремено и споменици на градителското и културното наследство и тоа главно во Стариот дел на градот, а кон нив се приклучува и возобновениот Свети Климентов храм на Плаошник. Новоизградената католичка црква е веќе во функција. Активни исламски богомолји - џамии се четири од кои три во централното градско подрачје.

5. ДРЖАВНА УПРАВА, ПРАВОСУДСТВО, ЛОКАЛНА САМОУПРАВА

Сите органи и институции од областа на државната управа, правосудството и локалната самоуправа кои се застапени во градот сместени се во поволни локации и објекти со доволни површини и соодветен комфор и нема потреба од предвидување нови површини за оваа активност. Исклучок представува Министерството за внатрешни работи за чии потреби се предвидува комплекс во УБ 10.1. и езерската полиција на брегот на Студенчишката Река за која се планира да се oddели дел од комплексот за МНО. Потребата на Министерството за правда од нов општински затвор ќе треба да се задоволи надвор од територијата на градот.

6. СТОПАНСТВО И СПЕЦИЈАЛНА НАМЕНА

6.1. Примарен сектор

Една од програмските определби на овој план рационализација на површините ангажирани за овој стопански сектор, од кои најголема е површината на Оранжериите на Градинар кои подолги години не се во функција. Нивната локација на влезот во градот од северен правец, на крстосницата на магистралните улици Железничка и 15. Корпус, а имајќи ја пред вид состојбата и слабите изгледи за регенерирање на оваа стопанска дејност, укажува на низа погодности за пренамена на овој простор во мултименски простор со содржини од важност и значење како за УЗ 11 Видобишта-Илинден во чии граници е овој локалитет, така и за целиот град. Со ДУП за оваа Урбана заедница дел од локалитетот наменет е за основно училиште, детска градинка, локален центар и трговија и занаетчичество, а со овој ГУП кон овие содржини се додаваат и нови - дневен центар за хендикепирани лица, домување, површини за терцијарен сектор (мало стопанство, сервиси, складишта) и градска топлана, како и зелен заштитен појас помеѓу работните зони и останатите зони.

Останалите субјекти класифицирани во овој стопански сектор ќе ги задржат своите локации и површини во рамките на градот, освен Рибарското стопанство кое ќе се дислоцира вон од градот. Сите површини во рамките на опфатот класифицирани како неангажирани зелени површини со овој ГУП се предвидуваат со трајна нова содржина.

6.2. Секундарен сектор

Во согласност со програмските определби на овој ГУП утврдено е дека големите стопански субјекти можат преку внатрешна трансформација да се прилагодат кон современите потреби - како просторна, така и трансформација на дејностите, со што ќе се создадат услови за поширока и разновидна понуда.

Во Документационата основа на овој План утврдено е дека ниеден од субјектите класифицирани во секундарниот стопански сектор не ја загрозува животната средина и дека нема основ и потреба за нивното дислоцирање

надвор од границите на градската територија, под услов строго да се почитуваат законите и прописи за заштита на животната средина. Поради тоа се предвидува задржување на повеќето од субјектите во нивните постојни граници, но се дава можност за целосна или делумна пренамена, особено за механизациите на градежните претпријатија или претпријатието за секундарни сировини, во мало стопанство, сервиси или складишта.

При определувањето на намената на работните зони се овозможува оптимална флексибилност поради многу "тенката" граница помеѓу дејностите кои се обавуваат во примарниот, во секундарниот и во терцијарниот сектор;

Зони за изградба на нови капацитети со разновидна намена се површините во северниот дел на градот, помеѓу магистралната улица 15. Корпус и собирната улица Петрино, главно наменети за мало стопанство.

На постојната индивидуална станбена градба во рамките на работните зони треба да и се овозможи изградба - дограма на деловен простор во рамките на сопствената парцела со што ќе се постигне поголема рационалност на просторот, а ќе се оправда и, по потреба, легализира и индивидуалната станбена градба - под услови утврдени со Правилникот за уредување на просторот.

6.3. Терцијарен сектор

Во просторната организација на градот зоните за мало стопанство и сервиси се главно во северниот дел - долж улиците Железничка и 15. Корпус, јужно од ул. Железничка - источно и западно од Тумбата и северно од клучката на Булеварот Туристичка - по улицата која води кон месноста Алтанин Мост. Оваа поставка во основа е адекватна и на потребите на населението и на потребите на сопствениците на стопанските субјекти, поради што е акцептирана во овој ГУП и се дополнува со нови површини, главно долж магистралните улици Железничка и 15. Корпус, но и покрај Булеварот Туристичка.

Предвидена е и можноста во постојните и во предвидените зони за домовање, а во потези долж улиците од примарната градска мрежа и други фреквентни правци, да се интерполираат содржините од терцијарниот стопански сектор кои како такви се представени и во графичкиот приказ Синтеза на планот.

Занаётчиските локали од традиционалните занети сместени во потегот на Старата чаршија, главно во делот помеѓу првиот и вториот чинар, да се задржат како дејност и да им се додадат нови површини со цел да се одржат не само како места на кои нешто се произведува туку да се презентира начинот на кој некогаш се произведувале нештата. Овој тренд е исклучително присутен во најпознатите туристички места во целиот свет.

Најголемата компактна хотелска зона предвидена е на западното крајбрежје, а во источното крајбрежје и градскиот центар, покрај

новопредвидените, се предвидува заокружување на постојните капацитети и пренамена на постојните содржини во хотелско-угостителските. Во таа смисла предвиден е и потезот домување со хотели **долж** Кејот Маршал Тито во кој е можна трансформацијата на постојниот фонд во содржини наменети за хотелиерство.

Дисперзијата на угостителските локали низ територијата на градот во основа е базирана врз економската логика на побарувачката - фреквентните простори во центарот на градот и подцентрите, крајбрежните простори во градот и туристичките локалитети и понатака ќе бидат атрактивни за оваа намена.

6.4. Специјална намена

Во површините за Специјална намена се вбројуваат површините и објектите кои ги користи Министерството за одбрана, а тоа е касарната со сопствениот полигон, како и просторот јужно од вливот на Студенчишката река кој ќе биде користен и од страна на МВР. Да се во наредниот период преиспита можноста од користенje на Касарната за цивилни содржини – лоцирање на високообразовни установи, противпожарна единица и други содржини.

7. ЗЕЛЕНИЛО, СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА

7.1. Зеленило

7.1.1. Јавно зеленило

Сите површини во рамките на градската територија вброени во јавното зеленило опфаќаат многубројни и разнородни локалитети од кои повеќето се и амбиентални целини (Калето, Античкиот театар, Св. Јован Канео, крајбрежниот потег, Спомен-паркот на паднатите борци и др.). Повеќето од нив не се паркови во класичната смисла на зборот, но нивните квалитети се врвни и заслужуваат целосно планерско внимание. Тие мора да останат во сегашните граници, а нивното уредување ќе биде предмет на плановите од пониско ниво. Останалите постојни површини со јавното зеленило се како такви акцептирани во овој план, а се планирани и нови во сите зони наменети за домување, во сите зони со јавни содржини, особено во зоните наменети за рекреација

Задржани се постојните дрвореди со регистрирана должина и се предвидени нови како забележителен пејсажен квалитет повеќе во урбаниот простор секаде каде е тоа можно: **долж** сите улици од примарната мрежа, како постојните така и планираните, и тоа направо во проширенниот тротоар, без тревњаци. Со тоа се овозможува нивната реализација по пат на реконструкција на уличниот профил, а се одбегнува лошата практика на неодржување на тревнатите површини. На тој начин се формира зелен ланец од дрвореди во должина од 8.800 м постојни и околу 20.000 м нови дрвореди, со зголемување од преку три пати.

7.1.2.Строго заштитена зона

Локалитетот Студенчишта, Блатото, претставува дел од територијата на градот во крајбрежниот простор на езерото кој согласно со Законот за заштита на природните реткости од 1981 година се стекнал со статус на предел со посебни природни вредности. Со овој ГУП овој простор е категоризиран како Посебен природен резерват према предлогот на Просторниот план на Република Македонија со статус на природна реткост во склопот на јавните зелени површини, односно строго заштитена зона. Долгогодишната негрижа за овој простор се повеќе го доведува во опасност опстанокот на пределот и автентичната состојба на блатниот екосистем, со тоа и некои од најбитните вредности на Охридското Езеро, а тенденциите на запоставување и несоответно користење продолжуваат.

Општите цели за ревитализација и заштита на Блатото Студенчишта се следни:

- утврдување на начинот на користење и уредување на поширокиот простор и дефинирање на можностите за вклучување на природните потенцијали на овој предел во вкупниот развој на Охридското крајбрежје;
- дефинирање на режимот на управување со Блатото како природна реткост и феномен од витален интерес за заштита на Охридското Езеро;

За реализација на општите цели да се определи следната стратегија:

- утврдување на границите и просторниот опфат на Блатото;
- усогласување на интересите помеѓу различните корисници на просторот: градот Охрид, ЈНУ Хидробиолошки завод, АРМ, Капетанијата, Рибното стопанство, Охридски Комуналец и др.
- согледување на можностите комплексот да добие мултифункционална намена: заштитна, научно-истражувачка, рекреативна, воспитно-образовна, зоо-парк во природа, со цел да се ревитализира и уреди без да се наруши екосистемот;
- утврдување на земјиштето и режимот на Хидробиолошкиот завод, односно определување на просторот за научни и апликативни активности,
- изработка на планот на пределите - пејсажен план;
- изработка на детален план за целиот комплекс, при која ќе се изработат и елаборати за зачувување и обновување на постојната биолошка и пределска разновидност во состојба на природна равнотежа, систем на мерки и активности за зачувување и одржување на карактеристични вредности, при тоа користејки го Законот за заштита на природата 67/2004 ;

Оваа програма на потребните активности далеку ги надминува рамките и содржините на овој ГУП, а на ова место само се потенцира нужноста од изработка на интегрална и опсежна документација - Проект за заштита на Блатото и за уредување и активирање на поширокиот простор Студенчишта.

7.1.3. Заштитно зеленило

Заштитно зеленило како категорија представува тампон - зона помеѓу потенцијални или реални загадувачи и урбантите зони, а треба да се состои од високо и средно зеленило кое најдобро ги собира штетните частички од воздухот и ја намалува бучавата. Најголемата зона со заштитно зеленило во опфатот на градот е јужно од гробиштата и всашност представува земјоделско земјиште кое е во функција, но во него и понатака да не се дозволи никаква градба со што се обезбедува потребната дистанца помеѓу гробиштата и останалите градски зони. Останалите зони со заштитно зеленило димензионирано согласно Правилникот за стандарди и нормативи за уредување на просторот, по правило се во рамките на локациите на стопанските комплекси или се долж магистралните и регионални патни правци, а за нивното уредување и одржување се одговорни нивните сопственици согласно Законот за заштита на животната средина и природата.

Биланси на зелените површини

Вид на зелени површини	површина Xa
Јавно зеленило	43,57
Строго заштитена зона - Блато	56,28
Заштитно зеленило	32,19
Вкупно	132,04

Вкупното намалување на зелените површини е резултат на елиминирање на поимот “неангажирани зелени површини” кои во билансите на постојното зеленило (267,47 Xa) учествуваат со 179,70 Xa, односно над 67 %.

Планираната просечната површина на зеленило сметано по жител на градот Охрид, вообичаениот параметар за квалитетот на животната средина , изнесува:

$$1.320.400 \text{m}^2 : 44.500 = 29,67 \text{ m}^2/\text{жител}$$

Оваа просечна површина е далеку помала од онаа што е регистрирана во Документационата основа како постојна состојба, но планираната структура на зелените површини многу поповолна зашто во вкупните зелени површини учеството на јавните, уредени површини од постојните 10,50 % се зголемува на 33,50%, односно за повеќе од три пати.

7.2. Спорт

7.2.1. Спортски терени

Насоките од Програмата за изработка на овој ГУП кои се однесуваат на овој сегмент се многу конкретни , а со нивната реализација ќе се испланира целосна мрежа на спортски терени на нивото на градот:

- Во спортскиот центар Билјанини Извори се предвидуваат и пропратни содржини со кои ќе се комплетира понудата: трговски и угостителски

- локали, локали за забава и други отворени и изградени површини во функција на основната намена;
- полигонот за мали спортови во центарот на градот ја задржува својата основна намена и ја збогатува со содржини кои се во функција на намената;
 - фудбалското игралиште Грашница се пренаменува за фудбалско рекреативно игралиште со димензии 45x90 м и да се дополни со водени спортиви, современи пропратни простории, пристапи, паркиралишта и уредени зелени површини, со што се здобива со улогата спортски центар на западното градско крајбрежје;

7.2.2. Спортски објекти

- спортската дворана во рамките на Спортскиот центар погодна е за организирање и одржување спортски натпревари на највисоко меѓународно ниво, но и за други видови масовни забавни или уметнички манифестации. Постојниот отворен плувачки базен во близина на салата да се наткрие и да се спои со салата во еден интегрален спортски објект од највисока категорија;
- спортското стрелиште Бејбунар да се комплетира со содржините пропишани за ваков вид објекти и да се вклучи во спортско-туристичка понуда на градот.
- шеталиштето долж брегот на езерото од градското пристаниште, преку каналот Студенчишта и кон туристичкиот локалитет Горица да се изгради и уреди со цел да се овозможат пешачки комуникации за куси, средни и долги прошетки во функција на одржување телесна кондиција, но и за лесни прошетки и забава.
- крајбрежниот појас од пристаништето до вливот на Студенчишката Река да се уреди
- плажите во западниот дел од градот - Грашница да се уредат според донесениот ДУП со што целото западно хотелско-туристичко крајбрежје значително ќе го подобри својот вкупен квалитет;

Површините кои се ангажирани за рекреација се 9,28Ха

Површините кои се ангажирани за зеленило, спорт и рекреација се :

Биланси на површини за зеленило, спорт и рекреација:

Зеленило	132,04
Спорт	21,67
Рекреација	9,28
Вкупно	163,00

Споредувајќи ги наведените големини со билансите на постојните површини за зеленило, спорт и рекреација, може да се утврди дека вкупните површини се намалени поради елиминирањето на категоријата “неангажирани зелени површини”, површините за спорт и рекреација се незначително зголемени, но структурата на површините е осетно подобрена. Просечната површина по жител изнесува:

$$1.630.000 \text{ m}^2 : 44.500 \text{ жители} = 36,63 \text{ m}^2/\text{жител}$$

Поради тоа најголем дел од собирните улици се предвидуваат со профил од:

- коловоз -2 x 3,25 + 2,5m = 9,00 m од кои се две возни траки по 3,00 m и една трaka за подолжно паркирање
- тротоари - 2 x (2,00 + 1,50) m = 2 x 3,50 m во која ширина ќе се постават дрвореди и ќе се одбележи возна велосипедска трaka
- или вкупен профил од 16,00 m

5. сервисните улици да се третираат како дел од примарната улична мрежа имајќи ја пред вид нивната улога во формирањето на урбани блокови или урбани модули - основни просторни целини во организацијата на градот;

Оваа препорака е почитувана и во примарната улична мрежа се интегрирани дел од сервисните градски улици. Нивните профили се главно акцептирани од постојните детални планови, а ако такви не постојат, постојните улични профили се предвидени да се прошират така да бидат унифицирани со планираните. Треба да се нагласи дека во текот на изработка на детални урбанистички планови трасата и профилот на овие улици можат по потреба и да се менуваат.

9. ПЛАНСКИ МЕРКИ ЗА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

Извор: Просторен план за Охридско-Преспанскиот регион 2005-2020

Основа при дефинирањето на планските мерки се две начела: усогласувањето и имплементацијата на Европското законодавство (конформизам) и конкретно организирање и спроведување на активностите (перформанси).

Конформистичкото начело има за цел поставување и реализацирање на стандарди за управување со животната средина дефинирани со Европското законодавство; од друга страна, организирањето и спроведувањето се однесува на воспоставување на ефикасна институционална поставеност за поддршка на усогласувањето и спроведувањето на стандардите за живота средина. При реализирањето на овој процес треба да се изнајде модус што ќе ги поврзе целите на економскиот развој со оние зацртани во животната средина.

Мерките за заштита и унапредување на животната средина, утврдени со планските документи за животната средина, се усогласуваат со мерките определени со стратешките, планските и со програмските документи во областа на регионалниот развој, образоването и науката, стопанските дејности кои се засноваат на користењето на природните богатства, транспортот, телекомуникациите, туризмот, просторното и урбанистичкото планирање и користењето на земјиштето.

Во наредниот текст се презентирани политиките за заштита на животната средина според медиуми за наредниот плански период, засновани врз националните политики.

9.1. Управување со квалитет на воздух

Основна цел во секторот на управување со квалитет на воздухот е подобрување преку намалување на емисиите на основните загадувачки супстанции од релевантните сектори. За да се следи успешноста во постигнувањето на оваа цел локалните власти треба да усвојат индикатори кои ќе бидат предмет на постојан мониторинг.

Индикатори:

Годишни емисии на основните загадувачки материји CO₂ (закиселување/зимски смог), NOx (летен смог/озон), VOC, NH₃, O₃ (смог), CO (квалитет на урбаниот воздух) и честички, споредени со референтни вредности (т.е. вкупни емисии за 2004 година, доколку постојат податоци). Со исполнувањето на оваа цел, вкупните емисии треба да се намалуваат секоја година во однос на референтната година.

Постигнувањето на оваа цел во многу нешта ќе зависи од состојбите во индустрискиот сектор, пред се од економскиот развој во транзиционите услови, како и од успешноста на спроведувањето на процесот на издавање на интегрирани еколошки дозволи за А и Б инсталациите, согласно усвоениот план.

9.2. Управување со квалитети на води

Интегрираното управување со водите треба да биде засновано на принципите на одржлив развој, преку воведување на практика на управување со речен слив. Во Охридско-Преспанскиот регион овој принцип треба да биде сфатен пошироко, односно најмалата просторна единица за воспоставување на организирано управување со водите треба да бидат сливните подрачја на езерата. Како предуслов за ова е усвојувањето на Законот за води и определување на институционална структура за управување со овие две сливни подрачја, како и дефинирањето на улогата на локалните власти и нивните надлежности. Основа за управувањето со квалитетот со води во Охридско-преспанскиот регион ќе биде Стратегијата за управување со квалитет на води што се планира да биде изготвена. Нареден чекор ќе биде изработка на одделни планови за управување со квалитет на води на ниво на речен слив, односно во случајот на Охридско-Преспанскиот регион ќе се прават планови на ниво на сливно подрачје на езеро. Во наредниот период ќе се продолжи со активностите за заштита на двете езера што се поддржуваат од страна на интернационални донатори. Доопремувањето на подрачјето со комунална инфраструктура ќе биде предуслов за понатамошно надградување и/или реконструкција на постојните пречистителни станици, се со цел усогласување на нивната работа со стандардите на Директивата за води.

9.3.Управување со квалитет на почви

Генерална цел во овој сектор е подобрување на состојбата со почвата во насока на нејзино одржливо користење преку намалување на ерозијата, контаминацијата и другите видови на деградација на почвите.

Имајќи предвид дека не постои систем за управување со квалитетот на почвата, пред се не постои утврдени систем на индикатори кои би се следеле преку соодветен мониторинг, во оваа област предстои голем обем на мерки што ќе треба да се превземат пред се на национално, а потоа ин а локално ниво.

9.4. Управување со цврст отпад

Постојната состојба во управувањето со цврстиот отпад во Македонија може да се карактеризира како субстандардна, неефикасна и попречувана од сериозни организациони и технички дисфункционалности, со многу негативни ефекти врз животната средина и човековото здравје. Со намера да се тргне во вистинска насока, во рамките на Националниот план за управување со цврст отпад се поставија стратешки цели базирани врз идентифицираните проблеми.

Во Охридско-Преспанскиот регион прашањата од областа на управување со отпадот треба да се решаваат на повеќе начини и тоа:

Подобрување на ефикасноста на постојните претпријатија што вршат услуга во делот на постапувањето со отпадот

Проширување на услугата во руралните подрачја

Затварање на постојните мали диви депонии создадени од населението и примена на санкции врз несоодветно депонирање

Основање на меѓу-општинска соработка со цел воспоставување на регионални интегрирани системи за постапување со отпадот (со оглед на лимитот од 100 000 жители кои треба да поддржат исплатливост на инвестицијата и да ги покријат работните трошоци на постројките во рамките на регионалните системи, пред се санитарните депонии)

Подобрување на наплатата на надоместоците од страна на граѓаните

Исто така, неопходно е итно затворање/рекултивација на напуштените региони од охридската депонија, поради потенцијална опасност за површинските води во близина. Не е предложено целосно затворање на целата депонија, поради недостаток на било каква алтернативна опција за депонирање на отпад. До изградбата на (регионална) санитарна депонија постојната депонија може да се користи.

9.5. Природа и биодиверзитет

Причините за губење на биодиверзитетот се следните:

Несоодветни и недоволни активности за спречување на загадување од индустријата, енергетиката, земјоделството, туризмот, транспортот и друга линиска инфраструктура

Фрагментација на природните хабитати и нарушување на природните коридори за миграција на видовите

Просторното планирање може значително да придонесе кон надминување на овие проблеми со цел зачувување и унапредување на биодиверзитетот

во Охридско-Преспанскиот регион со дефинирање на оптимална намена на користење на земјиштето во природните и полу-природните екосистеми. Природните екосистеми се зачувани (или треба да бидат зачувани) во заштитените простори. Согласно рангот и категоријата на заштита во овие простори треба да се одржуваат пропишаните режими.

9.6. Управување со бучава

Во Охридскиот регион изворите на создавање на бучава не се од таков вид да овој проблем во животната средина претставува значителна закана за здравјето на луѓето, односно, и покрај недоволната опфатеност со мониторинг на бучавата, се смета дека бучавата не ги надминува дозволените стандарди. Сепак, како и во другите урбани центри, потребно е на заштитата од загадување со бучава да се посвети внимание,

9.7. Управување со индустриското загадување

Единствен и ефикасен начин да се спречи индустриското загадување е издавањето на интегрирани еколошки дозволи за спречување и контрола на загадувањето. Индустрите ќе бидат навремено информирани за активностите што ќе треба да ги спроведат со цел добивање интегрирани дозволи. На оваа постапка ќе подлежат како постојните индустриски капацитети, така и сите планирани, со тоа што постапката ќе биде различна во однос на периодот во рамките на кој објектите и инсталациите ќе треба да се усогласат со стандардите што ќе бидат дефинирани во дозволата, што ќе биде предмет на договор помеѓу Министерството за животна средина и поединечните индустриски капацитети.

Секоја индустрија што ќе биде евидентирана како носител на интегрирана дозвола, без оглед на тоа дали спаѓа во А или Б групата, ќе биде одговорна за примена на најдобрите расположливи технологии со цел да се спречи или минимизира загадувањето врз сите медиуми. Ова се однесува и на постапувањето со отпад, како и за понесувањето на одговорноста за рекултивација на било кое земјиште кое престанува да се користи за било какви цели.

9.8. Заклучок

Управувањето со животната средина е сложен процес што има за задача да овозможи одржлив развој. Ресурсите што во Охридско-Преспанскиот регион имаат извонредно значење, како на локално / регионално, така и национално значење се пред се ресурсите на езерата посматрани како сливни подрачја, заштитените подрачја со извонредни природни потенцијали, шумските предели на планините и квалитетното земјоделско земјиште.

Пред отпочнување на било каква иницијатива за реализација на проекти од поширок обем (зоni за туризам, стопанство, инфраструктура и с.л.) секогаш е потребно да се направат претходни анализи од страна на

локалните власти, особено во сферата на техничката издржаност на проектите, како и можноста за нивно финансирање, како на инвестицијата, така и на трошоците за нивно одржување.

Во таа насока, анализите секогаш треба да ги содржат следните елементи:

1. Оценка на техничкото решение
2. Финансиски анализи
3. Економски анализи
4. Социо-културни анализи
5. Институционални анализи

Интегралната заштита во сливовите на езерата е основна цел при управувањето со животната средина. Конфликтите помеѓу различни функции и намена на користењето на земјиштето и активности што се евидентни (концентрација на услуги и лесна индустрија покрај регионалните и магистралните патишта, несоодветно зонирање на туристички објекти покрај езерата и недоволно користење на овие капацитети, појава на несоодветно депонирање на отпад, проблемите со ерозивниот нанос од река Сатеска, неконтролирањето на испуштање и др.) секогаш треба да се решаваат со изработка на планска документација од понизок вид, пејсажни планови или физибилити студии, при што претходно наведените анализи треба да придонесат кон разрешување на овие конфликти.

10. ПЛАНСКИ МЕРКИ ЗА ЗАШТИТА НА ПРИРОДНОТО БОГАТСТВО

Извор: Просторен план за Охридско-Преспанскиот регион 2005-2020

За избраните и разврстените подрачја и објекти во заштитени групи изработени се рамковни предлози на режими на заштита. Режимот за заштитените подрачја или објекти претставува список или опис на сите дозволени, условно можни и недозволени зафати, кои можат посредно или непоштедно да влијаат на состојбата на заштитеното подрачје или објект.

За заштитените подрачја со претходниот Закон за заштита на природните реткости и со новиот Закон за заштита на природата се предвидени четири степени на режим на заштита, кои се градирани во однос на строгоста на заштитните потфати:

1. зона за строга заштита
2. зона за активно управување
3. зона за одржливо користење
4. заштитен појас

10.1. Видови на режими на заштита

Режими за користење на националните паркови

I степен на режим на заштита

Се применува за подрачјата кои се "природни", а тоа значи ненаселени, без стопанско искористување и без влијанија на човекот. Пределите за кои би важел овој режим целта треба да биде да се зачуваат во што понедопрена состојба. Во нив треба да биде заштитена целокупната жива природа и сите природни процеси да се одвиваат без влијание на човекот.

Подрачјата со најстрог режим на заштита главно имаат културна и научна вредност како делови на дивината. Покрај тоа тие имаат уште и еколошка функција (прибежиште за животини и растенија), студиско истражувачка (објект за природонаучни истражувања) и рекреативна функција (доживувањево првобитна, релативно неизменета природа).

Се разбира, дека површините под овој режим на заштита имаат исто така и други функции, на пример да служат како заштитни шуми за водни резерви и сл.

II степен на режим на заштита

Овде доаѓаат во предвид ненаселени подрачја кои не се толку погодни за стопанско искористување (пасишта, планини, ограничени подрачја за лов и риболов и.т.н.), но кои имаат добро истакнати природни состојби. Ваквите простори во најголем број од случаите се наоѓаат во високопланинските подрачја за кои би одговарал вториот степен на режим на заштита. Овие простори имаат ограничена стопанска функција и тие се значајни како зони на мирот, како засолништа на животни и како погодни делови за рекреација без технички спрavi (пешачење, алпинизам, скијање и т.н.). Подрачјата со II степен на режим на заштита заедно со зоните за кои важи најстрогиот вид на заштита, ја чинат сржта на паркот. Тие, исто така, наменети се и за научни истражувања а имаат и стабилизаторска улога во екологијата на пределот (заштита од ерозија и одронувања, резервати за вода за пиење и т.н.).

III степен на режим на заштита

Важи за прометно достапни, главно селско стопански и шумски подрачја, кои можат да бидат населени. На подрачјата за кои би важел овој режим при добри селско стопански или шумски искористувања, би го зачувале културниот, аграрниот и шумскиот предел. Во однос на природозаштитното и културното значење во овој степен на режим на заштита би припаѓале подрачјата кои не би можеле веќе да се вбројат во претежно природни, меѓутоа исто така и не се толку стопански, технички и со населеност искористени.

Подрачјата со овој режим на заштита треба да бидат отворени за јавен промет, заради зачувување на природата и културата на областа (пределот). Изградбата на згради за постојано или времено живеење, како и изградбата на комуникации, треба да биде ограничена за потребите на стопанското и шумското искористување како и за туристичко-рекреативните дејности кои се поврзани со слободната природа. Овие предели би биле наменети исто така и за дневна рекреација на туристите.

IV степен на режим на заштита

Одговара за времени или постојано населени места кои пред се имаат селско-стопанска намена. На овие површини треба да биде ограничен развојот на сите оние дејности кои негативно влијаат на екологијата на областа и на нејзиниот изглед.

Овој заштитен режим дозволува постоење и развој на населби, објекти и поставување на справи (технички помагала) потребни за економско успешен развој, меѓутоа за нивното распоредување, големина и густина треба посебно да се внимава и постојано да се ускладува со расположивите природни можности како и со начелата на обликување и заштита на природата и културата на пределот. Заради зачувување и подобрување на животните услови на населението кое живее на овие простори, на подрачјата кои се опфатени со овој заштитен режим, покрај земјоделството, шумарството и туризмот исто така треба да се развиваат и оние стопански или нестопански дејности кои не ги загадуваат воздухот, водата или почвата и кои не влијаат на изгледот на пределот и кои се во склад со соодветната туристичко-рекреативна функција на просторот.

Режим на заштита за хидролошки споменици

Ограничувања:

Со правилата е забрането:

- секакво загадување на водата (на пр. да се испуштаат технолошки одпадни води, течни отпадоци, канализациски води и тн.),
- да се искористуваат хидроенергетски (на пр. градење на брани, собирни езера за протечни, деривациски или прецрпни електрани, да се градат други разни хидроенергетски објекти и т.н.),
- да се менува природната температура на водата (на пр. при употреба на водата за ладење на енергетски или индустриски објекти),
- секоја друга промена на составот на водата (на пр. промена на pH, на количеството на органски или неоргански растопени но цврсти во водата материји),
- менување на водниот режим (на пр. времено или стално одземање или додавање вода),
- поголеми регулатиски градежни работи (на пр. промена на насоката, обликот или длабочината на коритото, градење на прагови, утврдување на бреговите со зидани или бетонски насипи, градење на водени пречки и т.н.),
- да се градат градби од сите видови на брегот или во непосредна близина на брегот (на пр. станови или викендици, туристички објекти, стопански градби, паркиралишта),
- да се ограничи пристапот до водата доколку тоа не е од заштитни причини или за заштитата на обработливите површини во близина (на пр. огради, долови и други пречки и т.н.),
- фрлање или пуштање на сите видови отпадоци во коритото, на брегот или во непосредната близина на водата,
- возење со моторни чамци (освен со електрични мотори на акумулатор или друг вид еколошка енергија),

По исклучок и по претходна согласност на соодветната служба за заштита можно е:

- да се градат патишта, мостови и инфраструктурни објекти на потесното подрачје на хидролошкиот објект односно водниот тек,
- да се менува крајбрежната вегетација (на пр. да се проредуваат и сечат дрвја и грумушки, да се засадуваат бреговите и т.н.),
- да се одзема спруд, песок или калиште од крајбрежјето, спрудиштата или од дното на коритото, помали регулацијски, градежни работи (чистење на дното на определени делови и т.н.).

Забелешка:

Наведените ограничувања не важат за постојната состојба која можеби не е во склад со заштитниот режим освен ако тоа не е во одделни примери наведено.

10.2. Заштита на природата - заштита на биолошката и пределската разновидност и заштитата на природното наследство

Заштитата на природата подразбира активности, мерки и режими за зачувување, унапредување и користење на природните добра на сите нивоа на општествените интереси. Тргнувајќи од концептот за траен развој базиран на заштитата на необновливите и рационално користење на обновливите ресурси се оценува дека заштитата на природата претставува средство за остварување на специфичните програми за развој.

Со планските определби до 2020 год. е предвидена заштита на простор со особени природни вредности со површина од околу 48.677,53 ха или 25.87% од вкупната површина на регионот кој е предмет на разработка 188117,00ха.

За заштита, покрај постојните 11 заштитени објекти со републички акт, односно решение, (Охридско Езеро, Преспанско Езеро, Галичица, Езерани, Калојзана, Непретка, Рупа, Македонски Даб, Платан-Чинар, Платан и Вевчански извори) со вкупна површина од 48028,10 ха., предвидени се и други простори и тоа: за научно-истражувачки природни резервати се предложени објектите Осој, Голем Котел, Кула, Остров Голем Град, со површина од 551 ха, како посебен природен резерват е предложен Студенчишта со површина од 30 ха, и за споменици на природата предложени се вкупно 13: Дабови стебла, Ела, Костен, Леска, Лесковечка Пештера, Острово, Пештера Самоска Дупка, Пештера Јаорец, Платан, Вевчанско Езеро, Ела, Платан и Подгоречко Езеро, со вкупна површина од 68.43х.

Табела: Защитени објекти

забелешка: категоризациите се по стар закон:

- НП-национален парк,
- НИПР-научно истражувачки природни резервати,
- ПППК-предел со посебни природни карактеристики,
- КП-карактеристични пејсажи,
- ППР-посебни природни резервати,

**ОРЖВ-одделни растителни и животински видови,
СП-споменици на природата**

Група	Име на објектот	Општина	Состојба на заштита
НП	Галичица	Охрид, Ресен	заштитен
СПР	Езерани	Ресен	заштитен
НИПР	Осој	Охрид	предлог
НИПР	Голем Котел	Ресен	предлог
НИПР	Кула	Ресен	предлог
НИПР	Остров Голем Град	Ресен	предлог
ППР	Студенчишта	Охрид	предлог
ОРЖВ	Калојзана	Ресен	заштитен
ОРЖВ	Непртка	Ресен	заштитен
ОРЖВ	Рупа	Ресен	заштитен
СП	Дабови стебла	Струга	предлог
СП	Ела	Вевчани	предлог
СП	Костен	Струга	предлог
СП	Леска	Ресен	предлог
СП	Лесковечка Пештера	Ресен	предлог
СП	Македонски Даб	Охрид	заштитен
СП	Острово	Охрид	предлог
СП	Охридско Езеро	Охрид, Струга	заштитен
СП	Пештера Самоска Дупка	Охрид	предлог
СП	Пештера Јаорец	Охрид	предлог
СП	Платан	Струга	предлог
СП	Платан-Чинар	Охрид	заштитен
СП	Платан	Струга	заштитен
СП	Вевчански Извори	Вевчани	заштитен
СП	Ела	Вевчани	предлог
СП	Подгоречко Езеро	Вевчани	предлог
СП	Платан	Вевчани	предлог
СП	Вевчанско езеро	Вевчани	предлог
СП	Преспанско Езеро	Ресен	заштитен

10.3. Опис на конкретни области и објекти

НАЦИОНАЛЕН ПАРК

Галичица

Локација: Зафаќа вкупна површина од 22.750 ха, се наоѓа помеѓу Охридско и Преспанско Езеро на крајниот југозападен дел од Републиката. Во него се среќаваат 41 вид на дрвенести растенија, 40 грмушки, 16 шумски заедници и 16 тревести заедници. Националниот парк Галичица се одликува со голема застапеност на реликтни и ендемични растенија.. Од фауната во паркот се среќаваат 10 видови на водоземци, 17 видови на влечуги, 124 видови на птици и 40 видови на цицачи.

Значење: Најзначајна карактеристика на националниот парк Галичица е положбата што ја има помеѓу двете езера Охридско и Преспанско, разиграната орографија, интересните геоморфолошки структури (длабоки

долови, глацијален рељеф, цркови, карсни форми и пештери), многу разноврсниот вегетациски состав и богатство на флористички елементи, како и присуство на голем број значајни културно-историски споменици, меѓу кои и манастирот Св. Наум, словенско светилиште од 10 век. Во границите на паркот се наоѓа и единствениот остров во Р. Македонија, островот Голем Град на Преспанско Езеро, со големо значење од ботанички, геоморфолошки и зоолошки аспект, представува и една од поважните археолошки зони од хелениумот и римската цивилизација.

Намена: Просторот има добри услови за туризам со следниот регистар на туристички активности: летен езерски туризам, викенд туризам, транзитен туризам, риболовен туризам, планински туризам, конгресен и деловен туризам, зимско-спортски туризам.

Состојба на досегашна заштита: Во националниот парк издвоени се две зони: строго заштитена и мелиоративна. Строго-заштитена зона ја чини просторот околу врвот Магаро(2254м), отсеките заедно со него и локалитетите Нова Ливада и Тепено со двата цирка. Оваа зона зафаќа површина од 550ха. Мелиоративната зона го зафаќа останатиот простор од националниот парк. Во неа се издвоени мелиоративна зона со посебни вредности и мелиоративна зона со насочена заштита.

Мелиоративната зона со посебни вредности се наоѓа, јужно од потегот Градиште-Бугарска Чука, Асанѓура-Кота, Девет Браќа, Смолница, Калето, Сир Хан до државната граница со НР Албанија и бреговите на Охридското и Преспанското Езеро и завзема површина од околу 12.500 ха. Во оваа зона издвоени се следниве природни богатства:

Природни резервати:

Острово Голем Град-20 ха
Месност Присој над Отешево- 23ха
Месност Плош- 31ха
Месност Плуска- 60 ха
Месност Тесен Камен-69ха
Локалитет Голем Осој (Локо Сигној)-890ха
Локалитет Калето-Томорос-950ха.
Локалитет Пречна Планина-540 ха.

Споменици на природата:

Геолошки профил над с.Љубаниште-40ха
Локалитет јужно од Лескоец-50 ха
Изворите на Црни Дрим
Блато кај Стење-18 ха
Билјанини извори
Мочуриште Студенчишта

Втората мелиоративна зона со насочена заштита е на просторот од потегот Градиште-Асанѓура-Сир Хан со површина од 9.700 ха. Во зоната издвоени се следниве туристичко-рекреативни простори: крајбрежни туристички простори на Охридско-Преспанското Езеро и планинскиот туристичко-рекреативен простор.

Опфат: Националниот Парк Галичица се наоѓа во следните граници: на исток од врвот на Вишесла до брегот на Преспанско Езеро кај Сир Хан, се до западниот брег на Преспанско Езеро до островот Голем Град, на југ по

македонско-албанската граница до Охридското Езеро. На запад по источниот брег на Охридското Езеро односно по патот Св.Наум-Охрид до манастирот Св. Стефан.

Загрозеност: Во границите на паркот присутни се поголем број на негативни антропогени дејства: засипување на мочуриштето кај Студенчишта со шут и отпаден материјал со што прети опасност да се уништи еден природен феномен создаван со милениуми, присуство на голем број депонии на источните падини на Галичица, недозволен лов и риболов и собирање на лековити растенија со што се доведува до уништување и деградација на флората и фауната. Како загрозувач на природната средина, особено на шумскиот фонд, представува подигањето на спортски терени на северните падини на Стара Галичица, односно попречување на движење низ терени и патеки каде се среќаваат најубавите примероци од букови и елови шуми.

Меѓународен статус: Категорија II по IUCN-национален парк.

ПРИРОДНИ РЕЗЕРВАТИ

Строги природни резервати, Научно-истражувачки природни резервати, Предели со посебни природни карактеристики, Карактеристични пејсажи и Посебни природни резервати и Оделени растителни и животински видови.

Студенчишта - ППР (предлог)

Режим на заштита 5-ти и 7-ми. и меѓународен статус, категорија IV по IUCN.

Блатото Студенчишта е многу важен екосистем за одржување на природната равнотежа на еден дел од езерските биоценози. Како биотоп, блатото е *нераскинлив* дел од Охридското Езеро, всушност го придржува езерскиот екосистем. Тоа е *продукт на генезата* на Охридското Езеро и е значајно за *објаснување на опстанокот на генезата* на живиот свет. Блатниот екосистем има огромно значење за објаснување на опстанокот на живиот свет во езерото и тоа на повеќе видови животински групи, а особено на представниците на стариот терциерен свет.

Најважната функција на ова блато, заедно со неговите изворски води, е фактот што тука се создаваат односно настануваат повеќе видови животински групи кои го насељуваат езерото (полжави, планарии, амфиподи, изоподи, остракоди и други.)

Блатото представува *живеалиште на богат и разновиден жив свет*. Досега овде се регистрирани пет вида водоземци, два вида влечуги и осумнаесет вида птици. Тука навраќаат и прелетни птици, тука се мрести крапот, а засолниште и храна наоѓаат и други видови риби. Регистрирани се и ретки фаунистички елементи како меѓу полжавите, низите ракообразни водни инсекти, така и меѓу покрупните животни.

Флористичкиот свет на ова блато го сочинуваат многубројни видови карактеристична блатна вегетација со широко, космополитско распространување. Меѓутоа, се јавуваат и видови кои овде ја достигнуваат својата *најужна граница на распространување*. Ваква стара блатна заедница е регистрирана во Словенија, во Хрватска и во средна Европа.

Сиот овој богат, разновиден свет, како и процесите кои во ова блато се одвиваат се резултат на специфични еколошки услови (особено на високото ниво на подземни води и дотекот на изворска вода) кои во долг временски период се задржале во неизменет однос. Поради сето ова, научните работници сметаат дека блатото Студенчишта заедно со блатните предели до Стење и Перово и Езерени на Преспанското Езеро, на територија на Македонија се единствени блатни биотопи зачувани во прилично изворна состојба и поради тоа предлагаат овие предели да се сочуваат во нивната природна состојба и да се стават под заштита на општествена заедница.

Охридско Езеро, СП (заштитен), се наоѓа на југозападен дел од Македонија, на границата меѓу Македонија и Албанија, на надморска височина од 695м и се граничи со масивите на Мокра Планина и Јабланица (од страна на Албанија) и со варовничкиот венец на Галичица од источна страна.

Охридското Езеро зафаќа површина од 358,2км² од кои 2/3 припаѓаат на Македонија и 1/3 на Албанија. Максимална длабочина изнесува 289м.

Заради географската изолираност и поволни хидрографски услови зачувани се и во него живеат околу 146 видови едемични организми. Еден дел од нив представуваат живи фосили речиси неизменети од терциер наваму како: ендемскиот сунѓер, реликтните видови полжави (над 27) од кои 86% се ендемични, неколкуте реликтни видови глисти, како и поголем број реликтни видови алги меѓу кои најбројни се дијатомеите.

Според Спировски ендемизмот што го карактеризира охридскиот жив свет се: Infusorija (88%), Rhabdacoela (44%), Trikladida (71%), Gastopoda (90%), Ostrakoda (66%) и риба (60%). Рибниот свет е представен со 17 автохтони видови од четирите фамилии. Salmonidae (2 vida), Ciprinidae (12 vida), Cobitidae (2 vida) и Anguillidae (1 vid). Во рибарството 10 вида имаат комерцијална вредност и два се со ендемски карактер охридската пастрмка (*Salmo latnica*) и белвицата (*Acantolingua ohridana*), Европската јагула (*Anguilla anguilla*) и кечига (*Alburnus albidus alborela*). Крајбрежието е богато со заедница од макрофитна вегетација-трски (*Phragmites communis*) и акватична птичја фауна-гњуречки птици (пеликан и корморан).

Заради вакво богатство со природни вредности, Охридско езеро во 1979 година е внесено во списокот на светско наследство како природно добро, а во 1980 год. заради значајните културно-историски вредности во поширокиот простор тоа е номинирано и како Охридско природно и културно-историско подрачје. Површината на езерото изнесува 23000ха.

Важи за едно од најзначајните туристички знаменитости во Македонија и со културно-историско значење од светски размери. Тоа представува научно-истражувачки објект и со посебни геоморфолошки и хидролошки вредности. Езерото има многустрана биолошка намена, изобилува со биотопи на слатководна фауна и орнитофауна.

Присутни се негативни појави од антропогени дејствија: диви депонии, дивоградби, насипување на делови од крајбрежието со градежен шут. Треба да се превземат ригорозни мерки за спречување на присутните деградации. Има 2-ри, 4-ти, 5-ти и 7-ми режим на заштита и меѓународен статус III по IUCN.

11. НАСОКИ И ПЛАНСКИ МЕРКИ ЗА ЗАШТИТА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

Извор: Просторен план за Охридско-Преспанскиот регион 2005-2020

11.1. Планирање на заштитата на недвижните културни добра

Со планирањето на заштитата на недвижните културни добра, како неделив дел на планирањето на севкупниот општествен развој и како составен дел и обврска на општествено - политичките заедници во процесот на општественото, просторното и урбанистичкото планирање, во рамките на општествените, просторните и урбанистичките планови, како и плановите за посебна намена, се остварува општествената политика во оваа област, а особено се утврдуваат задачите, решенијата и мерките кои треба да се преземаат со цел за правилна заштита, презентација и користење на културните добра.

Со плановите и програмите за општествено-економскиот развој, општествено-политичките заедници ги утврдуваат смерниците на развојот и развојната политика на дејноста заштита на недвижните културни добра. Во сите фази на изработката на просторните и урбанистичките планови од секој вид и ниво задолжително е дефинирањето на односот кон културните добра врз основа на изработени конзерваторски основи според видот на планот.

Документацијата за изработка на просторните и урбанистичките планови задолжително содржи и документација за постоечката состојба на културните добра на подрачјето за кое планот се изработува и донесува.

Документацијата за културните добра содржи особено: општествени, општествено - економски и културно - историски услови за развој на подрачјето за кое се изработува планот; попис на културните добра во кој посебно се наведува утврдената категоризација и режим за заштита, како за прогласените културни добра така и за оние за кои се предлага прогласување; состојба, загрозеност и причини за загрозеност на културните добра на подрачјето за кое се изработува планот.

Документацијата за културните добра се изработува во текстуална форма и графички прикази во обем и мерка кои одговараат на нивото на планот.

Во просторниот и урбанистичкиот план, врз основа на документацијата за културните добра, задолжително се утврдуваат: смерници за заштита на поедини културни добра и нивни целини; режим за заштита на поедини културни добра и нивни целини; посебни услови во согласност со Конвенцијата за заштита на културните добра во случај на вооружен судир.

Смерниците за заштита на поедини културни добра, односно нивни целини може да содржат и одредби за потребата од изработка и донесување на подетални планови (просторни и урбанистички планови за посебна намена, урбанистички проекти, проекти за санација односно реконструкција на поедини објекти и целини и сл.) за поедини културни добра, односно нивни целини.

За културните добра од особено и големо значење, се изработуваат просторни и урбанистички планови со посебна намена кои, покрај

останатата документација, содржат и програми за санација, реконструкција, презентација и користење на културното добро за кое се донесува планот.

Носителите на изработката на планот за посебна намена или друг детален план за одредено културно добро, должни се да обезбедат планот да биде во согласност со просторниот и урбанистичкиот план за поширокото подрачје. Доколку решенијата во планот за посебна намена или во другиот детален план се во спротивност со планот за поширокото подрачје, се покренува постапка за изменување на планот на поширокото подрачје.

Во изработката на просторните и урбанистичките планови задолжително соработува стручната организација за заштита на недвижните културни добра.

Просторните и урбанистичките планови за посебна намена и други детални планови за културните добра ги изработуваат за тоа овластени стручни организации за заштита на недвижните културни добра, во соработка со организациите за просторно и урбанистичко планирање.

Надлежните републички органи, во согласност со општата методологија за изработка на просторни и урбанистички планови, ќе утврдат посебна методологија во планирањето на културните добра.

11.2. Плански насоки за заштита на културното наследство

Републиката ќе обезбедува трајни извори на финансиски средства за заштита, уредување и одржување на културните добра кои се од општ интерес и уживаат посебна заштита и со своите мерки и активности ќе создаваат услови за вклучување на сите заинтересирани субјекти во заштитата и зачувувањето на овие добра, во согласност со плановите за уредување и заштита на културните добра.

Републиката особено ќе ја потикнува научно - истражувачката работа во областа заштита на културните добра и соработката на стручните организации за заштита на културните добра со научните институции и организации во областа на природните и општествените науки.

Посебна обврска на надлежните републички органи и стручните организации за заштита на културните добра е спроведувањето на меѓународните ратификувани документи за заштита на културните добра. Во спроведувањето на меѓународните документи за заштита на културните добра, преку национални комитети ќе се соработува со меѓународните невладини организации за поедини области на заштитата на културните добра.

Во согласност со наведените одредби, треба да се усогласат законските прописи во областа на заштитата на културните добра и областа на општественото планирање.

Посебно внимание треба да се посвети на усогласувањето на законските прописи и извршни акти во другите законодавни области со прописите во областа на заштитата на културните добра и општественото, просторното и урбанистичкото планирање, а особено со даночните, царинските и градежните прописи, како и прописите од областа на управувањето со станбените и административни објекти.

Во случај кога со примена на градежните прописи и нормативи, односно нормативи од прописите за управување со станбените и административни објекти се оневозможува или отежнува презентацијата на извornата состојба на културните добра, треба да се предвидат соодветни отстапувања од тие прописи.

11.3. Обврски од Конвенцијата за заштита на светското природно и културно наследство

Како културно наследство, за потребите на оваа Конвенција, се подразбираат:

Споменици: дела на архитектурата, монументални вајарски или сликарски дела, елементи или структури од археолошки карактер, множества и групи на елементи кои имаат извонредна универзална вредност од историско, уметничко или научно гледиште;

Групни зданија: групи на изолирани или поврзани градби, кои по својата архитектура, единство или вклопеност во пејсажот претставуваат извонредна универзална вредност од историска, уметничка или научна гледна точка;

Знаменити места: дела создадени од човекот или комбинирани дела создадени од човекот и природата, како и зони, вклучувајќи ги тука и археолошките наоѓалишта, кои се од универзално значење од историска, естетска и етнолошка или антрополошка гледна точка.

Република Македонија, како членка на оваа Конвенција, е должна да ги утврди и разграничи разните културни добра (претходно споменати), кои се наоѓаат на нејзината територија.

Република Македонија, како членка на оваа Конвенција, признава дека првенствено во нејзина должност спаѓа пронаоѓањето, заштитата, конзервирањето, популаризацијата и пренесувањето на културното наследство, кое се наоѓа на нејзината територија, на идните генерации.

Република Македонија, како членка на оваа Конвенција, ќе настојува, по можност:

- да усвои општа политика насочена кон тоа, на културното наследство да се даде одредена функција во животот на заедницата и заштитата на тоа наследство да се вклучи вонограмите на општото планирање;
- да се формира, доколку сеуште не се формирани, една или повеќе служби за заштита, одржување и ревалоризирање на културното наследство, кои ќе имаат на располагање соодветен кадар и средства како би можеле да ги извршат поставените задачи;
- да развива научни и технички проучувања и истражувања, како и да усоврши такви методи на работа врз основа на кои државата ќе може да се спротистави на опасностите кои го загрозуваат нејзиното културно наследство;
- да презема соодветни законски, научни, технички, административни и финансиски мерки кои се потребни за

пронаоѓање, заштита, одржување, популяризација и обновување на тоа наследство;

- да работи на воспоставување на национални или регионални центри за обука на полето на заштитата, одржувањето и популяризацијата на културното наследство и на стимулирање на научните истражувања на тоа поле.

Врз основа на предлогот на Република Македонија од 1979 година (тогашна СР Македонија), како културно и природно наследство од извонредно висока универзална вредност, во Списокот на светското наследство е запишано: "Охридскиот регион со неговите културни и историски аспекти и неговата природна околина".

За заштита на ова подрачје, нашата земја може да побара меѓународна помош од Комитетот на светското наследство при УНЕСКО, која се состои од:

- Студии за уметничките, научните и техничките проблеми кои ги бара заштитата, одржувањето, популяризацијата и рехабилитацијата на културното и природното наследство;
- Служба на стручњаци, техничари и квалификувани работници за да се обезбеди точно изведување на усвоен проект;
- Оспособување на стручњаци на сите нивои во областа пронаоѓање, заштита, конзервација, популяризација и рехабилитација на културното и природното наследство;
- Снабдување со опрема која заинтересираната држава не ја поседува или не може да ја набави;
- Заеми со намалена камата или без камата, со долг рок на отплата;
- Субвенции, во особени и посебно образложени случаеви, без обврска за отплатување.

Како обврска, во извештаите кои Република Македонија ги доставува до Комитетот за светско наследство, се наведуваат и законодавните и административните мерки кои се преземени за примена на оваа Конвенција, како и поединци од искуството стечено на ова поле.

11.4. Улогата на локалните власти во остварувањето на заштитата на културното наследство според меѓународните акти

Од мноштвото меѓународни акти што се однесуваат на прашања во врска со заштитата на културното наследство, овде ги издвојуваме познатата Амстердамска декларација од 1975 година, како клучен акт во кој во најразвиена форма е обработено прашањето за улогата на локалните власти во остварувањето на заштитата на културното наследство и Конвенцијата за заштита на архитектонското наследство во Европа, од 1985 година, како единствен акт, ратификуван од нашата земја, што има задолжително правно дејство.

Во првиот документ, посебно внимание заслужуваат следните определби:

- локалните власти мора да имаат широки и јасно утврдени овластувања во поглед на архитектонското наследство;

- иднината не може и не треба да се гради за сметка на минатото;
- локалната самоуправа мора да има свои делегати што ќе бидат одговорни за сите работи во врска со архитектонското наследство;
- локалните власти треба да формираат специјални служби што би ги осигурале непосредните врски на потенцијалните објекти со нивните сопственици;
- локалните власти треба да овозможат создавање и ефикасно функционирање на организации што ќе се занимаваат со прашањата на реставрација и ревитализација;
- локалните власти треба да ја усовршат постапката за прибавување на мислења од заинтересуваните страни во врска со плановите за конзервација;
- локалните власти треба да практицираат политика на вклучување на младите во работите од областа на заштитата на архитектонското наследство;
- дел од својот буџет локалните власти треба да го наменат за зачувување на архитектонското наследство, а во таа смисла, да даваат субвенции и заеми на поединци.

Според вториот акт, Конвенцијата за заштита на архитектонското наследство, обезбедувањето на заштитата на архитектонското наследство преку просторното и урбанистичкото планирање е поставено како императив на сите нивои (чл. 10). Покрај тоа, на локалните власти им е загарантирано правото да учествуваат во механизмите за прибавување на информации, консултации и соработка со државните органи (чл. 14).

11.5. Цели и плански мерки за заштитата на недвижните споменици на културата во планскиот период до 2020 година

Планирањето на заштитата на недвижното културно наследство е нераскинлив дел на планирањето на економскиот, социјалниот и просторниот развој на одделни подрачја и земјата во целина, а во тие рамки и на просторното и урбанистичкото планирање.

Со планирањето на заштитата на недвижното културно наследство во просторните и урбанистичките планови се утврдува долгорочната политика на просторниот развој на државата и локалната самоуправа во оваа област.

Најголем број на целите дадени во планот се однесуваат на третманот и заштитата на културното наследство во плановите од пониско ниво, односно:

- задолжителен третман на недвижното културно наследство во процесот на изработка на просторните планови од пониско ниво: просторните планови на региони, националните паркови, на општините и на град Скопје, како и на урбанистичките планови заради обезбедување на плански услови за нивната заштита, остварување на

- тивната културна функција, просторна интеграција и активно користење на спомениците на културата за соодветна намена, во туристичкото стопанство, во малото стопанство и услугите и во вкупниот развој на државата;
- усогласување на методологијата, критериумите и постапката за валоризација на недвижното културно наследство, на органите и организациите надлежни за нивна заштита заради класификација, категоризација и утврдување на соодветен режим на заштита на најзначајните регистрирани и евидентирани споменици и споменични целини;
 - планирање на реконструкција, ревитализација и конзервација на најзначајните споменички целини и објекти и организација и уредување на контактниот, околниот споменичен простор заради зачувување на нивната културно-историска димензија и соодветна презентација;
 - измена и дополнување на просторните и урбанистичките планови заради усогласување од аспект на заштита на недвижното културно наследство.

Според Законот за просторно и урбанистичко планирање, во урбанистичките планови се утврдуваат *плански мерки* за заштита на градителското наследство.

Планирањето на организацијата, уредувањето и користењето на просторот и изградбата на градовите и населените места и другите простори предвидени за станбена и друга комплексна изградба, што е основната функција на просторните и урбанистичките планови, треба да содржи просторен аспект на заштитата на недвижното културно наследство, во активна, позитивна и афирмативна смисла.

Тоа значи дека недвижното културно наследство, без оглед дали е во прашање градителска целина или поединечен објект, како заедничко културно богатство на светот, во просторните и урбанистичките планови треба да се третира на начин кој ќе обезбеди негово успешно вклопување во просторното и организационото ткиво на градовите и населените места или пошироките подрачја и потенцирање на неговите градежни, обликовни и естетски вредности.

Законот за просторно и урбанистичко планирање и Правилникот за поблиска содржина и начинот на графичка обработка на плановите и за начинот и постапката за донесување на просторните и урбанистичките планови ("Сл. весник на РМ" бр. 4/96, 8/96, 18/97, 18/99, 53/01, 45/02 и 51/05) пропишува обврска сите видови на просторни и урбанистички планови да содржат плански мерки за заштита на градителското наследство (спомениците на културата), а деталните урбанистички планови и третман на спомениците на културата-градителското наследство.

Тоа значи обврска информационо-документациската основа на планот да содржи анализа и документација за постојната состојба и валоризација на недвижното културно наследство во рамките на планерскиот опфат, што претставува основа за неговата класификација, категоризација и утврдување на режимот на заштита.

Документацијата за недвижното културно наследство содржи особено:

- инвентаризација на недвижните културни добра;
- класификација на културното наследство;
- категоризација на културното наследство;
- состојба со загрозеност и причините за загрозеноста на културните добра;
- насоки за утврдување на режимот на заштита, со посебни услови во согласност со Конвенцијата за заштита на културните добра во случај на вооружен судир;
- насоки за плански третман и мерки за заштита на културните добра.

Податоците за состојбите, инвентаризацијата со класификацијата, валоризацијата со категоризацијата и насоките за режимот на заштитата на недвижното културно наследство, ги обезбедуваат надлежните стручни организации за заштита, во согласност со критериумите за вреднување утврдени со пропис, а доколку тие не се пропишани, врз основа на општоприфатените научни критериуми (научна валоризација).

Документацијата на недвижното културно наследство содржи особено и: општествено-економски и културно-историски услови за развојот на подрачјето за кое се изработува планот; попис на културните добра, во кој посебно се наведува утврдената категоризација и режимот на заштита на прогласените и предложените за прогласување културни добра (спомениците на културата); загрозеност и причини за загрозеност на културните добра.

Режимот на заштита на спомениците на културата, а во тие рамки и на недвижното културно наследство, произлегува од одредбите на Законот за заштита на спомениците на културата, според кои надлежниот државен орган или организација со решение за утврдување својство споменик на културата пропишува режим и мерки за заштита.

Режимот и мерките за заштита на недвижното културно и историско наследство, согласно споменатите закони и меѓународни конвенции се пропишуваат на начин соодветен на методологијата на планирањето на просторните и урбанистичките планови, заради што е потребна соработка со органите и организациите надлежни за заштита на културното наследство, во нивната подготовка.

Притоа како една од основните цели се поставува потребата од усогласување и утврдување на единствената методологија, критериуми и постапка за класификација, валоризација и категоризација на недвижното културно наследство.

Концептот на организација на просторната или урбаната агломерација, содржана во нацртот и предлогот на просторниот или урбанистичкиот план, од аспект на заштита на недвижното културно наследство треба да определи и утврди:

- зони за заштита на споменични целини и поединечни споменици, со диференциран режим на заштита;
- контактни зони (критичен периметар) за поединечни споменици, со кои се утврдува односот помеѓу старото и

- новото, со специфични услови за градба во одделни подзони;
- предлог за ревитализација на најзначајните споменички целини и споменички објекти, со предлози за нивното наменско користење и вклопување во просторната организација;
 - резервирани зони за идни археолошки истражувања.

Во просторниот и урбанистичкиот план, врз основа на документацијата за недвижното културно наследство, задолжително се утврдуваат: плански мерки за нивната заштита, како и насоки за определување на режимот на заштита на одделни културни добра и нивните целини.

Во насоките за заштита во просторните и урбанистичките планови, покрај предвидување на планските мерки за заштита на недвижното културното наследство, може за одделни делови со особени културни вредности да се укаже на потребата за донесување на планови од пониско ниво, детални урбанистички планови или урбанистички проекти, како и за изработка на проекти за санација и реконструкција.

Согласно горното, Заводот За заштита на спомениците на културата Охрид изврши зонирање со контактните зони и режим за заштита.

Првата зона го опфаќа стариот дел на градот со чаршијата, плоштадот и пристаништето и е **зона на строга заштита (посебна заштита)**. Границите се точно обележани во графичкиот прилог и за зоната е **предвиден режим на заштита од прв степен**.

Втората зона го опфаќа приобалниот појас од плоштадот до населбата Рача (јужно од улицата Партизанска) на исток и приобалниот појас од старото градско јадро до реката Сатеска (јужно од ул. Васил Стефоски) и се зони на ограничена заштита (гарантирана заштита). Границите се точно обележани во графичкиот прилог и за зоната е **предвиден режим на заштита од втор степен**.

Контактната зона опфаќа појас со ширина од околу 100 м и се движи околу старото градско јадро, поточно на исток, север и северозапад од јадрото. Границите се точно обележани во графичкиот прилог и за зоната е **предвиден режим на заштита од трет степен**.

Надвор од строго заштитеното јадро бројни се поединечни споменици на културата од кои некои се археолошки локалитети, а други се објекти со одредени архитектонски вредности адекватни на времето на градба на објектите.

Исто така се одбележани и **резервирани археолошки зони** кои се со **режим на заштита од прв и втор степен**, без оглед на тоа дека дел од нив излегуваат надвор од границите на опфатот на ГУП.

11.6. Извод од листата на 100 најзагрозени споменици на културата на кои се потребни итни конзерваторско - реставраторски интервенции во опфатот на градот Охрид

Републичкиот завод за заштита на спомениците на културата во 1996 година ја промовира идејата за обнародување на т. н. в С. О. С. Листа на

100 споменици на културата на кои се потребни итни конзерваторско реставраторски интервенции.

Оваа Листа предочува само еден аспект на заштита - физичката, односно техничката или непосредната заштита. Таа не се однесува на состојбата со документираноста на градителското наследство. С. О. С. Листата е изготвена врз основа на стандардните критериуми што се применуваат и при составувањето на годишните програми за работа: (а) значење на споменикот на културата; (б) степен на загрозеност и (в) континуитет на работите. При тоа, Листата е сведена на симболична бројка (100), повеќе во пропагандни цели, односно со цел за сензибилизација на јавноста и на централните и локалните власти, отколку како јавна книга што ја изразува фактичката состојба на загрозеност на културното наследство. Имено, бројот на спомениците на културата што заслужуваат конзерваторски третман е значително (4 -5 пати) поголем од бројката што овде е симболично назначена. Дел од набележаните интервенции е извршен во периодот после 1996 година, со Што е докажана и исправноста на обнародувањето на С. О. С. Листата на 100 споменици на културата на кои се потребни итни конзерваторско реставраторски интервенции.

01 - АРХЕОЛОШКИ ЛОКАЛИТЕТИ

(17) 0117 - Базилика "Дебој"

Споменик на културата ставен под заштита на Законот со решение бр. 07-57/1 од 28. 03. 1968 година, во Централниот регистар запишан под рег. бр. 924, со матичен бр. 4-819-038/64 РНД.

Локалитетот претставува базилика со сочувани подни мозаици. Археолошки ископувања и истражувања се вршени во 1978/79 година. Потребно е да се изврши конзервација и дислокација на мозаиците. Постои елаборат за конзервација и Проект за дислокација.

02 - ТВРДИНИ

(18) 0201 - Самуилова тврдина

Споменик на културата ставен под заштита на законот со решение бр. 07-51/1 од 22. 03. 1968 година, во Централниот регистар на недвижни споменици на културата запишан под рег. бр. 919, со матичен број 4-819-038/21 Р НД.

Денешната форма на Охридската тврдина е од времето на Самоил, со бројни уривања и поправки за време на византиското и османлиското владеење. Меѓутоа, историјата на оваа тврдина датира далеку пред Самоиловиот период.

Овој споменик на културата не е целосно истражен. Археолошки ископувања и истражувања се вршени во 1964 год. и во периодот 1994-1996 година. На одредени делови на тврдината се вршени превентивни и конзерваторски работи од помал обем.

За заштита на овој споменик на културата и негова ревитализација се покренувани повеќе неуспешни иницијативи. Оваа споменична целина е во исклучително лоша состојба.

Површините на сите Урбани заедници се поголеми од 30 Ха и согласно "Правилникот за поблиска содржина и начинот на графичката обработка на плановите" поделени се на помали урбани блокови чии граници се определени со постојната или планирана улична мрежа. На тој начин се формираат помали просторни целини чие понатамошно детално урбанистичко планирање е далеку поефикасно и пореално.

1.3. Систем на Урбани заедници - просторно - административни единици

УЗ 1 - Стар Град

Урбаната заедница Стар Град (поранешна Урбана единица 1) го завзема средишниот дел од крајбрежјето и се граничи со:

- од исток - Булевар Македонски Просветители
- од север - Булевар Туристичка
- од запад - ул. Пирин Планина, Кирил и Методи, собирната улица С - 9 и реката Грашница
- од југ - Охридското Езеро

Површината на оваа Урбана заедница изнесува 70,27 Ха поради што е поделена на четири Урбани Блока и тоа:

УБ 1.1. ограничен со улиците Булевар Македонски Просветители, дел од Даме Груев, плоштад Чинар, Гоце Делчев, Кирил и Методи, Горна Порта, Илинденска и Езерото со вкупна површина од 25,48 Ха сметано по осовините на обемните улици и линијата на брегот

УБ 1.2. ограничен со улиците Илинденска до Горна Порта, собирната улица С- 9 Кирил и Методиј до Западното крајбрежје, реката Грашница и бреговата линија на Охридското Езеро, со вкупна површина од 35,32 Ха сметано по осовините на обемните улици и линијата на брегот

УБ 1.3. - Градско Пазариште - ограничен со Булевар Македонски Просветители, дел од Даме Груев, плоштад Чинар, Гоце Делчев, Абас Емин и Булевар Туристичка со вкупна површина од 3,73 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 1.4. ограничен со ул. Пирин Планина, Кирил и Методи , Абас Емин и Булевар Туристичка со вкупна површина од 5,82 Ха сметано по осовините на обемните улици.

При планирањето на поделбата по урбани блокови на УЗ 1 Стар Град почитувана е веќе создадената функционална поделба на најстарата градска организациона единица Стар Град. Урбаниот блок УБ 1.2. со својата површина од 35,32 Ха ја надминува со Правилникот за нормативи за уредување на просторот препорачаната големина од 30,00 Ха, но со оглед дека истиот представува една историска и културна целина и дека на ниво на детално урбанистичко планирање би требало да се третира интегрално, преложено е да биде една урбанистичка целина - урбан блок.

УЗ 2 - Центар

Урбаната заедница Центар (поранешна Урбана единица 2) го завзема источниот дел од крајбрежјето и се граничи со:

- од запад - Булевар Македонски Просветители
- од север - Булевар Туристичка
- од исток - Булевар АСНОМ
- од југ - Охридското Езеро

Површината на оваа Урбана заедница изнесува 61,20 Ха поради што е поделена на шест Урбани Блока и тоа:

УБ 2.1. ограничен со улиците Булевар на Македонски Просветители, Партизанска, Јане Сандански и Кеј Маршал Тито, со вкупна површина од 8,38 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 2.2. ограничен со улиците Булевар на Македонски Просветители, Партизанска, Јане Сандански и Димитар Влахов со вкупна површина од 9,49 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 2.3. - ограничен со Булевар на Македонски Просветители, Булевар Туристичка и Димитар Влахов со вкупна површина од 15,18 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 2.4. ограничен со ул. Јане Сандански, Кеј Маршал Тито, Булевар АСНОМ и Партизанска со вкупна површина од 10,19 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 2.5. ограничен со Булевар Туристичка, Булевар АСНОМ, Партизанска и Јане Сандански со вкупна површина од 13,98 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 2.6. - крајбрежен појас - ограничен со Кеј Маршал Тито од Булевар на Македонски Просветители до Булевар АСНОМ и Езерото со вкупна површина од 3,98 Ха сметано по осовините на обемните улици и линијата на брегот

УЗ 3 - Кошишта

Урбаната заедница Кошишта (поранешна Урбана единица 3) се граничи со:

- од запад - ул. Бистрица
- од север - Булевар Туристичка
- од исток - Пирин Планина, Кирил и Методи, собирата улица С - 9
- од југ - Васил Стефоски

Површината на оваа Урбана заедница изнесува 43,52 Ха поради што е поделена на четири Урбани Блока и тоа:

УБ 3.1. ограничен со улиците Бистрица, Булевар Туристичка, Гоце Делчев и И. Дудановски, со вкупна површина од 17,95 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 3.2. ограничен со улиците Бистрица, Гоце Делчев, Васил Стефоски и И. Дудановски со вкупна површина од 9,77 Ha сметано по осовините на обемните улици

УБ 3.3. ограничен со Булевар Туристичка, И. Дудановски , Абас Емин и Гоце Делчев, со вкупна површина од 10,43 Ha сметано по осовините на обемните улици

УБ 3.4. ограничен со Гоце Делчев, Кирил и Методи и собирата улица С - 9, со вкупна површина од 5,37 Ha сметано по осовините на обемните улици

УЗ 4 - Воска

Урбаната заедница Воска (поранешна Урбана единица 4) завзема најголем дел од западното крајбрежје и се граничи со:

- од запад - реката Даљан - границата на опфатот на градот
- од север - Булевар Туристичка, клучка
- од исток - Бистрица
- од југ - Охридското Езеро, реката Грашница

Површината на оваа Урбана заедница изнесува 96,81 Ha поради што е поделена на седум Урбани Блока и тоа:

УБ 4.1. ограничен со улиците Бистрица, Гоце Делчев, крак на Гоце Делчев што води кон езерото и Васил Стефоски со вкупна површина од 8,90 Ha сметано по осовините на обемните улици

УБ 4.2. ограничен со улиците, Гоце Делчев, крак на Гоце Делчев што води кон езерото, Васил Стефоски и Трајче Трајчески, со вкупна површина од 11,33 Ha сметано по осовините на обемните улици

УБ 4.3. - ограничен со Гоце Делчев, Васил Стефоски, Распаќе и Трајче Трајчески, со вкупна површина од 8,38 Ha сметано по осовините на обемните улици

УБ 4.4. ограничен со реката Даљан (дел од границата на опфатот на градот) и улиците Гоце Делчев, Распаќе и Булевар Туристичка со вкупна површина од 16,65 Ha сметано по осовините на обемните улици

УБ 4.5. ограничен со Булевар Туристичка и улиците Никола Русински, Гоце Делчев и Распаќе, со вкупна површина од 15,15 Ha сметано по осовините на обемните улици

УБ 4.6. - ограничен со Булевар Туристичка и улиците Никола Русински, Гоце Делчев и Бистрица, со вкупна површина од 14,39 Ha сметано по осовините на обемните улици

УБ 4.7. ограничен со реката Даљан (дел од границата на опфатот на градот), улицата Васил Стефоски, реката Грашница и брегот на Охридското Езеро со

вкупна површина од 23,97 Ha сметано по осовините на обемните улици и линијата на брегот

УЗ 5 - Лескајца

Урбаната заедница Лескајца (поранешна Урбана јединица 5, но значително наголемена) го завзема западниот дел од градската територија и се граничи со:

- од северозапад - Железничка, клучка
- од исток - Пирин Планина
- од југ - Булевар Туристичка

Површината на оваа Урбана заедница изнесува 74,97 Ha поради што е поделена на четири Урбани Блока и тоа:

УБ 5.1. ограничен со Булевар Туристичка, клучката и улиците Железничка и Бистрица, со вкупна површина од 18,53 Ha сметано по осовините на обемните улици

УБ 5.2. ограничен со улиците Булевар Туристичка и улиците Бистрица, I. Градски Ринг и И. Дудановски со вкупна површина од 10,21 Ha сметано по осовините на обемните улици

УБ 5.3. - ограничен со Булевар Туристичка и улиците I. Градски Ринг, Пирин Планина и И. Дудановски со вкупна површина од 12,48 Ha сметано по осовините на обемните улици

УБ 5.4. ограничен со ул. Бистрица, Железничка, I. Градски Ринг и Пирин Планина со вкупна површина од 33,75 Ha сметано по осовините на обемните улици

При планирањето на поделбата по урбани блокови на УЗ 5 Лескајца почитувана е веќе создадената функционална поделба извршена со донесените детални урбанистички планови за Урбантите блокови УБ 5.1., УБ 5.2. и УБ 5.3. Со својата површина од 33,75 Ha УБ 5.4. ја надминува со Правилникот за нормативи за уредување на просторот препорачаната големина од 30,00 Ha, но со оглед дека за овој урбан блок до сега воопшто не е изработуван ДУП, предложено е да биде една урбанистичка целина - урбан блок кој на ниво на детално урбанистичко планирање би требало да се третира интегрално.

УЗ 6 - Даме Груев

Урбаната заедница Даме Груев (поранешна Урбана јединица 6) го завзема средишниот дел од градската територија и се граничи со:

- од север - I. Градски Ринг
- од исток - Јане Сандански
- од југ - Булевар Туристичка
- од запад - 7. Ноември

Површината на оваа Урбана заедница изнесува 34,21 Ha поради што е поделена на два Урбани Блока и тоа:

УБ 6.1. ограничен со Булевар Туристичка и улиците 7. Ноември, I. Градски Ринг и Даме Груев , со вкупна површина од 23,79 Ha сметано по осовините на обемните улици

УБ 6.2. ограничен со улиците Булевар Туристичка, I. Градски Ринг и улиците Даме Груев и Јане Сандански, со вкупна површина од 10,42 Ha сметано по осовините на обемните улици

УЗ 7 - 7. Ноември

Урбаната заедница 7. Ноември (поранешна Урбана едница 7) го завзема средишниот дел од градската територија и се граничи со:

- од север - I. Градски Ринг
- од исток - 7. Ноември
- од југ - Булевар Туристичка
- од запад - Пирин Планина

Површината на оваа Урбана заедница изнесува 27,92 Ha поради што е поделена на два Урбани Блока и тоа:

УБ 7.1. ограничен со Булевар Туристичка и улиците 7. Ноември, I. Градски Ринг и Абас Емин , со вкупна површина од 14,56 Ha сметано по осовините на обемните улици

УБ 7.2. ограничен со Булевар Туристичка и улиците I. Градски Ринг, Абас Емин и Пирин Планина , со вкупна површина од 13,36 Ha сметано по осовините на обемните улици.

УЗ 8 - Бильянини Извори

Урбаната заедница Бильянини Извори (поранешна Урбана едница 8, но со зголемена површина) го завзема источниот дел од градската територија и се граничи со:

- од север - I. Градски Ринг (Карпош Војвода)
- од исток - ул. Стрелиште
- од југ - Булевар Туристичка
- од запад - Јане Сандански

Површината на оваа Урбана заедница изнесува 56,15 Ha поради што е поделена на три Урбани Блока и тоа:

УБ 8.1. ограничен со Булевар Туристичка, Булевар АСНОМ и улиците Јане Сандански и Ванчо Питошески, со вкупна површина од 22,46 Ha сметано по осовините на обемните улици

УБ 8.2. ограничен со Булевар АСНОМ, I. Градски Ринг (Карпош Војвода) и улиците Јане Сандански и Ванчо Питошески, со вкупна површина од 15,50 Ha сметано по осовините на обемните улици

УБ 8.3. ограничен со Булевар Туристичка, Булевар АСНОМ, I. Градски Ринг и ул. Стрелиште, со вкупна површина од 18,18 Ha сметано по осовините на обемните улици

УЗ 9 - 8. Септември

Урбаната заедница 8. Септември (поранешна Урбана едница 9) го завзема централниот дел од градската територија и се граничи со:

- од север - Железничка
- од исток - 7. Ноември
- од југ - I. Градски Ринг
- од запад - Пирин Планина

Површината на оваа Урбана заедница изнесува 67,22 Ха поради што е поделена на четири Урбани Блока и тоа:

УБ 9.1. ограничен со I. Градски Ринг, Железничка, Пирин Планина и Абас Емин , со вкупна површина од 28,36 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 9.2. ограничен со I. Градски Ринг, Абас Емин, Железничка и Егејска со вкупна површина 15,50 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 9.3. ограничен со Железничка, 7. Ноември, Кленоец и Егејска со вкупна површина од 16,02 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 9.4. ограничен со Железничка, 7. Ноември и Кленоец со вкупна површина од 3,34 Ха сметано по осовините на обемните улици

УЗ 10 - Горна Влашка Мала

Урбаната заедница **Горна Влашка Мала** (поранешна Урбана едница 10) го завзема средишниот дел од градската територија и се граничи со:

- од север - Момчило Јорданоски, I. Македонска ударна бригада и границата на Оранжериите
- од исток - Марко Цепенков И Јане Сандански
- од југ - I. Градски Ринг
- од запад - 7. Ноември

Површината на оваа Урбана заедница изнесува 45,64 Ха поради што е поделена на четири Урбани Блока и тоа:

УБ 10.1. ограничен со улиците 7. Ноември, I. Градски Ринг, Марко Нестороски и Питу Гули, со вкупна површина од 15,70 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 10.2. ограничен со улиците I. Градски Ринг, Марко Нестороски, Питу Гули и Јане Сандански со вкупна површина од 14,47Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 10.3. ограничен со улиците Питу Гули , Марко Нестороски, Момчило Јорданоски и Марко Цепенков со вкупна површина од 11,46 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 10.4. ограничен со улиците Питу Гули, I. Македонска ударна бригада, 7. Ноември и границата со постојните Оранжерии, со вкупна површина од 4,01 Ха сметано по осовините на обемните улици

УЗ 11 - Видобишта

Урбаната заедница **Видобишта** (поранешна Урбана единица 11, односно УЗ Видобишта-Илинден) го завзема источниот дел од градската територија и се граничи со:

- од север – реката, ул. Македонска и Мирка Гинова
- од исток – Бејбунар, дел од границата на опфатот на градот.
- од југ - Момчиле Јорданоски, I. Македонска ударна бригада и границата на Оранжериите
- од запад - 7. Ноември, границата со постојните Оранжерии

Површината на оваа Урбана заедница изнесува 98,84 Ха поради што е поделена на пет Урбани Блока и тоа:

УБ 11.1. ограничен со улиците 7. Ноември, I. Македонска Ударна Бригада, Железничка и границата на Оранжериите на Градинар со вкупна површина од 23,52 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 11.2. ограничен со улиците Момчиле Јорданоски, I. Македонска Ударна Бригада, Железничка и Бејбунар, со вкупна површина 23,77 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 11.3. ограничен со улиците Македонска, Железничка, Ристо Чадо, реката Сушица и ул. Бејбунар - крак со вкупна површина од 22,10 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 11.4. ограничен со улиците Железничка, Бејбунар - крак и Ристо Чадо, со вкупна површина од 19,81 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 11.5. ограничен со улицата Бејбунар - крак, реката Сушица и дел од границата на територијата на градот, со вкупна површина од 9,64 Ха сметано по осовините на обемните улици

УЗ 12 - Гоце Делчев

Урбаната заедница Гоце Делчев го завзема источниот дел од градската територија и се граничи со:

- од север - Момчиле Јорданоски
- од исток - улица М - 3 Бејбунар и граница на опфатот на градот
- од југ - I. Градски Ринг (Карпош Војвода)
- од запад - Марко Цепенек

Површината на оваа Урбана заедница изнесува 55,47 Ха поради што е поделена на четири Урбани Блока и тоа:

УБ 12.1. ограничен со улиците Карпош Војвода, Сирма Војвода и Јане Сандански со вкупна површина од 6,99 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 12.2. ограничен со улиците Сирма Војвода, Марко Цепенков и сервисната улица СЕ 12.2- Болничка, со вкупна површина од 17,75 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 12.3. ограничен со улиците Карпош Војвода, Момчило Јорданоски, Бејбунар и сервисната улица Се 12.2 – Болничка, со вкупна површина од 16,28 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 12.4. ограничен со М - 3 Бејбунар и дел од границата на опфатот на градот, со вкупна површина од 14,45 Ха сметано по осовините на обемните улици

УЗ 13 - Железничка

Урбаната заедница 13. Железничка го завзема северниот дел од градската територија и се граничи со:

- од север – ул. Прилепска, дел од границата на опфатот на градот
- од исток – Кленоец
- од запад – Хаци Мустафа, дел од границата на опфатот на градот, реката Даљан
- од југ - Железничка, клучката

Површината на оваа Урбана заедница изнесува 93,25 Ха поради што е поделена на четири Урбани Блоки и тоа:

УБ 13.1. ограничен со улиците Кленоец и Прилепска и границата на површината за Специјална Намена, со вкупна површина од 11,68 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 13.2. ограничен со Железничка, Прилепска, Будва и Кленоец, со вкупна површина од 18,73 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 13.3. ограничен со улиците Железничка, Прилепска и Будва, со вкупна површина 21,90 Ха сметано по осовините на обемните улици

- УБ 13.4. ограничен со Железничка, Прилепска и границата на опфатот на градот, ул. Хаци Мустафа, реката Даљан, со вкупна површина од 30,05 Ха сметано по осовините на обемните улици.

УЗ 14 - Радоица Новичич

Урбаната заедница 14. Радоица Новичич го завзема крајниот северен дел од градската територија и се граничи со:

- од север - граница на опфатот на градот, река
- од исток - Петрино и граница на опфатот на градот
- од југ - Прилепска
- од запад - улицата СЕ 14.4 - Радоица Новичич, границата на опфатот на градот

Површината на оваа Урбана заедница изнесува **86,75 Ха** поради што е поделена на четири Урбани Блока и тоа:

УБ 14.1. ограничен со улиците Прилепска, Петрино, Радоица Новичич и сервисна СЕ - 14.2., со вкупна површина од 15,76 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 14.2. ограничен со улиците Петрино, Радоица Новичич и сервисна СЕ 14.3 и границата на опфатот на градот, со вкупна површина од 31,68 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 14.3. ограничен со улицата Радоица Новичич, Нова Сервисна СЕ 14.3., реката и границата на опфатот на градот, со вкупна површина од 27,63 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 14.4. ограничен со улицата Радоица Новичич, Прилепска, сервисна улица СЕ 14. 4. и дел од границата на опфатот на градот, со вкупна површина од 11,68 Ха сметано по осовините на обемните улици

При планирањето на поделбата по урбани блокови на УЗ 14 почитувана е веќе создадената функционална поделба извршена со донесениот детален урбанистички план. Со својата површина од 31,68 Ха УБ 14. 2. ја надминува со Правилникот за нормативи за уредување на просторот препорачаната големина од 30,00 Ха, но со оглед дека со изработениот ДУП се определени границите на опфатот и интерната поделба, истите се акцептирани во овој ГУП, со површина минимално поголема од препорачаната.

УЗ 15 - 15. Корпус

Урбаната заедница 15 - 15. Корпус го завзема крајниот североисточен дел од градската територија и се граничи со:

- од север - граница на опфатот на градот, патот М 5
- од исток - Мирка Гинова, Живко Чинго, Александар Турунџе, граница на опфатот на градот, пат за Велгошти, пат за Лескоец
- од југ - Железничка, Македонска, 15. Корпус
- од запад - Кленоец, Петрино

Површината на оваа Урбана заедница изнесува **159,22 Ха** со која е најголема од сите планирани Урбани заедници и поради тоа е поделена на седум Урбани Блока и тоа:

УБ 15.1. ограничен со улиците - 15. Корпус, Македонска и Мирка Гинова , со вкупна површина од 15,46 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 15.2. ограничен со улиците 15. Корпус, Мирка Гинова, Александар Турунџе, Живко Чинго и границата на опфатот на градот, со вкупна површина од 25,96 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 15.3. ограничен со улиците 15. Корпус, Александар Турунџе, новата Сервисна улица СЕ 15.3. и границата на опфатот на градот, со вкупна површина од 10,77 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 15.4. ограничен со ул 15. Корпус, новата Сервисна улица СЕ 15.3., патот за Лескоец и границата на опфатот на градот , со вкупна површина од 32,45 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 15.5. ограничен со улиците - 15. Корпус, Железничка, Кленоец и Српница, со вкупна површина од 27,11 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 15.6. ограничен со улиците 15. Корпус, Српница, Петрино и Нова Сервисна СЕ 15.3 со вкупна површина од 22,36 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 15.7. ограничен со улиците 15. Корпус, Нова Сервисна СЕ 15.3. Петрино и границата на опфатот на градот, со вкупна површина од 25,11 Ха сметано по осовините на обемните улици

УЗ 16 - Рача

Урбаната заедница 16. Рача го завзема југоисточниот дел од градската територија и се граничи со:

- од север - границата на УБ 17.3 од УЗ 17
- од исток - собирна улица С - 12 - патот за с. Велестово и граница на опфатот на градот
- од југ - граница на опфатот на градот
- од запад - Булевар Св. Наум Охридски

Површината на оваа Урбана заедница изнесува 65,34 Ха поради што е поделена на три Урбани Блока и тоа:

УБ 16.1. ограничен со границата на УБ 17.3 од УЗ 17, патот за с. Велестово, ул. Рача 1, границата на опфатот на градот и Булеварот Св. Наум Охридски , со вкупна површина од 12,18 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 16.2. ограничен со Булеварот Св. Наум Охридски, реката Рача, ул. Рача 1и границата на опфатот на градот, со вкупна површина од 32,53 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 16.3. ограничен со Булеварот Св. Наум Охридски, реката Рача и границата на опфатот на градот, со вкупна површина од 20,63 Ха сметано по осовините на обемните улици

УЗ 17 - Студенчишта

Урбаната заедница 17 - Студенчишта го завзема јужниот дел од градската територија и се граничи со:

- од север - Булевар АЧНОМ, Булевар Туристичка, патот за с. Велестово
- од исток - патот за с. Велестово - границата на опфатот на градот, границата со УЗ 16, Булевар Св. Наум
- од југ - каналот Рача - граница на опфатот на градот

- од запад - Охридското Езеро

Површината на оваа Урбана заедница изнесува 111,66 Ха поради што е поделена на четири Урбани Блока и тоа:

УБ 17.1. Блато (ППР)- ограничен со Каналот Студенчишта, Булеварот Св. Наум, реката Рача - границата на опфатот на градот и Охридското Езеро, со вкупна површина од 70, 53 Ха сметано по осовините на обемните улици и линијата на брегот

УБ 17.2. ограничен со Каналот Студенчишта, Булеварот АСНОМ, Булеварот Туристичка, Булеварот Св. Наум Охридски и ул. Партизанска, со вкупна површина од 19,38 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 17.3. Спомен парк - ограничен со Булеварот Св. Наум Охридски, границата со УЗ 16 и патот за с. Велестово - границата на опфатот на градот со вкупна површина од 17,30 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 17.4. ограничен со Каналот Студенчишта, Булеварот АСНОМ, Кејот И ул. Партизанска, со вкупна површина од 4,45 Ха сметано по осовините на обемните улици

При планирањето на поделбата на УЗ 17 по урбани блокови почитувана е веќе создадената функционална поделба во која доминира просторот на Блатото - строго заштитена зона која треба да се третира интегрално, поради што е усвоена и големината на урбаниот блок УБ 17.1. со површина од 70,53 Ха

УЗ 18- Чекоштина

Урбаната заедница 18- Чекоштина го зафаќа најсеверниот дел од градската територија и се граничи со:

- од север – границата на опфатот на градот
- од исток – реката Даљан
- од југ – патот М 5, клучката на влезот во градот од запад

Површината на оваа Урбана заедница изнесува 38.95 Ха поради што е поделена на два Урбани Блока и тоа:

УБ 18.1. ограничен со патот М 5, ул. Чекоштина, патот Охрид – Орман, со вкупна површина од 16,29 Ха сметано по осовините на обемните улици

УБ 18.2. ограничен со реката Даљан , клучката на влезот во градот од запад, патот Охрид – Орман, ул. Чекоштина, со вкупна површина од 22,66 Ха сметано по осовините на обемните улици

1.4. Урбани заедници и урбани блокови во структурата на градската територија

ред.бр.	Урбани заедници и урбани блокови	Површина Ха	Учество %
УЗ 1.	Стар Град УБ 1.1. УБ 1.2. УБ 1.3. УБ 1.4.	70,27 25,48 35,32 3,73 5,82	5,48
УЗ 2.	Центар УБ 2.1., УБ 2.2. УБ 2.3. УБ 2.4. УБ 2.5. УБ 2.6.	61,20 8,38 9,49 15,18 10,19 13,98 3,98	4,78
УЗ 3.	Кошишта УБ 3.1. УБ 3.2. УБ 3.3. УБ 3.4.	43,52 17,95 9,77 10,43 5,37	3,39
УЗ 4.	Воска УБ 4.1. УБ 4.2. УБ 4.3. УБ 4.4. УБ 4.5. УБ 4.6. УБ 4.7.	96,81 8,90 11,33 8,38 16,65 15,15 14,39 23,97	7,55
УЗ 5.	Лескајца УБ 5.1. УБ 5.2. УБ 5.3. УБ 5.4.	74,97 18,53 10,21 12,10 34,13	5,85
УЗ 6.	Даме Груев УБ 6.1. УБ 6.2.	34,21 23,79 10,42	2,66
УЗ 7.	7-ми Ноември УБ 7.1. УБ 7.2.	27,92 14,56 13,36	1,76
УЗ 8.	Биљанини Извори УБ 8.1. УБ 8.2. УБ 8.3.	56,15 22,46 15,51 18,18	4,37
УЗ 9.	8-ми Септември УБ 9.1. УБ 9.2. УБ 9.3. УБ 9.4.	67,22 28,36 15,50 16,02 3,34	4,93
УЗ 10.	Горна Влашка Маала УБ 10.1. УБ 10.2. УБ 10.3. УБ 10.4.	45,64 15,70 14,47 11,46 4,01	3,55

УЗ 11.	Видобишта УБ 11.1. УБ 11.2. УБ 11.3. УБ 11.4. УБ 11.5.	98,84 23,52 23,77 22,10 19,81 9,64	7,76
УЗ 12.	Гоце Делчев УБ 12.1. УБ 12.2. УБ 12.3. УБ 12.4.	55,47 6,99 17,75 16,28 14,45	4,33
УЗ 13.	Железничка Населба УБ 13.1. УБ 13.2. УБ 13.3. УБ 13.4.	93,25 22,57 18,73 21,90 30,05	7,36
УЗ 14.	Радоица Новичик УБ 14.1. УБ 14.2. УБ 14.3. УБ 14.4.	86,75 15,76 31,68 27,63 11,68	6,76
УЗ 15.	15 - Корпус УБ 15.1. УБ 15.2. УБ 15.3. УБ 15.4. УБ 15.5. УБ 15.6. УБ 15.7.	159,22 15,46 25,96 10,77 32,45 27,11 22,36 25,11	12,43
УЗ 16.	Рача УБ 16.1. УБ 16.2 УБ 16.3.	65,34 12,18 32,53 20,63	5,19
УЗ 17.	Студенчишта УБ 17.1. УБ 17.2. УБ 17.3. УБ 17.4.	111,66 70,53 19,38 17,30 4,45	8,71
УЗ 18.	Чекоштина УБ 18.1. УБ 18.2.	38,95 16,29 22,66	3,14
вкупно	УРБАНИ БЛОКОВИ 73	1.283,39	100,00

1.5. Биланси на површините во урбанизациите заедници и урбанизите блокови

УЗ 1 СТАР ГРАД	70,27 Ha
Урбан блок 1.1	25,40 Ha
• домување со туризам	12,21
• домување со терц. дејности	1,12
• основно училиште	0,98
• наука	0,15
• култура	0,66
• духовна култура	1,51
• терцијален сектор	0,58
• комунални дејности	0,01
• хотелиерство	0,66
• државна управа	0,01
• јавно зеленило	3,33
• плажи	
• пешачки улици и плоштади, крајбрежје	
Урбан блок 1.2.	35,32 Ha
• домување	8,29
• туризам	0,62
• наука	0,09
• култура	2,07
• духовна култура	0,70
• комунални дејности	0,02
• зеленило јавно	21,81
• рекреација, плажи	
• пешачки улици и плоштади, крајбрежје	
Урбан блок 1.3.	3,73 Ha
• домување со терц. дејности	1,08
• духовна култура	0,09
• терцијарен сектор	0,43
• градско пазариште	0,72
• јавен паркинг и катна гаража	0,18
• пешачки улици и плоштади	
Урбан блок 1. 4.	5,82 Ha
• домување	2,64
• домување со терц. дејности	2,35
• терцијарен сектор	0,06
• хотел	0,07
• улици	

УЗ 2 ЦЕНТАР	61,20 Xa
Урбан блок 2.1.	8,38 Xa
• домување со хотелиерство	2,54
• домување со терц. дејности	1,09
• образование	0,38
• здравство	0,05
• хотелиерство	1,66
• култура	0,57
• духовна култура	0,15
• терцијарен сектор	0,31
• зеленило заштитно	0,15
• улици	
Урбан блок 2.2.	9,49 Xa
• домување	1,43
• домување со терц.дејности.	4,90
• соц. грижи -дом за пензионери	0,11
• култура	0,39
• државна администрација	0,23
• спорт	0,64
• терцијарен сектор	0,35
• автобуски терминал 1	0,39
• ПТТ	0,32
• улици	
Урбан блок 2.3.	15,18 Xa
• домување	4,84
• домување со терц. дејности	3,80
• образование	2,95
• детска установа	0,43
• култура	0,02
• државна администрација	0,76
• улици	
Урбан блок 2.4.	10,19 Xa
• домување со хотелиерство	6,34
• хотелиерство	2,20
• примарен сектор	0,10
• заштитно зеленило	0,18
• улици	
Урбан блок 2.5.	13,98 Xa
• домување	7,26
• домување со терц. дејности	4,46
• духовна култура	0,10
• улици	
Урбан блок 2. 6.	3,98 Xa
• зеленило јавно	2,39
• рекреација- крајбрежен појас, плажа	0,69
• улица	

УЗ 3 КОШИШТА		
Урбан блок 3.1.		43,52 Xa
• домување		17,95 Xa
• домување со терц. дејност	10,34	
• духовна култура	5,92	
• улици	0,087	
Урбан блок 3.2.		9,77 Xa
• домување	8,55	
• духовна култура	0,43	
• државна администрација	0,01	
• улици		
Урбан блок 3.3.		10,43 Xa
• домување	4,62	
• домување со терц. дејности	3,25	
• образование	0,88	
• детска установа	0,47	
• улици		
Урбан блок 3.4.		5,37 Xa
• домување	2,90	
• здравство	0,09	
• локална самоуправа	0,06	
• духовна култура	0,04	
• зеленило јавно	1,31	
• улици		
УЗ 4 ВОСКА		96,81 Xa
Урбан блок 4.1.		8,90 Xa
• домување со туризам	8,0	
• терцијарен сектор	0,14	
• улици		
Урбан блок 4.2.		11,33 Xa
• домување со туризам	10,47	
• улици		
Урбан блок 4.3.		8,38 Xa
• домување со туризам	6,28	
• социјални грижи	0,70	
• река	0,17	
• зеленило заштитно	0,20	
• улици		
Урбан блок 4.4.		16,65 Xa
• домување	6,56	
• домување со терц. дејности	2,86	
• река	1,54	
• зеленило заштитно	1,63	
• бензински пумпи	0,66	
• улици		

Урбан блок 4.5.		15,15 Xa
• домување	7.61	
• домување со терц. дејности	3.38	
• образование - основно	2.54	
• детска установа	0,40	
• локален центар	0,40	
• духовна култура	0,12	
• терцијарен сектор	0,14	
• улици	0.31	
Урбан блок 4.6.		14,39 Xa
• домување	9.21	
• домување со терц. дејности	4.00	
• улици		
Урбан блок 4.7.		23,97 Xa
• хотелиерство	16,05	
• терцијален сектор	0,12	
• спорт	0,73	
• рекреација, плажи	3,82	
• река	1,23	
• зеленило заштитно	0,33	
• улици		
УЗ 5 ЛЕСКАЈЦА		74,97 Xa
Урбан блок 5.1.		18,53 Xa
• домување	3.64	
• домување со терц. дејности	1.63	
• примарен сектор	0,71	
• терцијален сектор	8,91	
• бензински станици	0,70	
• улици		
Урбан блок 5.2.		10,21 Xa
• домување	4,50	
• домување со терц. дејности	3,18	
• образование,лок.центар и детска установа	1,26	
• улици		
Урбан блок 5.3.		12,48 Xa
• домување	6,94	
• домување со терц. дејности	3.48	
• хотел	0,24	
• улици		
Урбан блок 5.4.		33,75 Xa
• домување	20,51	
• домување со терц. дејности	3.99	
• примарен сектор	1,25	
• секундарен сектор	3,51	

<ul style="list-style-type: none"> терцијарен сектор улици 	2.63
УЗ 6 ДАМЕ ГРУЕВ Урбан блок 6.1.	34,21 Xa 23,79 Xa
<ul style="list-style-type: none"> домување домување со терц. дејности детска установа духовна култура ТВ комуникации улици 	19,72 2,12 0,20 0,08 0,06
Урбан блок 6.2.	10,42 Xa
<ul style="list-style-type: none"> домување домување со терц. дејности терцијарен сектор комунален објект улици 	4,78 4,36 0,16 0,05
УЗ 7. НОЕМВРИ Урбан блок 7.1.	27,92 Xa 14,56 Xa
<ul style="list-style-type: none"> домување домување со терц. дејности основно училиште државна администрација терцијарен сектор електро дистрибуција - управа улици 	3,18 9,00 0,72 0,14 0,17 0,14
Урбан блок 7.2.	13,36 Xa
<ul style="list-style-type: none"> домување домување со терц. дејности улици 	8,18 4,04
УЗ 8 БИЉАНИНИ ИЗВОРИ Урбан блок 8.1.	56,15 Xa 22,46 Xa
<ul style="list-style-type: none"> домување домување со терц. дејности локален центар детска градинка државен архив терцијарен сектор улици 	13,34 5,52 0,36 0,32 0,36 0,34
Урбан блок 8.2.	15,51 Xa
<ul style="list-style-type: none"> домување домување со терц. дејности образование улици 	8,33 5,32 0,63

Урбан блок 8.3.	18,18 Xa
• домување	5,83
• домување со терц. дејности	4,11
• спортско стрелиште	0,93
• комунален објект	1,01
• ТС 110/0,4 Охрид 2	0,46
• бензинска станица	0,19
• зеленило заштитно	0,18
• зеленило јавно	2,04
• улици	
УЗ 9 8. СЕПТЕМВРИ	63,22 Xa
Урбан блок 9.1.	28,36 Xa
• домување	18,41
• домување со терц. дејности	5,29
• локален центар и образование	1,44
• терцијарен сектор	0,67
• комунален објект	0,19
• улици	
Урбан блок 9.2.	15,50 Xa
• домување	7,82
• домување со терц. дејности	4,28
• примарен сектор	1,81
• секундарен сектор	0,19
• терцијарен сектор	0,20
• улици	
Урбан блок 9.3.	16,02 Xa
• домување со терц. дејности	0,28
• секундарен сектор	12,68
• терцијарен сектор	1,61
• улици	
Урбан блок 9.4.	3,34 Xa
• автобуски терминал	2,07
• терцијарен сектор	0,45
УЗ 10 ГОРНА ВЛАШКА МАЛА	45,64 Xa
Урбан блок 10.1.	19,75 Xa
• домување	8,72
• домување со терц. дејности	3,42
• државна администрација	1,00
• детска градинка	0,67
• терцијарен сектор	0,17
• улици	
• Урбан блок 10.2.	14,47 Xa
• домување	6,99
• домување со терц. дејности	4,02
• духовна култура	0,30

<ul style="list-style-type: none"> образование улици 	1,14
Урбан блок 10.3.	11,46 Xa
<ul style="list-style-type: none"> домување инд. домување со терцијални дејности терцијарен сектор улици 	6,80 3,68 0,16
Урбан блок 10.4.	4,01 Xa
<ul style="list-style-type: none"> домување комб. терцијарен сектор улици 	3.25 0.23
УЗ 11 ВИДОБИШТА	98,84 Xa
Урбан блок 11.1.	23.52 Xa
<ul style="list-style-type: none"> домување со терц.дејности образование,л.центар,д.град.,дом за хенд. градска топлана терцијарен сектор полигон за обука за возачи бензинска станица зеленило заштитно улици 	4,39 7,20 1,53 0,25 0,19 0,33 2,86
Урбан блок 11.2.	23.77 Xa
<ul style="list-style-type: none"> домување домување со терц.дејности терцијарен сектор улици 	16.29 5.69 0,14
Урбан блок 11.3.	22.10 Xa
<ul style="list-style-type: none"> домување домување со терц.дејности државна управа примарен сектор секундарен сектор терцијарен сектор мало стопанство улици 	8.58 4,45 0.59 1,36 3,20 0,12 2,07
Урбан блок 11.4.	19.81 Xa
<ul style="list-style-type: none"> домување домување со терц.дејности улици 	13,21 5,21
Урбан блок 11.5.	9.64 Xa
<ul style="list-style-type: none"> домување домување со терц.дејности улици 	7.55 1,55
УЗ 12 ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ	55,47 Xa
Урбан блок 12.1.	6,99 Xa
<ul style="list-style-type: none"> домување 	2,61

• домување комбинирано	3,51
• улици	
Урбан блок 12.2.	17,75 Xa
• домување	3,28
• домување комбинирано	3,30
• детска установа	0,40
• медицински центар	8,84
• терцијарен сектор	0,10
Урбан блок 12.3.	16,28 Xa
• домување	9,28
• домување комбинирано	0,59
• локален центар	0,21
• улици	
Урбан блок 12.4.	14,45 Xa
• домување	12,85
• зеленило заштитно	1,47
УЗ 13. ЖЕЛЕЗНИЧКА НАСЕЛБА	93,25 Xa
Урбан блок 13.1.	11,68 Xa
• специјална намена	10,87
• улици	
Урбан блок 13.2.	18.73 Xa
• домување	7.90
• домување со терц.дејности	2.09
• примарен сектор	5.57
• терцијарен сектор	2.88
• улици	
Урбан блок 13.3.	21,90 Xa
• домување	14.82
• домување со терц. дејности	5.56
• хотел	0,06
• улици	
Урбан блок 13.4.	30,05Xa
• домување	15.26
• домување комб.	4.88
• терцијарен сектор	3,33
• рекреација	0,31
• река	1,07
• ЈП Македонија пат	0,81
• улици	

УЗ 14. РАДОИЦА НОВИЧИЧ	86,75 Xa
Урбан блок 14.1.	15,76 Xa
• домување	9,91
• домување комб.	4,03
• терцијарен сектор	0,26
• река	0,30
• улици	
Урбан блок 14.2.	31.68 Xa
• домување	24,20
• домување комб.	3,86
• основно образование	1,34
• детска установа	0,91
• духовна култура (црква)	0,12
• улици	
Урбан блок 14.3.	27,63 Xa
• домување	19,91
• домување кол.	6,74
• улици	
Урбан блок 14.4.	11,68 Xa
• домување комб.	9,38
• здравство	0,06
• локален центар	0,29
• река	0,05
• улици	
УЗ 15. - 15. КОРПУС	159.22 Xa
Урбан блок 15.1.	15,46 Xa
• домување со терц. дејности	4,99
• образование	0,81
• секундарен сектор	6,78
• зеленило заштитно	0,94
• ТС 110/0,4 Охрид 1	0,80
• улици	
Урбан блок 15.2.	25,96 Xa
• домување	19,05
• домување со терц. дејности	3,30
• образование и лок. центар	2,36
• улици	
Урбан блок 15.3.	10,77 Xa
• домување	7,38
• домување комб.	2,65
• улици	
Урбан блок 15.4.	32.45 Xa
• домување со терц.дејности	0,16
• терцијарен сектор	0,22
• градски гробишта	16,65

<ul style="list-style-type: none"> бензинска пумпа зеленило заштитно улици 	0,21 13,96
Урбан блок 15.5.	27,11 Xa
<ul style="list-style-type: none"> домување мало стопанство секундарен сектор терцијарен сектор бензинска пумпа улици 	11,22 8,05 3,39 2,00 0,55
Урбан блок 15.6.	22,36 Xa
<ul style="list-style-type: none"> домување секундарен сектор мало стопанство терцијарен сектор улици 	2,78 11,76 5,54 1,41
Урбан блок 15.7.	25,11 Xa
<ul style="list-style-type: none"> мало стопанство терцијарен сектор улици 	22,38 1.39
УЗ 16. РАЧА	65,34 Xa
Урбан блок 16.1.	18,56 Xa
<ul style="list-style-type: none"> домување улици 	16,22 0,44
Урбан блок 16.2.	32,53 Xa
<ul style="list-style-type: none"> домување комб. терцијарен сектор зеленило заштитно улици река 	2,28 0,52
Урбан блок 16.3.	12,18 Xa
<ul style="list-style-type: none"> домување комб. домување со туризам образование локален центар хотел духовна култура терцијарен сектор зеленило заштитно улици 	0,22 17,25 0,29 0,39 0,37 0,24 0,07 0,36 1,74
• УЗ 17. СТУДЕНЧИШТА	111,66 Xa
Урбан блок 17.1.	70,96 Xa
<ul style="list-style-type: none"> блато наука канал Студенчишта 	51,55 1,54 1,75 3,42

<ul style="list-style-type: none"> специјална намена рекреација улици и пешачки патеки 	7,29
Урбан блок 17.2.	19,38 Xa
<ul style="list-style-type: none"> спорт комунални дејности јавно зеленило улици и пешачки патеки 	16,26 0,48 0,85
Урбан блок 17.3.	17,30 Xa
<ul style="list-style-type: none"> археолошки локалитет спомен парк државна управа дендролошки парк комунални објекти јавно зеленило улици 	0,25 0,04 0,60 1,90 0,34 13,22 0,95
Урбан блок 17.4.	4.45 Xa
<ul style="list-style-type: none"> домување со туризам хотелиерство улици 	0,83 3,02
УЗ 18. ЧЕКОШТИНА	38.95 Xa
Урбан блок 18.1.	16,29 Xa
<ul style="list-style-type: none"> домување туризам локален центар и образование зеленило заштитно улици 	13,04 0,14 1,59 0,57
Урбан блок 18.2.	22,66 Xa
<ul style="list-style-type: none"> домување спорт и рекреација зеленило заштитно улици 	13,47 6.88 0.57

ВКУПНА ПОВРШИНА :**1.283,39 Xa**

1.6. Биланси на површините во урбанизациите заедници

УЗ 1 СТАР ГРАД	70,27 Ha
• домување	10,93
• домување со туризам	12,21
• домување со тер.дејности	4,55
• образование	0,98
• наука	0,24
• култура	2,73
• духовна култура	2,30
• државна управа	0,01
• терцијален сектор	1,07
• хотелиерство	0,73
• комунални дејности	0,03
• градско пазариште	0,72
• катна гаража	0,18
• заштитно зеленило	25,14
• рекреација, плажи	
• улици	
УЗ 2 ЦЕНТАР	61,20 Ha
• домување	13,53
• домување со туризам	8,88
• домување со тер.дејности	14,25
• образование	0,38
• култура	0,98
• духовна култура	0,10
• државна управа	0,99
• здравство	0,05
• хотелиерство	3,86
• социјални грижи	0,54
• терцијарен сектор	0,66
• автобуски терминал 1	0,39
• ПТТ	0,32
• спорт	0,64
• јавно зеленило	2,39
• заштитно зеленило	0,33
• рекреација, плажи	
• улици	
УЗ 3 КОШИШТА	43,52 Ha
• домување	23,51
• домување со терц. дејности	9,17
• образование	0,88
• духовна култура	0,13
• државна управа	0,01
• локална самоуправа	0,06
• здравство	0,09
	0,47

<ul style="list-style-type: none"> социјални грижи јавно зеленило улици 	1,31
УЗ 4 ВОСКА	96,81 Ha
<ul style="list-style-type: none"> домување домување со туризам домување со терц. дејности образование духовна култура социјални грижи хотелиерство терцијарен сектор заштитно зеленило спорт бензинска пумпа река рекреација, плажи улици 	23,38 24,75 10,24 2,54 0,14 0,10 16,05 0,57 2,16 0,73 0,66 2,94
УЗ 5 ЛЕСКАЈЦА	74,97 Ha
<ul style="list-style-type: none"> домување домување со терц. дејности образование хотелиерство примарен сектор секундарен сектор терцијарен сектор бензинска пумпа улици 	35,59 12,26 1,26 0,24 1,96 3,51 11,54 0,24
УЗ 6 ДАМЕ ГРУЕВ	34,21 Ha
<ul style="list-style-type: none"> домување домување со терц. дејности духовна култура терцијален сектор социјални грижи кумунален објект ТВ комуникации улици 	24,50 6,48 0,08 0,16 0,20 0,05 0,06
УЗ 7 НОЕМВРИ	27,92 Ha
<ul style="list-style-type: none"> домување домување со терц. дејности образование државна управа терцијарен сектор улици 	11,36 13,04 0,72 0,28 0,17

УЗ 8 БИЉАНИНИ ИЗВОРИ	56,15 Ha
• домување	27,50
• домување со терц. дејности	14,95
• образование	0,63
• социјални грижи	0,32
• државна управа	0,36
• локален центар	0,36
• терцијарен сектор	0,34
• спорт-стрелиште	0,93
• комунален објект	1,01
• ТС 110/0,4 Охрид 2	0,46
• зеленило јавно	2,04
• зеленило заштитно	0,18
• улици	
УЗ 9 8. СЕПТЕМВРИ	63,22 Ha
• домување	26,23
• домување со терц. дејности	9,55
• образование и лок. центар	1,44
• примарен сектор	1,81
• секундарен сектор	0,19
• терцијален сектор	14,29
• комунален објект	0,19
• авто. терминал	2,07
• улици	
УЗ 10 ГОРНА ВЛАШКА МАЛА	45,64 Ha
• домување	22,51
• домување со терц. дејности	14,37
• образование	1,14
• духовна култура	0,30
• државна управа	1,00
• социјални грижи	0,67
• терцијален сектор улици	0,56
УЗ 11 ВИДОБИШТА	98,84 Ha
• домување	45,63
• домување со терц. дејности	21,29
• образование со лок.центар, домза хенди.	7,20
• државна управа	0,59
• примарен сектор	1,36
• секундарен сектор	3,20
• терцијарен сектор	0,39
• мало стопанство	2,07
• полигон за обука на возачи	0,19
• градска топлана	1,53
• бензинска пумпа	0,33
• зеленило заштитно	2,86
• улици	

- **Меѓуопштински центар за социјални грижи;**
- **Хуманитарни организации**

Меѓуопштинскиот центар за социјални грижи располага со вкупна површина на локацијата од 300 м², а вкупната изградена површина изнесува 175 м². Во наредниот период овој објект ќе ги задоволи потребите на дејноста и не се предвидува зголемување на неговите изградени и слободни површини.

Во хуманитарните организации за помош на социјално загрозена популација со овој ГУП третиран е само Црвениот крст на Македонија. Истиот располага со сопствен деловен, продажен и магацински простор на три локации во опфатот на градот кои ги задржува.

1.8.5. Култура

Анализите на состојбите укажуваат на тоа дека во овој планерски период е нужно да се завршат отпочнатите активности за реставрација и ревитализација на спомениците на културата и историјата - Самуиловата тврдина и Античкиот театар, но и на другите споменици на културата чија состојба бара средства и ангажман. Со нивното вклучување во културните текови градот ќе се здобие со нови квалитети кои уште повеќе ќе ја потенцираат неговата улога во културата на Републиката.

1.8.6. Духовна култура

.Во наредниот период не се очекува градба на некој поголем храм, но можна е градба на мали цркви - задужбини на поединци чие лоцирање ќе биде предмет на ДУП.

1.9. Државна управа; локална самоуправа; правосудство

Сите органи и институции од областа на државната управа, правосудството и локалната самоуправа кои се застапени во градот сместени се во поволни локации и објекти со доволни површини и соодветен комфор и нема потреба од предвидување нови површини за оваа активност. Искулучок представува Министерството за внатрешни работи за чии потреби се предвидува комплекс во УБ 10.1. и езерската полиција на брегот на Студенчишката Река за која се планира да се oddели дел од комплексот на МНО. Потребата на Министерството за правда од нов општински затвор ќе треба да се задоволи надвор од територијата на градот.

1.10. Стопанство

- **Примарен сектор**

Оранжериите на Градинар се пренаменуваат во мултименски простор, а останалите субјекти класифицирани во овој стопански сектор ќе ги задржат своите локации и површини во рамките на градот, освен Рибарското

стопанство кое ќе се дислоцира вон од градот. Сите површини во рамките на опфатот класифицирани како неангажирани зелени површини со овој ГУП се предвидуваат со трајна нова содржина.

- **Секундарен сектор**

Утврдено е дека ниеден од субјектите класифицирани во секундарниот стопански сектор не ја загрозува животната средина и дека нема основ и потреба за нивното дислоцирање надвор од границите на градската територија. Поради тоа се предвидува задржување на повеќето од субјектите во нивните постојни граници, но се дава можност за целосна или делумна пренамена, особено за механизациите на градежните претпријатија или претпријатието за секундарни сировини, во мало стопанство, сервиси или складишта.

Зони за изградба на нови капацитети со разновидна намена се површините во северниот дел на градот, помеѓу магистралната улица 15. Корпус и собирната улица Петрино, во кои дел се за секундарен, а дел за терцијарен стопански сектор.

На постојната индивидуална станбена градба во рамките на работните зони треба да и се овозможи изградба - дограмба на деловен простор во рамките на сопствената парцела со што ќе се постигне поголема рационалност на просторот, а ќе се оправда и, по потреба, легализира и индивидуалната станбена градба - под услови утврдени со Правилникот за уредување на просторот.

- **Терцијален сектор:**

Во просторната организација на градот зоните за мало стопанство и сервиси се главно во северниот дел - долж улиците Железничка и 15. Корпус, јужно од ул. Железничка - источно и западно од Тумбата и северно од клучката на Булеварот Туристичка - по улицата која води кон месноста Алтанин Мост. Оваа поставка во основа е адекватна и на потребите на населението и на потребите на сопствениците на стопанските субјекти, поради што е акцептирана во овој ГУП и се дополнува со нови површини, главно долж магистралните улици Железничка и 15. Корпус, но и покрај Булеварот Туристичка.

Во постојните и во предвидените зони за домување, а во потези долж улиците од примарната градска мрежа и други фреквентни правци, интерполирани се содржините од терцијарниот стопански сектор.

Занајчиските локали од традиционалните занаети сместени во потегот на Старата чаршија.

Најголемата компактна хотелска зона предвидена е на западното крајбрежје, а во источното крајбрежје и градскиот центар, покрај новопредвидените, се предвидува заокружување на постојните капацитети и пренамена на постојните содржини во хотелско-угостителските.

Дисперзијата на угостителските локали низ територијата на градот во основа е базирана врз економската логика на побарувачката - фреквентните простори во центарот на градот и подцентрите, крајбрежните простори во градот и туристичките локалитети и понатака ќе бидат атрактивни за оваа намена.

1.11. Специјална намена

Во површините за Специјална намена се вбројуваат парцелите и објектите кои ги користи Министерството за одбрана, а тоа е касарната со сопствениот полигон. Овој простор останува како резервен простор за иднина, како би можела оваа површина понатака се пренамени за потребите на Локалната самоуправа, односно градот-Универзитетски центар, пожарна и слични потреби, доколку се најде заеднички јазик со сегашниот корисник на овој простор – Министерство за одбрана.

1.12. Сообраќајна инфраструктура

1.12.1. Модел на примарната уличната мрежа

Предложениот концепт на долгочиниот развој на уличната мрежа во рамките на урбаниот опфат (границите на ГУП) претставува резултат на извршените истражувања во доменот на:

- геосообраќајната положба на градот во рамките на просторот на Р. Македонија и меѓународното опкружување;
- конкретните сообраќајни врски во рамките на просторниот опфат на општината Охрид;
- функционалната структура на градот и просторна дисперзија на одделни функционални целини, природните услови, конфигурацијата на теренот и друго.

Категоризацијата на уличната мрежа дефинирана со претходниот плански документ е заменета со нова, усогласена со важечкиот закон за патишта (Сл.весник 26 /1996година). Таа е извршена врз основа на следните критериуми:

- критериумите дефинирани со законот, односно меѓусебниот однос на улиците и нивната поврзаност со екстерната патна мрежа (магистрална, регионална и локална);
- почитувањето на континуитетот во досегашното планирање во рамките на опфатот на градот и пошироко
- постојната состојба на уличната мрежа во градот (регулациона ширина и состојбата на коловозната конструкција);
- состојбата на пратечките објекти (бензински пумпи и сервиси), јавниот приградски и градски сообраќај, како и такси превоз.

Категоризацијата на уличната мрежа во голем број случаи не кореспондира со техничките карактеристики на улиците, но планираните коридори е

нужно да се реализираат во наредниот период што е еден од основните услови моделот да функционира како замислена целина.

Системот на **примарната улична мрежа** го сочинуваат:

- а. магистрални улици**
- б. собирни улици**
- в. сервисни улици**

а. Магистрални улици

Магистралните улици во помалите населени места во попречниот профил може да содржат еден коловоз со најмалку по две сообраќајни ленти во насока, со или без разделно зеленило, а крстосниците се во исто ниво, со примена на меѓусебна координирана семафорска сигнализација.

Магистралните улици низ територијата на градот (Булевар Туристичка, Железничка и Бејбунар – Источна транзитна) формираат затворен прстен во кој се влегува од екстерните сообраќајници: крак на магистралниот пат М-5 (Подмолье-Охрид-Битола и понатака), регионалните патишта Р-420 (Охрид-Струга, стар пат) и Р-501 (Охрид-Св. Наум), а предвидена е и врската со источниот дел од планираниот автопат околу Охридското Езеро. Магистрални улици кои излегуваат од прстенот се: Булевар Св. Наум кон југ - кој надвор од населените места и туристичките населби преминува во регионален пат Р-501 и 15. Корпус кон север кој надвор од населените места се поврзува со новата траса на магистралата М - 5. Во организацијата на градот имаат и улога на граници помеѓу Урбаните заедници.

Предвидени се пет магистрални улици од кои три се изградени (Булевар Туристичка, Булевар Св. Наум и 15. Корпус), една е изградена делумно - со половина од планираниот профил и со еден непробиен дел (Железничка) и една треба да се гради (Бејбунар - Источна транзитна). Профилите на целосно изградените магистрални улици се задржани, профилот на ул. Железничка се планира да биде комплетиран во постојниот дел, а планираното нејзино продолжување кон исток ќе биде со нов профил, ист како кај магистралната ул. Бејбунар - Источна транзитна, во кој коловозот е со две возни траки од по 3,50 м + 2,50 м за можно подолжно паркирање, вкупно 9,50 м и тротоари од по 3,50 м во кои ќе се одбележи велосипедска патека и ќе се засадат дрвореди.

а.1. МАГИСТРАЛНИ УЛИЦИ - КАРАКТЕРИСТИКИ

Ознака	Назив	Коловоз	Тротоар	Велосипед патека	Зеленило средно	Вкупен профил
M - 1	Бул. Туристичка	4x3,75	2x4,00	2x1,80	6,00	32,60
M - 2	Железничка Железничка	16.50 9,50	2x2,00 2x3,50	- во тротоар	- -	20.50 16,50
M - 3	Бејбунар-Ист.тр.	9,50	2x3,50	во тротоар	-	16,50
M - 4	15. Корпус	12,00	2x1,50	2x3,75	-	22,50
M - 5	Бул. Св. Наум Охридски	2x6,60	2x1,50	-	вариј.10,00	вариј. j26,20

6. Собирни улици

Собирните улици го дистрибуираат сообраќајот од магистралните улици кон улиците од понизок ранг - сервисни, станбени и станбени пристапи, а воедно представуваат и граници на основните територијално-административните единици - Урбантите заедници. Дел од овие улици се постојни, а поголемиот дел се планирани со поранешните генерални урбанистички планови како колекторски улици, но не се реализирани или не се реализирани со порано планираниот профил. Се настојуваше сите собирни улици да бидат со ист попречен профил: **16,00 м** - коловоз од 9,0 м од кои две возни траки од по 3,25 м, вкупно 6,50 м и една трaka од 2,50 м за подолжно паркирање, а во случај на поголема сообраќајна фреквенција можно е да се со помош на соответствен сообраќаен режим коловозот од 9,00 м користи и поинаку, тротоари 2 x 3,50м од кои во истото ниво велосипедска трaka од по 1,50 м. Во овие тротоари се предвидуваат и дрвореди. Некои од собирните улици од објективни причини не можат да се изведат со овој профил (Кирил и Методиј, а некои со претходно донесените, а сеуште важечки детални урбанистички планови, се утврдени со поинаков профил.

СОБИРНИ УЛИЦИ - КАРАКТЕРИСТИКИ

ознака	Назив	Коловоз+зел.	тротоар	вкупно
C - 1	Бул. Македонски Просве.	2x9,00 +2,50	5,50+4,00	30,00
C - 2	7. Ноември	10,50	2x(1,50+4,25)	22,00
C - 3	Булевар АСНОМ Пирин Планина I. Градски ринг 7. Ноември	9,00 9,00 9,00 9,00	2x1,5+2x2,00 2x3,50 2x1,50+2x2,00 2x1,50+2x2,00	16,00 16,00 16,00 16,00
C - 4	Васил Стефоски	9,00	2x3,00	15,00
C - 5	Карпош Војвода	9,00	2x2,00+1,50	14,50
C - 6	Јане Сандански	9,00	3,00+2,25	14,25
C - 7	Бистрица Марко Цепенков Момчило Јорданоски Пирин Планина Петрино	9,00 9,00 9,00 9,00 9,00	2x2,25 2x2,25 2x2,25 2x2,25 2x2,25	13,50 13,50 13,50 13,50 13,50
C - 8	Кленоец Македонска Распаке	7,50 7,50 7,50	2x2,25 2x2,25 2x2,25	12,00 12,00 12,00
C - 9	Кирил и Методиј	7,50	2x1,50	10,50
C - 10	Момчило Јорданоски Чекоштина	6,50 6,50	2x1,50 2x1,50	9,50 9,50
C - 11	Кирил и Методиј	5,50	2x1,50	8,50
C - 12	Улица - пат за Велестово	6,50	2x1,50	9,50
C - 13	Радојца Новичик	7,50	2x3,00	13,50

в. Сервисни улици

Оваа категорија на градски сообраќајници има задача да ги поврзе магистралните и собирните улици со секундарната улична мрежа, која ја чинат станбени улици и пристапи. Едновремено, овие улици ги делат Урбаните заедници на помали делови - Урбани Блокови. Поголемиот дел од сервисните улици се постојни улици, дел од нив се планирани со важечките детални урбанистички планови и како такви реализирани, а во стариот дел на градот сервисните улици се пешачки улици по кои моторниот сообраќај се одвива со посебен режим (Илинденска, Гоце Делчев). Ознаките на сервисните улици во наредната табличка се состојат од : буквата CE (сервисна), и две бројки од кои првата го означува бројот на УЗ во која е улицата, а втората бројка е бројот на самата улица.

1. СЕРВИСНИ УЛИЦИ – КАРАКТЕРИСТИКИ

ознака	назив	коволов	тротоар	вкупно
CE 1.1	Гоце Делчев	пешачка улица	-	6,00
CE 1.2.	Илинденска	пешачка улица	-	5,00
CE 1.3.	Абас Емин	7,50	2x2,25	12,00
CE 2.1	Кеј Маршал Тито	10,50	2,50+3,50+4,0	20,50
CE 2.2.	Партизанска	9,00	2x4,25	17,50
CE 2.3.	Димитар Влахов	8,00	3,50+2,50	14,00
CE 2.4.	Јане Сандански	9,00	2,25+1,80	13,05
CE 3.1	Гоце Делчев	8,50	2x2,00	12,50
CE 3.2.	И. Дудановски	7,50	2x2,25	12,00
CE 3.3.	Гоце Делчев	7,50	7,50	7,50
CE 4.1	Гоце Делчев-крак	6,00	2x1,25	8,50
CE 4.2.	Т. Трајчески	7,50	2x2,25	12,00
CE 4.4.	Никола Русински	6,00	2x1,50	9,00
CE 5.1	I. Градски ринг	9,00	2x1,50+2x2,00	16,00
CE 5.2.	Бистрица	9,00	2x2,25	13,50
CE 5.3.	И. Дудановски	7,50	2x2,25	12,00
CE 5.4.	Хаџи Мустафа	7,50	2x2,25	12,00
CE 6.1	Даме Груев	6,00	2x2,25	10,50
CE 7.1	Абас Емин	7,50	2x2,25	12,00
CE 8.1	Булевар АСНОМ	9,00	2x1,5+2x2,00	16,00
CE 8.2.	Ванчо Питошески	8,50	2x1,50	11,50
CE 8.3.	Стрелиште	6,00	2x1,50	9,00
CE 9.1.	Абас Емин	7,50	2x2,25	12,00
CE 9.2.	Егејска	8,50	2x2,00	12,50
CE 9.3	Кленоец	10,50	2x3,00	16,50
CE 10.1.	Марко Нестороски	6,00	2x2,25	10,50
CE 10.2.	Питу Гули	9,00	2x1,5	12,00

CE 11.1	I. Мак. ударна бригада	6,00	2x2,25	10,50
CE 11.2.	Ристо Чадо	6,00	2x2,25	10,50
CE 11.3.	Бејбунар - крак	6,00	2x1,50	9,00
CE 12.1.	Сирма Војвода	9,00	2x2,25	13,50
CE 12.2.	Болничка	6,00	2x1,50	9,00
CE 13.1.	Будва	6,00	2x1,25	8,50
CE 13.2.	Прилепска	6,00	2x3,75	13,50
CE 14.2	Радоица Новичик-крак	6,00	2x1,50	9,00
CE 14.3	Радоица Новичик-крак	6,00	2x1,50	9,00
CE 14.4	Радоица Новичик-крак	6,00	2x1,50	9,00
CE 15.1	Мирка Гинова	6,00	2x1,25	8,50
CE 15.2	Александар Турунџе	6,00	2x1,50	9,00
CE 15.3	за Велгошти	7,00	2x(1,50+2,00)	14,00
CE 15.4.	Живко Чинго	6,00	2x1,50	9,00
CE 16.1.	Рача 1	6,00	2x1,50	9,00
CE 16.2.	Рача 2	6,00	2x1,50	9,00
CE 17.1.	за Морнарица и Комуналец	6,00	2x1,50	9,00
CE 18.1.	за Орман	7,00	2x1,50	10,00

1.12.2.Сообраќај во мирување - паркиралишта и катни гаражи

Јавните паркиралишта во градското подрачје се со капацитет од околу 1.000 места, а со подолжно паркирање долж улиците покрај 1.000 постојни можно е да се обезбеди место за и уште 2.000 нови. На тој начин се обезбедува простор за паркирање на околу 4.000 моторни возила.

Паркиралишта за тешки товарни возила предвидени се при северниот и западниот влез во градот, надвор од границите на градската територија, со соответно решен сообраќаен пристап до нив.

Катна гаража за 400 возила предвидена е во централното градско подрачје, на економскиот влез во Градското пазариште. Подземни јавни гаражи предвидени се во централното градско подрачје: на просторот на Спортскиот полигон, постојниот автобуски терминал, градското пазариште И други простори кои ќе се предвидат со деталните планови, при реализација на ГУП Охрид.

1.12.3.Бензински станици

Бројот на бензинските станици и нивната диспозиција се определени во склад со пропишаните радиуси на опслужување на постојните бензински станици и пропишаните радиуси за можно лоцирање на нови бензински станици.

Сервиси за поправка на моторни возила ги има во поголем број, дисперзирани се главно по индустриско-сервисните градски зони, но и во станбените зони. Најголемиот сервис е сервисот на Галеб, во северниот дел на градот, а површините кои се ангажирани за неговата локација и изградените површини прикажани се во поглавието Секундарен сектор.

1.12.4. ЈП за патишта Македонија - пат, сместено е на влезот во градот од западниот правец и располага со манипулативен простор со натстрешници и гаражи за механизацијата .

1.12.5. Транспортни терминали

- Автобуски терминали**

Автобускиот терминал ГТЛС лоциран во центарот на градот се предвидува да ја задржи својата диспозиција и основна функција – локален и приградски автобуски сообраќај, а да се дополнни со нови содржини - деловни и трговски, со што во центарот на градот ќе се обезбедат нови комерцијални површини. Може да се смета дека истиот трајно ќе ја изгуби транспортната функција по комплетната изградба на новиот автобуски терминал АТ.

Автобуски терминал АТ се предвидува во просторот на старите гробишта. Истиот е планиран за меѓудржавен, меѓумесен, локален и приградски сообраќај. Во него можат да се сместат и дополнителни комерцијални содржини - трговија, сервиси и друго. Неговата диспозиција на крстосницата на влезните правци од Скопје, Битола и Св. Наум гарантираат ефикасни сообраќајни решенија. Од друга страна, центарот на градот ќе биде ослободен од автобускиот сообраќај.

Терминалите - постојките на локалниот автобуски сообраќај ќе се распоредат по територијата на градот според автобуските линии планирани од локалното сообраќајно претпријатие.

- Терминал за воден сообраќај**

Сообраќајот на вода во наредниот период се очекува да стане меѓународен со отворање на бродска линија Охрид - Поградец, или Охрид - Струга - Поградец - Св. Наум, или некоја друга туристичка тура со која би се поврзале најатрактивните туристички пунктови на брегот на езерото. Покрај бродскиот сообраќај се очекува и зголемување на сообраќај со чамци, со спортски пловила, па дури и со луксузни пловила - јахти. Мора да се инсистира на промена на погонското гориво, бидејќи има негативен ефект во процесот наeutрофикација на Езерото, односно да се постигне заштита на езерските води, дизел - горивото би требало да се замени со електричен или некој друг вид погон (растителни горива), односно да се користат **еколошки мотори**.

- Терминал за воздушен сообраќај**

Потребите од воздушниот сообраќај населението и стопанството на Охридско - Струшкиот регион и поширокиот простор на Западна Македонија ги остваруваат преку Аеродромот Охрид. Овој аеродром технички и функционално е приспособен за прием на сите видови авиони, а неговиот капацитет е далеку над денешната искористеност. Истиот се користи од патниците од целиот југо-западен регион на Републиката.

Коридорот во кој е поставен аеродромот со својата целокупна инфраструктура е помеѓу градовите Охрид и Струга и представува едновремено и фактор на ограничување и фактор на интегрирање на двата града, поради што заслужува особен третман.

Главниот терминал на авиосообраќајот лоциран е во центарот на градот во рамките на терминалот за автобуски сообраќај, а претставништвата на агенциите на туроператорите во центарот на градот и во аеродромската зграда.

- **Терминал за железнички сообраќај**

Концепцијата за развој на железничкиот систем се базира на потребата за модернизација и проширување на железницата во целина, како и поврзување на железничка мрежа на Република Македонија со соодветни мрежи на Република Бугарија и Република Албанија.

Планирано е во овој дел да поминува трасата на магистралната железничка линија од меѓународен карактер АЛ – Струга-Кичево-Скопје, и Требеништа-Косел-Битола, а со ПП на РМ од неа се одделува кракот Косел-Корча, по падините на Петрино.

1.13. Комунална инфраструктура

1.13.1. Водоснабдување

Напомена: Сегментот Водоснабдување во овој ГУП базира врз Главниот проект за водоснабдување на Охрид и Струга кој е во тек на реализација од страна на МЈП ПРОАКВА - Охрид и Струга

Во Главниот проект за водоснабдувањена Охрид предвидени се низа мерки со кои ќе се рехабилитира целиот водоснабдителен систем - од извориштата и резервоарите до цевководите со цел да се отклонат недостатоците вооени во постојниот систем. Во однос на водоснабдувањето градот е поделен на три зони: источна страна, западна страна и градска мрежа. во секоја од зоните предвидени се и во тек на реализација се следните зафати:

Источна страна на Охрид

- Рехабилитација на изворите Летница
- Конструкција на нова каптажа кај Летница
- Замена на сите азбест-цементни цевководи од изворите до резервоарот
- Рамненов цевковод од хидроцентралата Рамне до резервоарот Студенчишта
- Конструкција на нов резервоар со капацитет од 1.000 м³ кај Студенчишта на кота 753,5 мнв
- Сите приружни цевководи помеѓу постоечкиот и новиот резервоар;
- Нов РЕ 100 цевковод со дијаметар 600 мм, од новиот резервоар до дистрибутивната мрежа;

- Нов PE 100 цевковод со дијаметар 400 mm, од постојниот резервоар Студенчишта до новоформираната средна зона;
- Менување на цевководите помеѓу постојните пумпни станици на Студенчишта, бунарите Студенчишта и постојниот резервоар Студенчишта со цел да се овозможи водата да се пумпа во резервоарот, а да се прекине со пумпање на водата директно во мрежа
- Бушење на еден нов бунар во областа Бејбунар;
- Конструкција на нов резервоар со капацитет од 100 m³ со цел да се снабдува населбата Бејбунар;
- Нов PE 100 цевковод со дијаметар 100 mm, од хидроцентралата Рамне до резервоарот Бејбунар;

Западна страна на Охрид

Бушење на два нови бунари во областа Орман

- Конструкција на нов резервоар со капацитет од 1 000 m³ кај Орман
- Нов PE 100 цевковод со дијаметар 200 mm, од бунарите до новиот резервоар од 1 000 m³ кај Орман ;

Конструкција на нов резервоар со капацитет од 100 m³ и бустер пумпи со цел да се снабдува населбата Чекоштина;

Нов PE 100 цевковод со дијаметар 350 mm, од резервоарот Орман до градската дистрибутивна мрежа, кај раскрсницата на улиците Туристичка, Железничка и патот за Струга;

Градска мрежа

- Замена на азбест-цементни, PVC и поцинкувани цевки во должина од приближно 17 km;
- Зонирање на мрежата во три посебни зони: ниска, средна и висока; Намалување на притисокот во ниската зона;
- Конструкција на прстенест цевковод во мрежата;

Побарувачката за вода за пиење

Проценката за идната побарувачка за вода за жителите, туристите, индустријата комерцијалата и институционалните потрошувачи во градот и селата поврзани во заедничкиот систем се базира врз сниманите податоци за потрошувачка од 1999 година и проценката на потрошувачката во населбите со викенд-станови;

Проекција на побарувачката на вода извршена е за период до 2025 година, а за потребите на овој ГУП ќе се презентираат прогнозите за 2015 година:

- побарувачка на населението на градот Охрид 180 до 265 литри/ден
- побарувачка на населението на селата 128 литри/ден
- побарувачка на населението на викенд-станови 265 литри/ден
- побарувачка на гости на хотели и кампови 60 до 400 литри/ден
- комерцијална побарувачка (мали фирмии и бизниси) од 13.708 m³/месечно

- индустриска побарувачка м3/месечно од 55.000

Вкупно потребните количества на водата за снабдување на Охридскиот регион се големи, а за нивното обезбедување нужно е да се реализираат основните поставки на Главниот проект за водоснабдување. Од големо значение е чување на водните ресурси и нивната заштита од неконтролирана урбанизација како најагресивен загрозувач на истите.

1.13.2. Еколошка заштита на Охридското Езеро - канализација

Напомена: Сегментот Канализација во овој ГУП базира врз проектот ЕКОЛОШКА ЗАШТИТА НА ОХРИДСКОТО ЕЗЕРО - ПРОЕКТ ЗА КАНАЛИЗАЦИЈА НА ОХРИД И СТРУГА финансиран од владата на Република Германија, а чија реализација од страна на МЈП ПРОАКВА ОХРИД И СТРУГА Е во тек.

Фекална канализација

Основниот концепт на главниот колекторски систем е да ја насочува отпадната вода до централната прочистителна станица - според студијата за изведување изготвена во 1977 година. Овој концепт предвидува источниот и западниот колекторски систем да ја насочува отпадната вода до прочистителна станица во Враништа. Предвидено е отпадната вода да се собира од сите населби во регионот, како и од индустриските капацитети кои се директни загадувачи на езерото испуштајќи ја отпадната вода во него. Пред да се влева во Црн Дрим собраната отпадна вода треба да се третира според одредени параметри.

Примарната цел на овој проект е собирање на отпадните води од градовите, селските населби и туристичките локалитети што се наоѓаат околу Охридското Езеро, нивното пренесување и третирање во прочистителна станица во Враништа. За да се оствари истото, потребно е да се извршат следните зафати:

- Проширување на канализационата мрежа со цел да се опфатат селата на западниот брег на езерото;
- Проширување / рехабилитација на канализационата мрежа во Охрид
- Раздвојување на фекалната и атмосферската канализациона мрежа во Охрид;
- Проширување / рехабилитација на атмосферската канализациона мрежа во Охрид;
- Проширување / рехабилитација на фекалната канализациона мрежа во Струга;
- Проширување / рехабилитација на атмосферската канализациона мрежа во Охрид;
- Модернизација/ проширување на Прочистителната станица во Враништа;

И покрај големата должина на изведената сепарациона мрежа, потребно е нејзиното целосно сепарирање - изведба, односно реконструкција на мрежата во околина на ул. Абас Емин, проширување на деталната мрежата во УЗ Центар, зафаќање на отпадните води од Болничкиот комплекс, пренасочување од ул. Питу Гули, Марко Цепенков, Даме Груев, дооформување на деталните мрежи во УЗ 15. Корпус, Радоица Новичич и др. Основите поставени со Проектот за заштита на Охридското Езеро даваат можности за сите овие активности. Како материјал за проширување на мрежата да се употребува PVC и полиетиленски цевки. Да се одбегнува употребата на азбестни цевки.

Атмосферска канализација

Проектираниот пристап на системот за атмосферска канализација во овој проект е од аспект на потребата да се обезбеди еколошки безбедно и економски оправдано депонирање на собраната атмосферска вода. Исто така се однесува и на потребата за одвојување на истата од фекалната канализација каде е тоа можно.

Приливот на атмосферската вода е пресметан врз основ на факторите кои произлегуваат од состојбата на теренот. Неговиот интензитет се утврдува како двегодишна веројатност на 10 минутен дожд со интензитет од 120 l/s/ha.

Основата за решавање на проблемот на атмосферските води останува ист: како реципиент и понатака останува Охридското Езеро. Западниот дел од градот атмосферските води ќе ги одведува преку затворени канали што одат по течението на реката Грашница и нејзините краци - по улиците Ачи Мустафа, Бистрица, Јабланица и Пере Тошев, а источниот дел од градот преку цевководите по Булеварот Туристичка и влезовите во Езерото по улиците Македонски просветители, Први Мај, Јане Сандански и Булевар АСНОМ. Како најприоритетна следна активност е проширувањето на собирниот цевковод по ул. Абас Емин, Пирин Планина и Болничкиот комплекс.

Основните потези од проектот ЕКОЛОШКА ЗАШТИТА НА ОХРИДСКОТО ЕЗЕРО - ПРОЕКТ ЗА КАНАЛИЗАЦИЈА НА ОХРИД И СТРУГА се реализирани, но треба да се довршат.

Со цел да се избегне транспортот на значителни количества на атмосферска вода (во ранг од 1,5 m³/s) низ главните улици на централното градско подрачје, вдолж Булеварот Туристичка проектиран е цевковод како главен колектор на реонот помеѓу Туристичка и северниот дренажен канал. Кај соответствни локации близку до канализационите линии проектирани се преливни комори кои ќе го собираат ударното количество дождовна вода и седимент во одводните канали. Со ова ќе се осигура сепарирање на иницијалното количество нечиста вода од површината, нејзин транспорт и третирање во прочистителната станица во Враништа. Имајќи пред вид дека повеќето од малите улици немаат тротоари, може да се очекуваат преголеми количества на крупен песок во дренажниот систем, поради што се

наложува често чистење на системот, понекогаш и после секое поголемо невреме.

Во согласност со набележаните цели на Проектот, постојната одводна цевка од ф 150 mm на Булеварот Туристичка се заменува со 1 000 mm главна дренажна цевка, со што се овозможува потребното празнење на реонот помеѓу Туристичка и северниот дренажен канал.

Во централното градско подрачје и Стариот Град главниот дренажен колектор е на ул. Македонски Просветители е поранешниот фекален колектор од кој се одстранети сите приклучоци кои се спроведени во нов изграден фекален колектор, а за потребите на Стариот дел на градот на другата страна на оваа улица изграден е нов дренажен колектор од кој собраната вода ќе се излива во езерото. Постоечката 500 mm канализациона линија долж кејот ја прима зегадената вода и ја испушта во главниот колектор кој оди во прифатната станица Охрид 1.

Особено важна е сепарацијата на отпадните води од колекторот по Кејот по кои треба да се зафаќаат првите атмосферски води кои треба да се третираат како загадени отпадни води, т.е. потегот пристаниште – Студенчишки канал. Досегашниот колектор за фекални води се напушта со новата концепција и понатака предвидено е да служи како реципиент на зафаќање на загадени атмосферски води, кои по прекинот на дождот ќе се препумпираат во постојната фекална канализација. На останатиот дел ќе истекува во Езерото како што е предвидено со планот преку постојните природни водотеци како што е и досега. Колекторскиот систем за заштита на Охридското Езеро е исклучиво наменет и така димензиониран да ги зафаќа отпадните индустриски води и фекалните отпадни води.

Материјалот за изведба на мрежата да биде современ, атестиран - PVC и полиетилен.

Неопходен предуслов за успешна реализација на ЕКОЛОШКА ЗАШТИТА НА ОХРИДСКОТО ЕЗЕРО - ПРОЕКТ ЗА КАНАЛИЗАЦИЈА НА ОХРИД И СТРУГА е подигање на свеста на граѓаните како главни корисници, но и загадувачи на Системот.

1.13.3. Површински водотеци

На територијата на градот Охрид постојат три реки со стален проток на вода: реката Даљан (Коселска Река), реката Грашница (Летница, Сушица), Студенчишката Река и поројот Рача.

Реката Даљан е најголема од нив, има поголемо количество на вода и подолг речен ток. Таа извира под Плакенската Планина и по должината на својот тек носи имиња на населените места покрај кои протечува - Свиништа Река, Опеничка Река, Коселска Река и пред вливот во Охридското Езеро - Даљан. Таа е поројна река. Пороите од сливот толку и го насируваат коритото со наноси што постојано го издигаат, така што станало сосема плитко, па при голем водостој се случуваат и поплави во атарите на селата каде поминува.

Заштитата на коритото се врши со опсежни мерки во кои доминира пошумувањето на ерозивните површини од кои се свлекува материјалот, но директните заштитни мерки - регулацијата на реката Даљан, особено нејзиното корито низ територијата на градот, сеуште не се планирани. Дотолку повеќе што таа по целото свое течение низ територијата на градот представува и граница на урбаниот опфат, што наложува преземање на конкретни мерки за заштита на крајбрежните простори. Со оглед на фактот што не постои техничка документација за регулација на Даљан, во овој ГУП ќе се предвиди ширината на коридорот низ кој треба да помине регулираното корито.

Со цел да се заштити територијата на градот од опасноста која представуваат нерегулираните водотеци кои минуваат низ неа, а особено од реката Летница - Грашница, нужно се наметнува нивната регулација. Овој проблем согледан е пред повеќе години и од страна на меродавните институции превземени се соодветни активности - проектирање на техничката документација како основ за изведување на хидротехнички зафати на регилирањето. Оваа техничка документација базирана е врз ОУП за Охрид од 1973 година според кој реката Летница како потенцијално најагресивна се предвидува да добие ново корито и наместо во Охридското Езеро да се влива во реката Даљан во близина на населеното место Орман. На тој начин сите краци на оваа река кои поминуваат низ територијата на градот би се елиминирале, а нивното корито би се искористило за други урбани содржини. Регулираното корито на Летница низ градската територија се предвидува да биде армирано-бетонско со два профили со вкупна ширина од 6,40 и 7,40 м, а надвор од градската територија профилот е 26,80 м, комбиниран од зидани страници и монтажно армирано-бетонско корито. Сите профили се предвидени за мали (летни) води и за големи (пролетни) води. Покрај јужното корито на реката надвор од градот се предвидува заштитен насип со колски пат.

Регулацијата на поројот Рача извршена е во 60-тите години на XX век и тоа во долниот тек и во главните корита - во двета крака, како и во активните притоки. Објектите предвидени во главните корита и притоките имаат за цел да ја намалат поројноста, а предвидената кинета во долниот тек да го заштити регионалниот пат и обработливото земјиште од пороен нанос. Кинетата - коритото е од ломен камен зидан во цементен малтер.

1.13.4. Електроенергетски системи

Во електроенергетиката дефинирани се следните цели на развојот:

- усогласување на стопанскиот развој со развојот на електропреносната мрежа на градот врз основа на реални енергетски и финансиски можности;
- преструктуирање на стопанството на производни процеси и технологии кои обезбедуваат ист стопански производ со помала потрошувачка на електрична енергија
- подобрување на квалитетот и доверливоста на работата на електроенергетската мрежа преку зајакнување на интерконективните врски;

- комплементираност и временско ускладување на градбата на електроенергетската мрежа со супроструктурата;
- урамнотежување на потрошувачката и дистрибуцијата на електричната енергија во сите делови од градот;
- рационално и оптимално искористување на електроенергетската мрежа;
- ускладување на развојот на електроенергетскиот систем на градот со вкупниот електроенергетски систем на Македонија.

Планирана потрошувачка

За определување на идната потрошувачка на електрична енергија анализирани се податоци за потрошувачката на електрична енергија во изминатите 12 години. При математичкото моделирање на потрошувачката како независно променливата величина е прогнозата на населението во Охрид до 2012 година.

Планирана потрошувачка на електрична енергија во општина Охрид:

година	вк. потрошувачка GWh	висок напон GWh	низок напон GWh
2000	170,42818	28,044606	142,383574
2012	383,4633	63,1003	320,3630

За планскиот период 2000-2012 година потрошувачката на ниво на општина Охрид ќе ги има следните атрибути:

вкупната потрошувачка на електрична енергија е поголема за 2,24 пати
потрошувачката на висок напон е поголема за 2,24 пати
потрошувачката на низок напон е поголема за 2,24 пати.

Паралелно, планирано е зголемување и на ангажираните (максимални) моќности на ниво на општината во период до 2012 година.

Планирана ангажирана моќност во општината:

година	2000	2010
ангажирана (максимална) моќност (MW)	42	66

Со предвидениот пораст на потрошувачката на електрична енергија и инсталирани моќности се планира и зголемување на специфичната потрошувачка на електрична енергија на домаќинство и жител.

Електро преносна дистрибутивна мрежа

Развојот на електропреносната мрежа треба да го прати вкупниот планиран развој на потрошувачката на електрична енергија. Планирани се следните измени во електродистрибутивниот систем:

- Трафостаници 110 KV - до 2012 година нема потреба од изградба на нова ТС
- Трафостаници 35 KV KV - до 2012 година нема потреба од изградба на нова ТС
- Трафостаници 10/0,4 KV - се предвидува изградба на нови трафостаници
- Електроводови 110 KV и 35 KV - се предвидува само реконструкција
- Електроводови 10 KV - се планира изградба на нови водови, реконструкција на старите (замена на воздушни со кабловски) и замена на стари кабловски врски помеѓу

1.13.5. Телекомуникациски системи и кабловска телевизија

Согласно генералната определба на ниво на државата, развојните потреби и материјалните можности најновите техничко - технолошки достигнувања ќе бидат непосредно применети во телекомуникациониот систем и кабловската телевизија.

Заради намалување на прекините во ТТ сообраќајот во идниот период предвидена е изградба на кабловска ТФ мрежа како замена за постојната воздушна ТФ мрежа.

За наредните 10 години не е предвидена изградба на истурен степен во градот Охрид.

1.13.6. Гасоводен систем

Во реализација на мрежата на гасоводниот систем на Република Македонија, се предвидува и магистрален гасовод кој ќе ги опфаќа јужните делови на Републиката и преку Струмица, Кавадарци, Прилеп, Охрид и Струга ќе се поврзи со соседна Албанија.

За идниот период планиран е и Балкански навтовод – продуктовод Бургас – Драч кој ќе поминува низ Крива Паланка, Куманово, Скопје, Велес, Прилеп, Битола, Ресен, Охрид и Струга.

1.13.7. Пазари

Главното градско пазариште сместено на поволна локација во центарот на градот и понатака ќе ја задржи истата позиција и граници. Локални пазари се планираат по Урбантите заедници подалеку од центарот на градот: УЗ 1 Видобишта, УЗ 2 Воска, УЗ 9 Радоица Новичич, УЗ 12 - 15. Корпус и УЗ 13 Железничка. Главното градско пазариште е конципирано и уредено по принципите на современата трговија: се состои од зелениот пазар во наткриени продажни боксови или на отворено и од затворениот продажен простор за млечни и месни производи, колонијал и друга стока. Пешачките пристапи кон пазариштето обезбедени се од повеќе правци, а економски пристап за возилата за снабдување е само еден, а до него е јавниот паркинг над кој се предлага катна гаража за околу 200 возила.

Локалните пазаришта по центрите на Урбантите заедници не се замислени во класична форма - тие ќе се организираат во одредени периоди на денот на уредени, отворени простори, кои после тоа ќе функционираат како простори за одмор и рекреација. Вакво функционирање подразбира добра санитарно - комунална организираност на службите кои ќе стопанисуваат со локалните пазарчиња. Нивните површини внесени се во пешачките сообраќајни површини и не се прикажуваат во површините на пазариштата.

1.13.8. Гробишта

Градските гробишта лоцирани се во северниот дел на градската територија. Местоположбата на гробиштата во однос на станбените делови на градот е поволна, дистанците се лесно совладливи дури и за пешаци, а обезбедени се и доволни површини за санитарното заштитно зеленило. Гробиштата се користат од сите конфесии од христијанската и исламската вероисповед. Површината потребна за планираниот број жители се формира според нормативот 4,0 м² површина / жител, што значи дека за 44.500 жители во 2012 година ќе бидат потребни:

$$44.500 \text{ жители} \times 4 \text{ м}^2/\text{жител} = 178\,000 \text{ м}^2$$

Постојната површина 12,11 Ха не ги задоволува минималните стандарди, поради што за градските гробишта се определува нова површина кон исток, се до постојниот локален пат кој ќе представува источна граница на комплексот. Кон север и кон југ предвидени се зелени заштитни појаси од кои дел во наредниот период може да биде искористен и за проширување на гробиштата.

1.13.9. Евакуација на сметот

Анализата на погодноста покажува дека локацијата Буково како сегашна општинска депонија на смет е поволна. Со цел да се оствари безбедно депонирање на сметот потребно е локацијата задолжително да се уреди и соответно опреми, да се применува стандардната постапка за санитарно депонирање која се состои од компактирање на отпадот, дневно прекривање, евакуација на атмосферските води, филтратот од телото на депонијата и отпадните гасови кои се резултат на анаеробното разградување на органските материи и како најважно - рекултивација на завршните слоеви.

Трајното решавање на евакуацијата на сметот од целиот регион ќе уследи со реализацијата на планските поставки на Просторниот план на Република Македонија според кои се предвидуваат регионални санитарни депонии по определени гравитациони зони. Во Охридско-Струшката оперативна гравитациона зона се опфатени општините Охрид, Струга, Белчишта, Косел, Мешеишта, Луково, Делогожда, Велешта, Лабуништа и Вевчани, а за неа се определува поширока зона на меѓата меѓу општините Струга и Велешта, покрај патот Р - 418. Во исто време да се рекултивираат неуредените концентрирани депонии во месноста Буково и Струшката депонија што е изложена најаки ветрови.

Во секоја зона ќе функционира системот за прибирање, селекција, предтревтман, евиденција и декларација на составот, количините, траспортот, манипулатијата и депонирањето на една санитарна депонија за инертен цврст и делумно штетен отпад.

Депонијата за градежниот отпад - шут и друг габаритен отпад определена е во локалитетот Габавци и нужно е целосно да се уреди. Таа е оддалечена 3 км од границата на градот, сместена е во природна увала со поволни природни карактеристики, а до неа треба да се изгради прописна сообраќајница.

2. ПАРАМЕТРИ ЗА УРЕДУВАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

2.1. Уредување на градот по Урбани заедници и урбани блокови

Изготвениот Генерален урбанистички план - ГУП за градот Охрид, е основен плански документ со кој се определени границите на вкупниот опфат на градот и границите на основната територијална поделба на Урбани заедници и урбани блокови.

Во Урбаните заедници, односно во Урбани блокови, извршено е зонирање според содржините во просторот, основната намена за домувањето и сите содржини што го пратат, општествениот сектор, јавните функции, стопанството, зеленилото, спортот и рекреацијата, сообраќајот и другите инфраструктурни системи (Графички приказ 02). Билансните показатели во него содржат податоци за површините и намените, показатели за инфраструктурата и параметри за уредување на просторот на урбани блокови согласно Законот за просторно и урбанистичко планирање и уредување на просторот (Сл.весник бр. 51/2005).

Графичките прикази и билансните показатели го почитуваат и се изработени на основа Правилникот за стандарди и нормативи за уредување на просторот и проектирање на објекти (2/2002 И 50/2003). Со него се дадени параметрите за организацијата на просторот, односите помеѓу содржините, карактеристиките на поднебјето и традицијата и спецификите на културното и градителско наследство.

Изготвениот Генерален урбанистички план за градот Охрид е основа за изработка на плановите од пониско ниво - Детални урбанистички планови за Урбани заедници од УЗ 1 до УЗ 18, односно Урбани блокови од УБ 1.1. до УБ 18.2. – вкупно 73. Тој ги определува границите на градската територија, Урбаните заедници и урбани блокови главно по природните граници (брегот на езерото и водотеците), сообраќајниците и во некои случаи по границите на катастарските парцели. Условите за градба ќе ги определува надлежната служба при локалната самоуправа на општината врз основа на усвоениот ГУП, за изградба, доградба, надградба и реконструкција и изведување на други работи во рамките на урбани блокови, со изработка на Детални урбанистички планови за урбани блокови.

Генералниот урбанистички план, како план од пониско ниво усогласен е со Просторниот план на Р. Македонија.

2.2. Основни параметри за уредување на просторот

- Со **регулационата линија** се разграничува земјиштето на урбаниот модул за определена намена, односно подрачјето за градење (урбанистички парцели) од земјиштето наменето за општ интерес (јавни, сообраќајни и други површини).
- Со **градежната линија** се ограничува површината за градба на објекти во рамките на урбанистичка парцела и се назначува растојанието од регулационата линија (главна надворешна градежна линија), односно од границата на парцелата (помошни внатрешни градежни линии). Согласно Правилникот за стандарди и нормативи за уредување на просторот, дистанцата помеѓу градежните линии и работ на коловозот е во зависност од рангот на улицата и начинит на градбата, при што при урбаната обнова вредностите се значително помали:

кај магистралните улици	20,00 м. (5,00 м)
кај собирните улици	15,00 м. (3,00 м)
кај сервисните улици	10,00 м. (3,00 м)

- Параметрите во однос на **процентот на изграденост**, како и на **кофициентот на искористување на земјиштето** се во рамките на предвидените со Правилникот, а посебни параметри за урбанистичките парцели ќе бидат предмет на поконкретни показатели на ниво на Детален урбанистички план или на ниво на Урбанистички проект, според архитектонско-урбанистичката концепција на решението.
- **Висините на објектите** наменети за домување да бидат примерени на големината на градот, на традицијата во градењето објекти при што се почитувале правата на секој објект на визура и инсолација (према Правилникот за стандарди и нормативи за уредување на просторот).
- Потребно е итно усогласување на постојните Детални урбанистички планови, односно изработка на нови за простори кои сеуште не се покриени со нив, со донесениот ГУП за градот. Особено внимание притоа да се посвети на зоните под строга заштита и контактните зони .
- **2.3. Параметри за уредување на просторот определен за домување**
- Во целото крајбрежје предвидени се потези домување со хотелиерство , со што се реализира една од насоките на Програмата за изработка на овој План ;
- Во зоните со доминантна содржина домување покрај улиците предвидени се потези - мешовито домување со комерцијални (терцијални) содржини ;
- Во зоните со доминантна содржина домување се предвидуваат комерцијални содржини, рекреативни содржини, како и сл.содржини

што го пратат домувањето и се во склоп на урбанистичките парцели или во посебни парцели, како самостојни објекти. При реализацијата на ГУП Охрид, односно при уредување на просторот и изработката на Деталните урбанистички планови, иако не се во обележаните зони под услов да се почитуваат мерките за заштита на окружувањето може да се предвидат наброените содржини.

2.4. Параметри за уредување на просторот определен за општествен стандард

- Сите содржини од областа на општествениот стандард програмирани се врз база на стандардите пропишани за секоја содржина поединечно. Зоните определени за овие содржини нужно е да се резервираат за наредните плански периоди доколку нивната реализација не е можна до крајот на овој плански период;

2.5. Параметри за уредување на просторот определен за стопанство

- Зони со терцијарни - комерцијални содржини предвидени се главно долж магистралните улици и во зоните со секундарни стопански содржини - во контактните зони долж улиците
- Во постојните зоните за секундарно стопанство интерполирани се зони за терцијално стопанство или мало стопанство. Нови зони за секундарно стопанство определени се во северниот дел на градот, при што се почитувани мерките за заштита на животната средина.

2.6. Параметри за уредување на просторот определен за спорт и рекреација

- во рамките на Спортскиот Центар да се предвидат и пропратни содржини со кои ќе се комплетира понудата: хотели, трговски и угостителски локали, локали за забава и други отворени и изградени површини во функција на основната намена;

2.7. Параметри за уредување на просторот определен за сообраќај и сообраќајна инфраструктура

- Сите нови улици од примарната градска мрежа да се реализираат согласно на профилите предвидени со овој План, а постојните при нивната реконструкција да се прилагодат на овие профили во максимално можна мерка. На тој начин ќе се обезбеди подолжно паркирање за голем број возила, но едновремено и можност за формирање дрвореди и велосипедски патеки предвидени во тротоарите на улиците;

2.8. Мерки за заштита на животна средина

- При оформување на содржините во рамките на локалитетот се применуваат соодветни **мерки за заштита на елементите на животната средина**, главно преку оформувањето на зелените површини, а поконкретно разработени на ниво на Детален урбанистички план или на ниво на Урбанистички проект.
- Горенаведените параметри укажуваат на дозволена изграденост во Урбантите блокови што овозможуваат уредување на просторот со

партерни елементи, урбана опрема, богати зелени површини, паркирање и друго.

- Со цел да се спречат **архитектонските бариери** при движење на инвалидизирани лица се предвидува пред секоја денивелација на тротоарите, пешачките патеки, партерите, како и влезовите во јавните и објектите за домување, да се постават рампи за движење на инвалидски колички и посебни возила.
- Настанатите општествено - политички и економски промени во периодот после 1990 година ја наметнаа потребата од измени во областа на **одбраната и засолнувањето**. Донесените законски и подзаконски акти со кои начелно се регулира проблематиката на засолништата во “Република Македонија се:
 - Законот за одбрана (Сл.весник на РМ бр. 8/93);
 - Уредбата за критериумите за засолнување на населението (Сл.весник на РМ бр. 81/92);
 - Правилникот за определување на висината на средствата потребни за изградба на засолништа и начинот и рокот на плаќањето односно враќањето на овие средства (посебен Сл.весник на РМ бр. 11/93);
 - Уредба за изменување на уредбата за критериумите за засолнување на населението (Сл.весник на РМ бр. 12/98), со која во уредбата од (Сл.весник на РМ бр. 81/92) во член 2 алинеа 1, ги дава критериумите за обезбедување со објекти за засолнување. За заштита од воени разурнувања ќе се применуваат мерки согласно претходно наведените закони и уредби.

По однос на **заштита од природни непогоди**, објектите треба да се изградат согласно важечките технички прописи од соодветните области.

По однос на **технолошките непогоди**, треба да бидат превземни сите мерки за заштита со изработка на проектите и примената на соодветната технологија.

- Согласно член 9 од **Законот за заштита од пожари** (Сл.весник на РМ бр. 43/86), во процесот на просторно и урбанистичко планирање и проектирање се води сметка за заштита од пожари, односно евентуалните човечки и материјални загуби да бидат што помали во случаи на појава на пожари. Согласно кон изнесеното предвидени се следните Плански мерки за заштита од пожар:

Сообраќајното решение и начинот на кој треба да се предвиди изграба на објектите треба да овозможи пристап на противпожарно возило од повеќе страни.

Сообраќајниците се со доволна ширина и со задоволувачки осовински притисок што овозможува непречено и брзо движење на противпожарни возила.

- Во Охрид се наоѓа противпожарна единица која е опремена со противпожарни возила и со обучени лица за дејствување во случај на пожар. Времето кое е потребно за пристигнување на противпожарното возило е најмногу 10 минути до секој објект во рамките на опфатот на градот.
- Со Планот за водоводна инфраструктура -дел од овој ГУП - предвидена е мрежа на надземни и подземни пожарни хидранти за снабдување на противпожарните возила со вода за гасење на пожар.

3. БИЛАНСИ НА ПОВРШИНИ НА ГРАДОТ ВО ПЛАНИРАНИ ГРАНИЦИ

Содржина	Површина Ha	Учество %
Домување	744.64	58.25
• Домување	465.63	
• Домување со терцијални дејности	187.85	
• Домување со хотелиерство	91.16	
Општествен стандард	50.29	3,93
• Образование	10.46	
• Наука	1,78	
• Здравство	9,04	
• Социјална заштита	11.81	
• Култура	3.71	
• Духовна култура	3.41	
• Локален центар	9.83	
• Археолошки локалитет	0.25	
Државна управа, правосудство	3,89	0,30
Локална самоуправа		
Стопанство	165.13	12,92
• Примарен сектор	10.70	
• Секундарен сектор	40.46	
• Терцијарен сектор	40.44	
• Мало стопанство	26.93	
• Хотелиерство, угостителство	21.48	
• Специјална намена	25.12	
Зеленило, спорт и рекреација	138.31	10.82
- специјално зеленило-Блато	51.55	
- јавно зеленило	21.75	
-заштитно зеленило	48.54	
• спорт и рекреација	16.47	
Сообраќај и сообраќајна инфраструктура	147.38	11.53
• улици и тротоари	141.13	
• пешачки улици и плоштади		
• катна гаража	0,18	
• автобуски терминални	2.36	
• бензински станици	2,45	
• ЈП за патишта Македонија-пат	1.26	
Комунална инфраструктура	28,75	2,25
• комунални дејности	2.10	
• градско пазариште	0.72	
• градски гробишта	16,65	
• топлана	1,53	
• електро системи	1.26	
• комуникациски системи	0,38	
• реки	6.11	
ВКУПНО	1.283.39	100,00

ОСНОВНИ ПАРАМЕТРИ НА ПЛАНОТ

Вкупна површина на опфатот	1.283.39 Ha
Вкупен планиран број на жители:	44.500
Вкупен планиран број на станови :	18.720
Вкупна планирана станбена површина:	1.453.548 м2
Просечна површина по стан:	77,73 м2/стан
Просечна станбена површина по жител:	32,66 м2/жител
Бруто густина на домување:	34,67 ж/Ха
Нето густина на домување:	59.76 ж/Ха



РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА



ОПШТИНА ОХРИД

*Сектор за урбанизам и управување со градежно земјиште
Одделение за просторно и урбанистичко планирање,
управување со градежно земјиште и недвижен имот
на општината*

Број: 19-4103/3 од 12.04.2023 год

ДУП за 8-ма урбана единица
Одлука бр:08-11803 од 19.12.1990 год.

Мерка: 1: 500

**Прилог: Извод на дел од ДУП за 8-ма урбана единица за изработка на
ДУП за УЗ8 УБ 8.1 опфат 4**

СОДРЖИ:

1. Графички дел:

- Копија од графички прилог на планот со намена на објекти и земјиште –
со граница на плански опфат
 - ИНДИВИДУАЛНИ СТАНБЕНИ ОБЈЕКТИ / ВП+1, П+1, П+1+Пк и П+2/

2. Текстуален дел:

- Копија од Одредби за примена на планот за реализација
на VIII-ма Урбана единица

Изготвил:

Виш соработник,
Елена Јанковска Цветаноска, дги

Контролирал
Раководител на одделение
Татјана Стојческа,диг

Одобрил :
По овластување од градоначалник,
Кирил Илоски,диг

Градоначалник,
Кирил Пеџаков



Одредби за примена на планот за реализација на
VIII-ма Урбана единица

A/ Одредби за организација на станбената единица

1. Границите на VIII-ма У.Е. се одредени со регулативните линии на оквирните сообраќајници од примарната градска мрежа.

Од северна страна е ул. "Сирма Војвода", од исток нова колекторска сообраќајница; од југ "Булевар на револуција"; и од запад ул. "Јане Сандански". Површината на овој простор изнесува 50.83 ха.

2. На посебните графички прилози и во текстуалниот дел точно се определени основните големини кои карактеризираат сите станбени единици: површини, број на жители, густина на становиње, површини потребни за сите пропратни функции и системот на градба.

3. Пропратни функции во оваа единица се: детски институции, основно училиште, локален центар и локални улици и паркиралишта.

4. Бруто површина на станбената единица претставува вкупна изградена и неизградена површина внатре во границите на станбената единица.

5. Густината на становињето е диктирана од потребата на човекот за задоволување на одредени биолошки стандарди. Со неа се воспоставува одреден однос меѓу два основни елементи на станбената единица, бројот на жителите и површината на станбената единица.

6. Делот на станбената единица наменет за становиње содржи:

- површини под згради,
- дворни места (во одреден сооднос со големината на зградите, а според нормативите за изграденоста на површините).

– рекреативни површини (зеленило, детски игралишта, мали спортски терени).

7. Делот на станбената единица наменет за пропратни функции содржи:

- површини под објекти,
- манипулативни површини околу објектите,
- соодветни рекреативни површини на пропратните објекти (училишен двор, училишно игралиште, зеленило, детски игралишта и детски институции).

8. Делот на станбената единица наменет за сообраќај содржи:

- сообраќајни површини (коловози)
- површини за пешаци (тротоари)
- површини за паркирање,
- пешачки улици и стази

9. Пропратните објекти во станбената единица ќе ги задоволуваат следните потреби:

- потреби на деца до 15 годишна возраст (детски институции, основно училиште, детски игралишта, спортски игралишта),
- потреби за снабдување на населението, универзална продавница, други трговски објекти,
- потреба на населението од областа на здравствената заштита,
- потреби од услужно-занаетчиска дејност (фризерски салони, сервиси за чистење и пеглање, шивачки, сервиси за услуги во домайнството).
- потреби на населението од цивилна заштита
- потреби за функции од јавен карактер (библиотека со читална, универзална сала за друштвена работа, канцеларии за месна заедница,
- потреби за рекреација (спортски терени).

10. Содржината на станбената единица ускладена е со бројот на жителите врз основа на постојните нормативи.

Б/ Урбанистички услови.

11. Колективната станбена изградба претежно е усмерена периферија во урбаната единица, односно вдолж сообраќајниците од примарна градска мрежа.

12. Висината на колективните станбени згради се движи од II+4+Пк до II+9+Пк .

13. Котата на приземјето кај колективните станбени згради треба да биде од 0.15 до 0.45 м од котата на тротоарот до соодветната улица.

14. Конструктивните висини на приземјето кај колективните станбени згради ќе бидат дадени во зависност од содржината и намената на истото.

15. Колективните станбени згради да бидат решени во современ и слободен архитектонски третман со завршна кровна конструкција – кровови на повеќе води.

16. Во слободниот простор во зоните за колективно становјање не смеат да се предвидуваат слободно поставени гаражи за семејни возила.

17. Слободниот простор помеѓу станбените згради во зоната на колективно становјање наменета за користење по пат на озеленување и уредување на детски игралишта, за што надлежната урбанистичка служба на Собранието на општината при издавањето на локации ќе пропишува обврска на инвеститорите да со своите технички документации приложат и проект за хортикултурно уредување на просторот.

18. Висината на индивидуалните станбени објекти се движи од П+1 кат до П+2+поткровје.

19. Големината на парцелите за индивидуално становјање е во зависност од расположивиот простор.

20. Регулационата линија кај новоградбите се поклопува со границите на градежната парцела према улицата.

21. Предбавчите треба да бидат слободни и уредени.

22. Во дворното место не се дозволува изградба на помошни објекти, а таму каде што постојат истите треба да се срушат.

23. Гаражите како посебни објекти не се уцртани во графичкиот дел на решението, бидејќи би требало да се настојува да се градат во склоп на објектите. Секое барање за гаражи надвор од објектот треба посебно да се разгледа од страна на стручната служба при Секретаријатот за комунални работи, урбанизам и имотно правни односи со што подобро да се вклопат во амбиентот но да истата не смета на соседите, висински и хоризонтално, а особено слободниот ѕидик и осончување.

24. Ниското приземје при објектите ВП+1 кат, да биде со економски простории и гаражи.

25. Котата на подот на приземниот етаж при објектите од П+2 ката да биде најмногу 0,15 м над нивото на тротоарот на соодветната улица.

26. Котата на приземјето на објектите да биде најмногу 0,90 м над котата на тротоарот на соодветната улица.

27. Доколку приземјето се користи за деловни простории конструктивната висина треба да изнесува 3,5 м рачувано од под до под.

28. Предвидените дограмби или надградби на постојните индивидуални станбени објекти треба да се изградат така да не биде нарушуна технолошката сигурност и естетика на објектите.

29. Сите дограмби и надградби да се изведат така да претставуваат интегрален дел на објектот.

30. Под доградба се подразбира изградба на нови градежни површини кон постојни објекти, функционално и естетски поврзани со нив.

31. Под надградба се подразбира зголемување на бројотна краткото на постојните градежни објекти до одредена спратност предвидена со деталното решение.

32. Отстапување од виртаниот габарит може да се толерираат зависно од процентот на изграденост на парцелата утврден со планот со што не се реметат урбанистичките услови на соседните објекти, а при тоа да биде запазена градежната линија према улицата.

33. Површините наменети за деца од сите возрасти како и содржината на игралиштата главно треба да бидат опремени со следните реквизити: песочник, нишалка, клацкалици, tobogan, справи за качување, попложени површини, клупи и сл.

34. Дворните огради на индивидуалните станбени згради да бидат обликувани и тоа:

а) На објектите кои се лоцирани на раскрсниците на улиците, оградите да бидат од железни шилки со цел да се овозможи потребна прегледност на раскрсниците.

б) На останатите индивидуални објекти оградата према улицата да биде од жива ограда, а према соседните комбинација на жива ограда и жичана ограда на камено или бетонско цокле со висина од 0,30 до 0,50 м.

в) За колективните станбени згради и други општествени објекти дворните површини да се уредуваат према проектите за хортикултура.

35. Да се избегнуваат типски проекти кои не одговараат на условите од теренот и кои ја нарушуваат архитектонско-урбанистичката концепција и да се оди кон тоа поедините комплекси целосно да се решаваат.

В/ Склоништа

При градба на предвидените објекти спрема
планот за реализација задолжително е ускладување на
истите со Законот за ОНО Сл. гласник бр. 26 од
27 Јули 1984 година. 8/236

Г/ Измени и дополнувања на Планот за реализација на
VIII-ма Урбана единица

Измените и дополнувањата на Планот за реализација на VIII-ма урбана единица да се вршат согласно условите предвидени со Одлука за измени и дополнувања на плановите за реализација од помал обем.



РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА



ОПШТИНА ОХРИД

*Сектор за урбанизам и управување со градежно земјиште
Одделение за просторно и урбанистичко планирање,
управување со градежно земјиште и недвижен имот
на општината*

Број: 19-4103/4 од 13.04.2023 год

Генерален урбанистички план на Охрид
2002-2012

Одлука бр.07-1438/2 од 30.06.2006 год

Мерка 1:5000

**Збирен графички прилог со нанесени плански опфати кои граничат
со планскиот опфат за изработка на ДУП за УЗ 8 УБ 8.1 опфат 4**

СОДРЖИ: Граници на плански опфати на донесени детални урбанистички планови

1. **ДУП за 8-ма урбана единица, Охрид,**
(донаесен со одлука на бр. 08-11803 од 19.12.1990 год.)
2. **ДУП за УЗ 8 дел од УБ 8.1 опфат1
плански период 2008-2013**
(донаесен со одлука на бр. 07-472/4 од 26.02.2009 год.)
3. **ДУП за 6-та УЗ УБ 6.2опфат 1, Охрид, Општина Охрид,
плански период 2009-2014**
(донаесен со одлука на бр. 07-2508/9 од 30.09.2009 год.)
4. **ДУП за УЗ 8 УБ 8.2 , Охрид
плански период 2008-2013**
(донаесен со одлука на бр. 07-472/5 од 26.02.2009 год.)

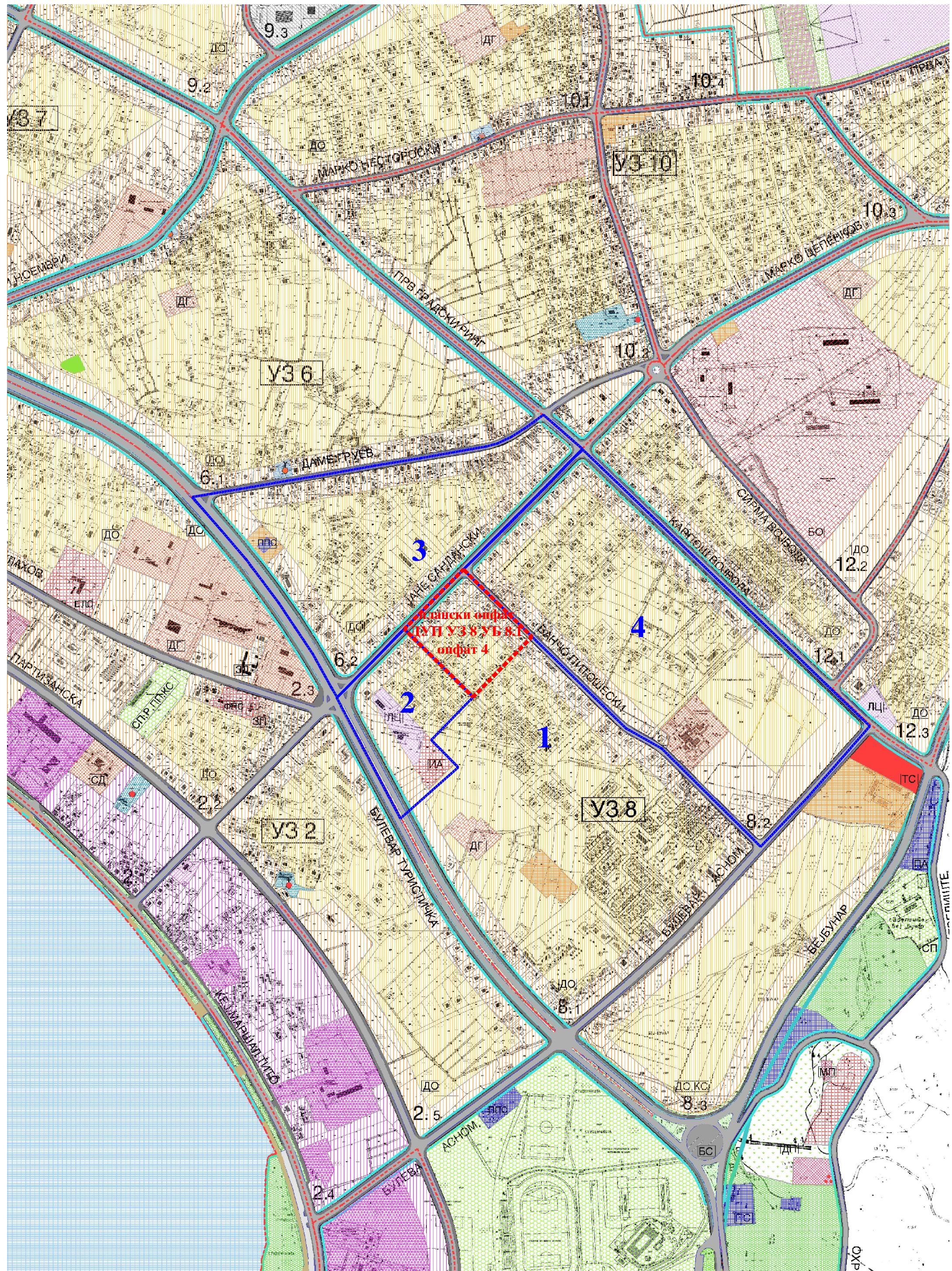
Изготвил:

Виш соработник,
Елена Јанковска Цветаноска, дги

Контролиран
Раководител на одделение
Татјана Стојческа,дига

Одобрил :
По овластување од градоначалник,
Кирил Илоски,дига

Градоначалник,
Кирил Пеџаков





РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА



ОПШТИНА ОХРИД

*Сектор за урбанизам и управување со градежно земјиште
Одделение за просторно и урбанистичко планирање,
управување со градежно земјиште и недвижен имот
на општината*

Број: 19-4103/5 од 13.04.2023 год

ДУП за УЗ 8 дел од УБ 8.1 опфат1
планиран развој 2008-2013
Одлука бр: 07-472/4 од 26.02.2009 год.

Мерка: 1: 1000

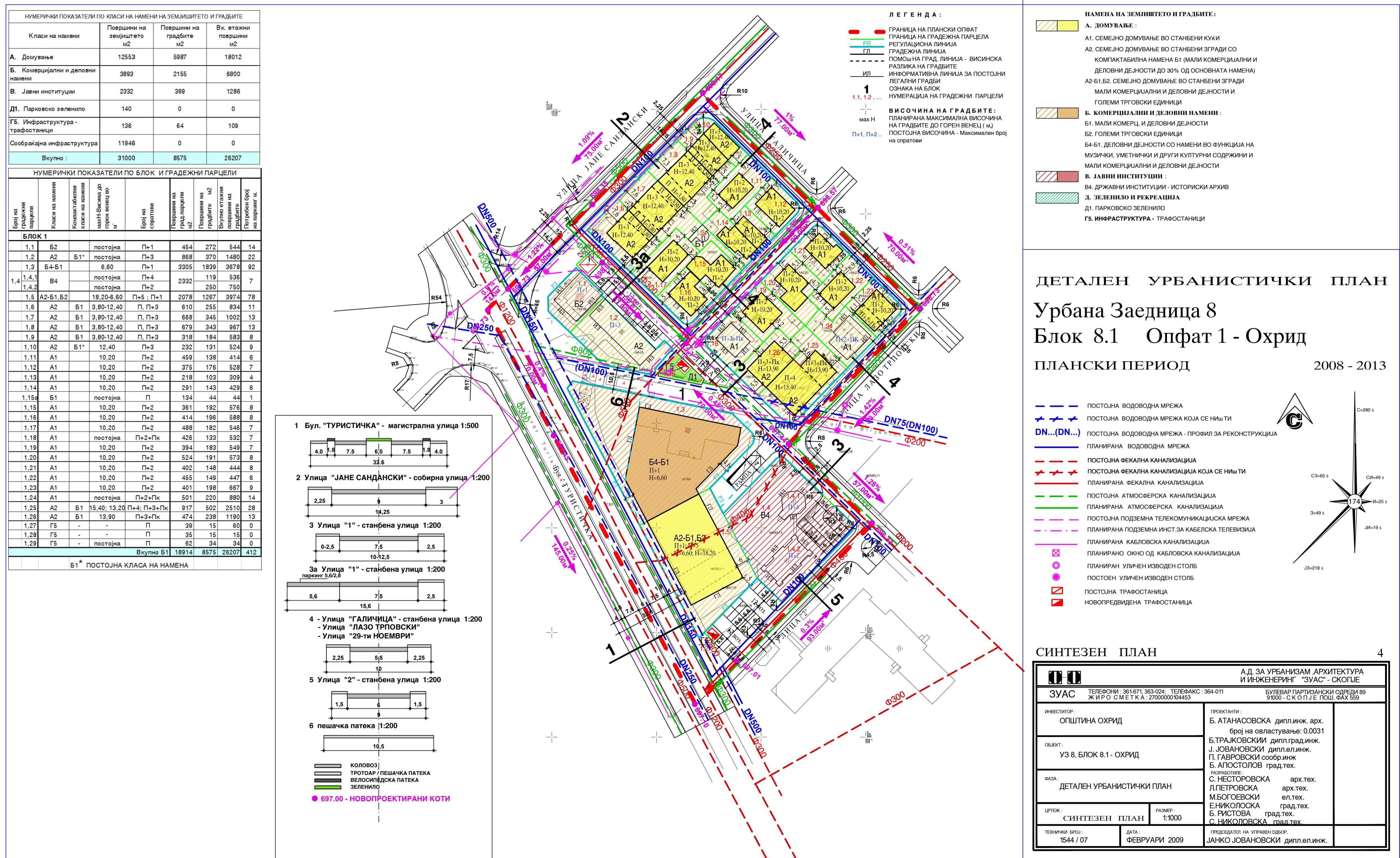
ИЗВОД од важечки ДУП за УЗ 8 дел од УБ 8.1 опфат1 кој граничи со планскиот опфат за изработка на

ДУП за УЗ 8 УБ 8.1 опфат 4

Содржина: Графички дел-Синрезен план

Изготвил:

Виш соработник,
Елена Јанковска Цветаноска, дги





РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА



ОПШТИНА ОХРИД

*Сектор за урбанизам и управување со градежно земјиште
Одделение за просторно и урбанистичко планирање,
управување со градежно земјиште и недвижен имот
на општината*

Број: 19-4103/5 од 13.04.2023 год

ДУП за 6-та УЗ УБ 6.2опфат 1, Охрид,
Општина Охрид
планиран развој 2009-2014
Одлука бр: 07-2508/9 од 30.09.2009 год.

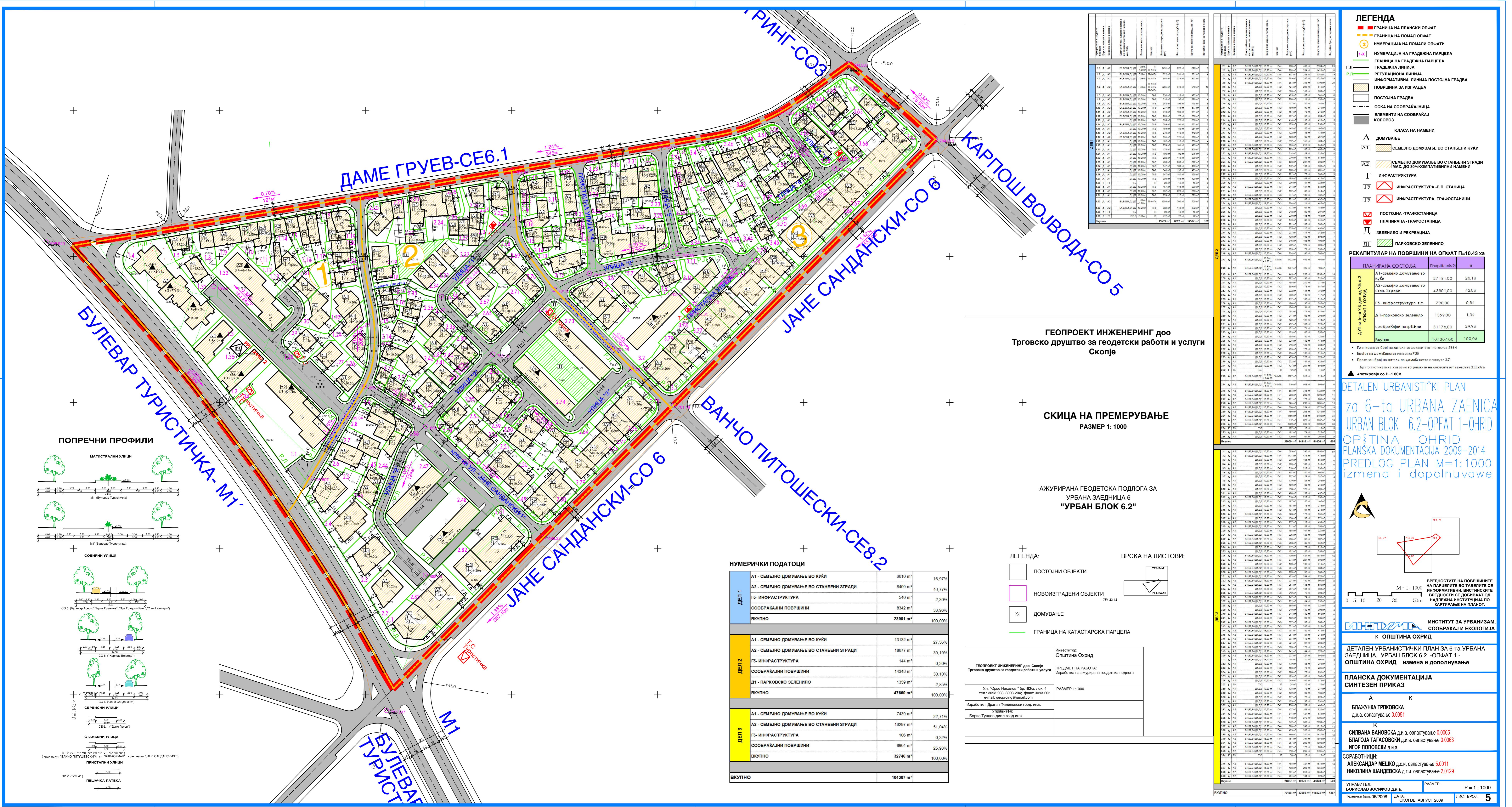
Мерка: 1: 1000

**ИЗВОД од важечки ДУП за 6-та УЗ УБ 6.2опфат 1
3 кој граничи со планскиот опфат за изработка на**

ДУП за УЗ 8 УБ 8.1 опфат 4

Содржина: Графички дел-Синрезен план

Изготвил:
Виш соработник,
Елена Јанковска Цветаноска, дги





РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА



ОПШТИНА ОХРИД

*Сектор за урбанизам и управување со градежно земјиште
Одделение за просторно и урбанистичко планирање,
управување со градежно земјиште и недвижен имот
на општината*

Број: 19-4103/6 од 13.04.2023 год

ДУП за УЗ 8 УБ 8.2 , Охрид
планиран развој 2008-2013
Одлука бр: 07-472/5 од 26.02.2009 год.

Мерка: 1: 1000

ИЗВОД од важечки ДУП за УЗ 8 УБ 8.2

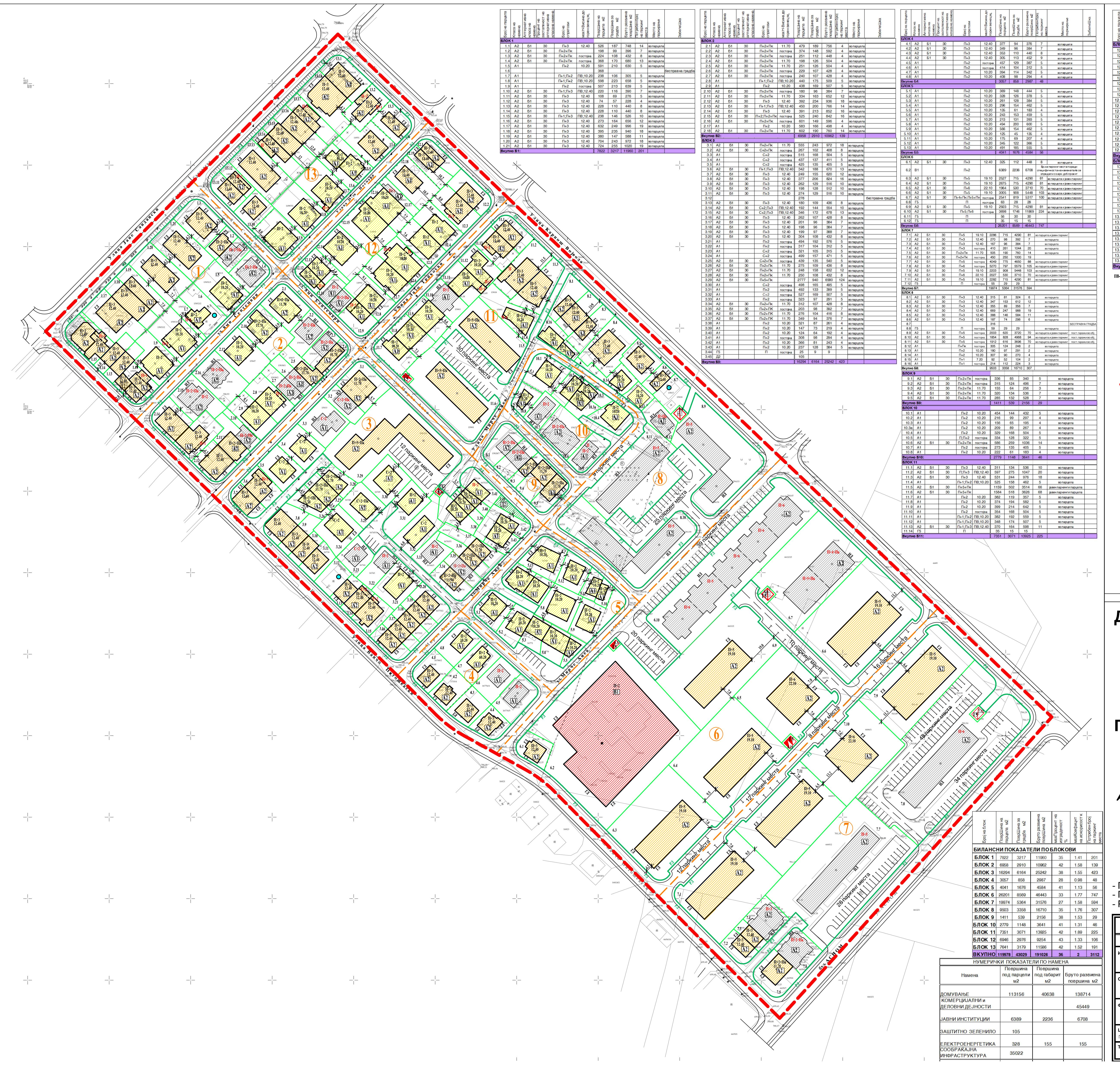
4 кој граничи со планскиот опфат за изработка на

ДУП за УЗ 8 УБ 8.1 опфат 4

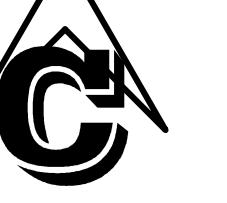
Содржина: Графички дел-Синрезен план

Изготвил:

Виш соработник,
Елена Јанковска Цветаноска, дги



**ДЕТАЛЕН УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН
УРБАНА ЗАЕДНИЦА 8
УРБАН БЛОК 8.2
ОПШТИНА ОХРИД
ЛАНИРАН РАЗВОЈ 2008-2013**



ПЛАН НА НАМЕНА НА ЗЕМЈИШТЕ И ГРАДБИ ПЛАН НА ПОВРШИНИ ЗА ГРАДБА ЕГУЛАЦИОНЕН ПЛАН

		А.Д. ЗА УРБАНИЗАМ ,АРХИТЕКТУРА И ИНЖЕНЕРИНГ "ЗУАС" - СКОПЈЕ	
ЗУАС ТЕЛЕФОНИ : 361-671, 363-024; ТЕЛЕФАКС : 364-011 ЖИРО СМЕТКА : 2700000104453		БУЛЕВАР ПАРТИЗАНСКИ ОДРЕДИ 89 91000 - С К О П Ј Е ПОШ. ФАХ 559	
ВЕСТИТОР : ОПШТИНА ОХРИД		ПРОЕКТАНТИ : Б. АТАНАСОВСКА дипл.инж.арх. Бр.на овластување 0.0031	
ЈЕКТ : УРБАНА ЗАЕДНИЦА 8 БЛОК 8.2		Е. КУЛУМОСКА дипл.инж.арх.	
ЗА : ДЕТАЛЕН УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН			
ТЕЖ : ПЛАН НА НАМЕНА НА ЗЕМЈИШТЕ И ГРАДБИ НА ПОВРШИНИ ЗА ГРАДБА И РЕГУЛАЦИОНЕН ПЛАН		РАЗМЕР : 1:1000	
ХИЧКИ БРОЈ : 1978/2008		ДАТА : ФЕВРУАРИ 2009	
		ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УПРАВЕН ОДБОР, ЈАНКО ЈОВАНОВСКИ дипл.ел.инж.	

ЛЕГЕНДА:	
—	Граница на плански опфат за ажурирање;
—	Граница на плански опфат за ажурирање зголемен за мин. 20м;
—	Граници на катастарска парцела/објекти;
—	Фактичка состојба;
—	Линии од естетски карактер (трасоар, еркер, зеленило, итн.);
—	Стапбени објекти - куки;
—	Стапбено деловна зграда;
—	Деловна зграда - дуканче;
X	Помошни објекти;
—	Далековод низок напон дрвен;
—	Телефонски столб;
—	Директно осветлување;
—	Надземен кабловски орман;
—	Надземен телеком. орман;
—	Ревизионо окно кружно;
—	Сливник;
—	Бунар;
—	Слаб извор;
—	Железна ограда на сид;
—	Железна ограда;
—	Жичана ограда;
—	Жичана ограда на сид;
—	Жива ограда;
—	Сид како меѓа сидана ограда;
—	Потпорен сид;
—	Полигонометричка точка;
—	Полигонска точка;
—	Нивелацијски коти.



ДЕТАЛЕН УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН за УЗ8 УБ 8.1 опфат 4, ОПШТИНА ОХРИД ПЛАНСКА ПРОГРАМА

ЛИЦЕНЦА БР. 0105
ИНСТИТУТ ЗА УРБАНИЗАМ,
СООБРАБАЈ И ЕКОЛОГИЈА

НАРАЧАТЕЛ: Плакански Новко
Детален урбанистички план за УЗ8 УБ.8.1 опфат 4, ОПШТИНА ОХРИД

ПЛАНСКА ПРОГРАМА
АЖУРИРАНА ГЕОДЕТСКА ПОДЛОГА

ПЛАНЕР ПОТПИСНИК
ВИКТОРИЈА АЛАЧИПРО,
дипл.инж.арх.
ОВЛАСТУВАЊЕ БР. 0.0528

СОРАБОТНИЦИ
ЕЛЕНА АНДРЕЕВА, дипл.инж.арх.
ЕЛЕНА ДРАКУЛОВСКА ГИГОВ, дипл.инж.арх.
м-р ЕМИЛИЈА ЛЕПИФАНОВСКА, дипл.инж.арх.
СНЕЖАНА НЕЛОВСКА, дипл.инж.арх.

УПРАВИТЕЛ:
БОКО ИЛОСКИ
РАЗМЕР:
Р = 1 : 1000
Технички број: 80/2023
ДАТА:
СКОПЈЕ, ноември 2023
ЛИСТ БРОЈ:
1

